BİLİNMEYEN "SOL"

DERGİLER VE OLAYLARLA 49 grup

MAHİR ÇAYAN'IN THKP-C'Sİ DAĞILINCA ON "OLİGARŞİCİ" GRUP ORTAYA ÇIKTI

Oligarşiciler

8. SAYFAMIZDA

MHP'nin propaganda esasları:

1- Milliyet farklarının olduğu yerlerde doktriner Türk milliyetçiliği propagandası

2- Mezhep farklarının olduğu yerlerde Türk-İslam sentezi propagandası yapılmalıdır

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZARTESİ 12 MART 1979

350 KURUŞ

MHP'nin haritası Türkiye'yi milliyet ve mezheplere göre bölüyor

MHP milliyet ve mezhep farklılıklarının yoğun olduğu ve haritada gösterilen bölgelerde propaganda yapmayı ve güç toplamayı esas alıyor.

MHP Araştırma Merkezinin hazırladığı Orta Doğu ve Turan haritalarında ise dünya çapında izlenecek stratejiler belirleniyor

Lütfü Oflaz

Milliyetçi Hareket Partisi Araştırma Bürosu MHP'nin izleyeceği kısa ve uzun vadeli stratejileri belirleyen üç harita geliştirdi.

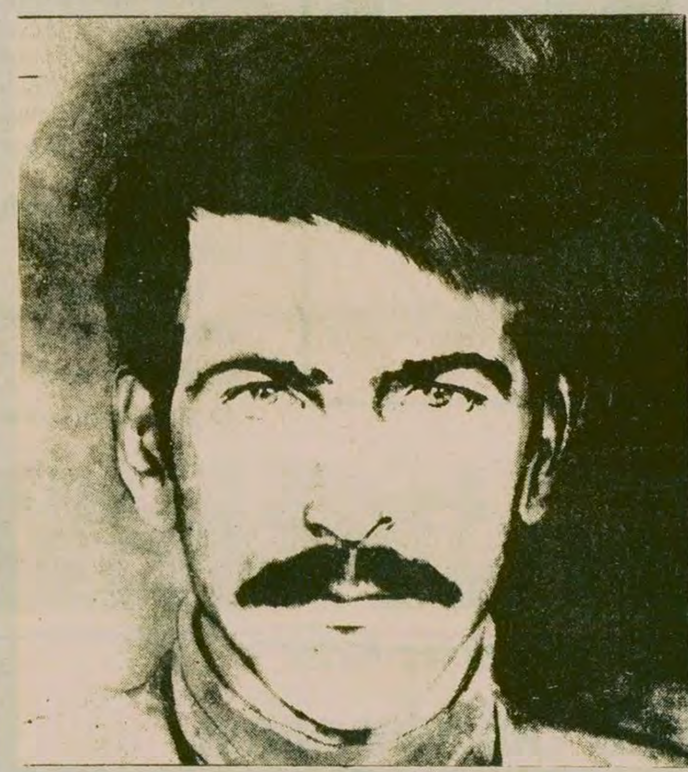
Türkiye, Orta Doğu ve Dünya'yı (Turan) kapsayan haritalarda MHP ideolojisinin hakim kılınacağı ve MHP'nin siyasi önderlik edeceği bölgeler gösteriliyor.

TÜRKİYE HARİTASI

Bunlardan Türkiye ile ilgili olan haritada MHP ülkeyi Türk, Alevi-Sünni ve göçmen yerleşim bölgelerine ayırıyor. MHP Genel Başkan Yardımcısı Emekli Kurmay Albay Tahsin Ünal'a bağlı olarak çalışan MHP Araştırma Bürosu'nun geliştirdiği Türkiye haritasında, Türk-Sünni ve Göçmen bölgeleri MHP'nin kazanması kolay ve önderlik edebileceği bölgeler olarak belirleniyor.

MHP bu haritaya dayanarak milliyet farklarının yoğun olduğu bölgelerde

(Devamı Sa.7'de, Sü.5'de)

TİKP Kurucusu Mehmet Çetin'in katledilmesi tertibi aydınlanıyor

Jandarma eri Yusuf Bulut, Yüzbaşının baskısı sonucu cinayeti kabullendiğini açıkladı

Yüzbaşı katil Hüseyin Tosun'u gizlemek için tertibi hazırladı

7. sayfada

MHP Merkez İlçe Başkanının öldürülmesi üzerine

Adıyaman'da sokağa çıkma yasağı devam ediyor

● Ankara'da Banliyo treninde ağır yaralı olarak bulunan genç hastanede öldü

HABER MERKEZİ

Adıyaman MHP Merkez İlçe Başkanı Sami Nakipoğlu'nun önceki gece öldürülmesi olayından sonra, valilikçe konulan sokağa çıkma yasağına tüm kent halkının uyduğu bildirildi.

Önceki gece uygulamaya başlanan sokağa çıkma yasağından sonra, güvenlik

(Devamı sa.7, sü.1'de)

"Seçime Hazırlık" gezisi başladı

Demirel: "Önlem paketinden zamdan başka birşey çıkmayacaktır"

HABER MERKEZİ

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, "seçime hazırlık" gezisine dün başladı.

Süleyman Demirel, bu sabah gezisinin ilk durağı olan Afyon'a giderken, uğradığı Banaz, Kula, Alaşehir ve Salihli'de yaptığı konuşmalarda "Türkiye'nin bugün çektiği sıkıntıları harp yıllarında bile çekmediğine" değindi ve "bunun nedeni, Türkiye idaresinin milletin yetki vermediği bir topluluk tarafından yürütülmüş olmasıdır" dedi. Demirel "önlem paketinden zamdan baska bir şey çık-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

ABD Başkanı İsrail'de

Filistin Kurtuluş Örgütü, Carter'ın önerilerini reddetti

● Carter,"Barış konusunda bizi umutlandıran yeterince neden var"

● İngiliz ve Suudi Arabistan basını Carter'ın girişimerinin sorunlara çözüm getirmeyeceği görüşünde

3. sayfada

Hilton Oteli'nin görkemli salonlarında, dünya çocuklarının onuruna şık giyimli baylar ve bayanlar yiyip içip eğlendiler! Kendilerine "çocuk dostları" adını takmışlardı... Fotoğrafta bu "dostlardan" bir grup görülüyor...

Çocuklar için düzenlenen gecede Hilton'da yenildi içildi eğlenildi

Ve işte çocuklar... Hilton Oteli'nde kendileri için yenilip içilmeler-den habersiz, bir lokma ekmek uğruna boyacı sandıklarının başında, çuvalların altında, yaşama kavgası veriyorlar!..

ABDULLAH KURTAY

Bu yıl "Dünya Çocuk Yılı"

Ve "Dünya Çocuk Yılı"nda, İstanbul Hilton Oteli salonlarında "Çocuk Dostları" tarafından bir gece düzenlendi.

Çocuklar için düzenlendiği söylenen bu gecede yenildi, içildi, eğlenildi. Tanınmış sanatçılar bu "çocuk dostu" seçkin topluluğa en güzel şarkılarını söylediler.

Yudumlanan viskiler, yenilen etler, çeşitli pastalar, kahve darlığında içilen kahveler...

Hep çocuklar için, "Çocuk Yılı"nda.

(Devamı Sa.7'de, Sü.5'de)

İstanbul Sıkıyönetim Komutanı basın mensuplarıyla toplantı yaptı

İSTANBUL (ÖZEL)

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ, dün Harbiye'deki Orduevinde düzenlediği sohbet toplantısında, basının anarşiye karşı önlemlerin yerleşip yaygınlaşmasına yardımcı olmasını istedi.

Sohbet toplantısına, İstanbul gazetelerinin üst düzeydeki sorumluları,

(Devamı Sa.7 Sü. 10'da)

Amerika eski Dışişleri Bakanı

Ball: "ABD gerekirse Orta Doğu'da silah kullanmalıdır"

LONDRA (A'A)

Amerikan eski Dışişleri Bakanlarından Giorge Ball, ABD'nin Orta Doğu'da petrol çıkarlarını korumak için gerekirse silah kullanmak zorunda olduğunu söyledi.

Kennedy ve Johnson dönemlerinin Dışişleri Bakanı olan George Ball, Batının bugüne değin Orta Doğu'da izlediği poli-

(Devamı sa.7, sü 8'de)

Cumhurbaşkanı partilere mektup gönderdi

Korutürk: "Belediye Yasasının yetersizliği kamuoyunda ortak bir düşüncedir"

Mektupta "AP'nin görev şuuru içinde hareket edeceğine inanıyorum. Aksi halde belediyeler vatandaşa hizmet götüremeyecek" deniyor

ANKARA (AA)

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün, Belediye Gelirleri Yasasını Anayasa'nın 93. maddesinin tanıdığı hakka dayanarak bir kez daha görüşülmek üzere TBMM'ye geri göndermesi konusunda, Parlamento'da grubu ve üyesi bulunan siyasi partilerle, Milli Birlik ve Kontenjan Grubu Başkanlarına gönderdiği mektup dün açıklandı.

Korutürk, mektubunun son bölümünde AP'nin, Parlamentoda Belediye Gelirleri Yasasının

(Devamı sa.7. sü.4'de)

BAŞYAZI

Üzüm üreticilerinin isteği

Doğu Perinçek

EGE'deki üzüm üreticileri ürünlerini ucuz fiyatla aracıya kaptırmaktan yakınıyor.

Köylünün, borsa fiyatlarını zamanında öğrenememesi aracının işine yaramaktadır. İzmir Borsasında sabah 11 ile öğlen arasında tescil olan borsa fiyatlarını üreticiler öğrenene kadar iş işten geçmektedir.

Aracı örgütlüdür. Fiyatlar borsada tescil olur olmaz, büyük tüccarlar Ege'nin iç bölgelerine yıldırım telefonla fiyatlarıbildirmektedir.Böylece

(Devamı sa.7, sü.9'da)

DGBF Başkanı

Tablacı: "12 Mart'ta İGD'nin tertiplerine karşı uyanık olalım"

İstanbul'da bazı gruplar 12 Mart'ı protesto adı altında bir banka şubesini yaktılar. Göstericiler eylemlerini patlayıcı madde atarak caddelerde lastik yakarak sürdürdü

Yazısı 5. Sayfada

HALKIMIZA RAPOR

BİLİNMEYEN "SOL" DİZİSİ SÜRERKEN

Bilinmeyen sol dizisinin ilk haftasını geride bıraktık. Önümüzdeki günlerde "Oligarşiciler" diye anılan grupları tanıtmaya devam edeceğiz. Okuyucularımız gazetemiz yayınlanmaya başladığı günden beri "Sol" u tanıtmamızı istiyorlardı. Çok sayıda Aydınlık okuru mektuplarla, telefonlarla Sol'da olup biteni öğrenmek amacıyla sorular soruyorlardı. Yazı serimizde onların bu ihtiyaçlarını karşılayabilirsek çok sevineceğiz.

Dizi, okuyucularımızın büyük ilgisini gördü Gazetemiz en yüksek satış seviyesine bu dizi sırasında ulaştı. Size ilk günkü satışlarla ilgili elde edebildiğimiz bazı rakamları iletelim: Büyük çoğunluğunu denetlediğimiz satışlar Ankara: 6190, İstanbul: 5900, İzmir: 2200, Kayseri. 600, Gaziantep 600, İskenderun: 400, Bursa: 420, Antakya: 300, Samandağ: 200 Polatlı: 175, İlk günkü satış yüzdelerinden Türkiye çapında 35.000 civarında sattığımızı tahmin ediyoruz. Bu satış rakamına ulaşırken, arkadaşlarımız büyük bir gayretle gazeteyi okuyucularımıza zamanında ulaştırmaya çaba sarf ettiler. Ancak, matbaa makinesindeki arıza gibi teknik nedenlerle gazetemiz bazı bölgelere zamanında ulaşamadı. Bu tip güçlükleri gidermeye çalışıyoruz.

Diziye Mart ayı boyunca devam edeceğiz. Bu arada İran'dan dönen Çiğdem Kömürcüoğlu ve Sabit Yürürdurmaz'ın İran'daki olayları anlatan yazı dizisine de yakında başlayacağız. Arkadaşlarımız, İran'da kimin ne yaptığını, hangi grupların nerelere dayandıklarını, çeşitli örgütlerin ve partilerin İran olaylarındaki rolünü sizlere anlatacaklar. İran olaylarına yön veren önderlerin düşünce yapılarını, birer birer sizlerin önüne getirecekler.

Bütün bunlara ek olarak yeni bir haberimiz daha var. Kıbrıs muhabirimiz Kıbrıs'ın Rum kesimine geçerek Rum halkı ve Kıbrıslı Rum yöneticileriyle görüştü. Kıbrıslı Rumlar neler düşünüyor. Sorunun çözümü için neler yapılabilir. Kıbrıs'ta Türk Rum düşmanlığının sebepleri nelerdir, bunları Kıbrıslı rum halkından ve yöneticilerin ağzından sizlere aktaracağız. Kıbrıs sorununun bütün önemiyle gündemde olduğu şu günlerde okuyucularımızın, bu yazıları ilgiyle okuyacağını sanıyoruz.

Gazetemize eleştiri ve önerilerinizi bekliyoruz. Aydınlık çalışanlarından sevgilerle.

FİKİR MEYDANI

BÜLENT TANÖR'ÜN YANILGILARI (2)

Halil Berktay
Asistan
Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Bülent Tanör, 8 Mart 1979 tarihli yazısında, Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatını uluslararası hukuka aykırı ve meşru savunma kavramının dışında bulmakla kalmıyor, siyasi bakımdan da mahzurlu sayıyor. (A) Çin-Vietnam savaşının, Uzak Doğu'da "çok yönlü bir savaş" ve hatta "bir Üçüncü Dünya savaşı" tehlikesi yaratması; (B) Çin'in karşı-saldırısının, Vietnam'ı ve Sovyetler Birliği'ni, Kamboçya olayı yüzünden içine düştükleri tecritten kurtarması; (C) Hanoi yönetiminin, bu sayede kendi halkını da daha fazla aldatma ve peşinden sürükleme olanağına kavuşması; (D) "çeşitli ülkelerdeki Sovyetik güçlerin yeniden prestij ve güç toplama cesaretini bulabilmeleri", Bülent Tanör'ün bu görüşünün dört gerekçesini oluşturuyor.

Çin'in ihtar harekatı, dünya savaşı tehlikesini yükseltiyor mu, geriletiyor mu?

17 Şubat'tan bu yana, Batı burjuvazisinin en teslimiyetçi kesimlerinin *The New York Times* (ABD) ve *The Guardian* (İngiltere) gibi sözcülerinden tutun da, Sami Kohen gibi, genellikle uluslararası alandaki çeşitli güçleri ve çelişmeleri oldukça doğru değerlendiren bir yorumcuya kadar pek çok insan, Çin-Vietnam çatışması yüzünden yeni bir dünya savaşının eşiğine geldiğimizi öne sürüyor. Hatta bu iddia, milleti korkutarak Çin'in harekatına karşı kamuoyu yaratmak için Sovyet taraftarlarının başvurduğu esas silah haline gelmiş bulunuyor. 1 Burada ilginç bir husus, bir zamanlar pek moda olan "yeni bir savaş çıkamayacağı", "yumuşama sürecinin dünyamızı ebedi barışa götürmekte olduğu", vb. şeklindeki teranelerin artık duyulmaz olmasıdır. Bir yandan Hindiçini'deki çarpışmaların, beri yandan Orta Doğu'daki hızlı gelişmelerin (Güney Yemen'in Kuzey Yemen'e saldırmasının, İran'ın Kürt bölgelerinde Talabani'nin çıkarttığı karışıklıkların, Etyopya'da Somali'yi yıkmak için yeni hazırlıklar yapılıyor olmasının) etkisiyle şimdi herkes, yeryüzünü saran büyük kargaşalık içinde üçüncü bir dünya savaşı ihtimalinin ne kadar satha yakın, ne kadar "hazır ve nazır" olduğunu daha iyi hissediyor. Kendi payıma ben, devekuşu zihniyetinin yukarıda sözünü ettiğim en kaba biçimlerinin yıkılışını olumlu karşılıyorum. Bununla beraber Çin-Vietnam savaşının muhtemel sonuçları konusunda Bülent Tanör'ün de paylaştığı endişeler, sadece bunun yeterli olmadığını; sözkonusu zihniyetin, bu sefer yeni bir dünya savaşının kaynağı konusunda muğlaklık ve her çeşit mücadeleden ürküntü biçiminde sürebildiğini gösteriyor.

Emperyalizm çağında yeni bir dünya savaşı, niçin ve nasıl çıkar? Her bölgesel savaş, bir dünya savaşına dönüşme potansiyelini bağrında taşır mı? Günümüzde üçüncü bir dünya savaşı tehlikesi, Çin'in 17 Şubat karşı-saldırısıyla mı ortaya çıkmıştır? Hayır, hayır, gene hayır! Bütün tarihi tecrübe bize şunu gösteriyor: Bir dünya savaşının patlak vermesinin *taktik* (Siyasi ve askeri) koşulları, savaşın esas kaynağı olan emperyalistin giderek güçlenmesi ve ileri mevziler kazanması, dengenin onun lehine bozulmasıyla oluşur. Yükselen ve yeniden-paylaşım talebinde bulunan emperyaliste, yani savaşın esas kaynağına karşı "barış adına" direnmeme tutumu aslında barışı zayıflatır. Yükselen emperyalistin hamlelerine mukabele eden ve ona darbeler indiren bir "savaşçılık" ise barışı güçlendirir. Savaşın esas kaynağının güçlenmesine ve ileri mevziler kazanmasına hizmet eden bölgesel savaşlar, dünya savaşına doğru gidişi hızlandırır. Bu en ihtiraslı büyük devleti frenleyen ve gerileten bölgesel savaşlar ise, dünya savaşını erteler ve ezilen insanlığa zaman kazandırır. ÇÜNKÜ BÜYÜK BİR EMPERYALİSTİN, BİR SÜPER DEVLETİN, KENDİ EKONOMİK TABİATINDAN KAYNAKLANAN YAYILMACILIĞI, YENİ MEVZİLER KAZANDIKÇA DOYMAZ VE YATIŞMAZ, TERSİNE, DAHA FAZLA KAMÇILANIR. Dünyaya hakim olmak, bir güç meselesidir; tekelci kapitalist bünyesi onu bu yöne iten bir devlet, gitgide daha fazla kuvvet topladıkça hedefe yönelik atılımlarını artırır, tersine, hırpalandıkça zayıfladıkça ya da yeterince hızlı bir şekilde güçlenemedikçe, dünya hegemonyası uğrunda büyük bir savaş başlatma yeteneğinden nisbeten uzaklaşır. Böyle bir yeniden-paylaşımcı süper devletin yeryüzünü kana bulamasını önlemenin veya geciktirmenin biricik yolu, insiyatifi onun elinden almak, habire kuvvet toplamasına engel olmaktır.

Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatının "sosyal-emparyalist saldırganlığa bir 'dur' işareti" anlamı taşıdığını olumlu bir yön olarak tespit eden, ama öte yandan bu çatışmanın üçüncü bir dünya savaşı tehlikesi yarattığını öne süren Bülent Tanör, büyük bir tutarsızlık içindedir. 1970'lerin başlarından bu yana Sovyetler Birliği, özellikle Batı'ya "bana bakın, direnirseniz yeni bir dünya savaşı çıkar; böyle bir felaketten kaçınabilmek için 'yumuşama'dan başka umudunuz yoktur; onun için iyisi mi bazı şeyleri kabul edin; göreceksiniz ki benim çok aşırı ihtiraslarım yoktur" kabilinden şeyler söyleyerek, durmaksızın yayılıyor ve yeni yeni ülkeleri boyunduruk altına alıyor. 1933-1939 arasında Hitler aynı şeyi yapmıştı; sonuç malum. Bugün de, kendi beyanları ne olursa olsun ekonomik bünyesi ihtiraslarını sınırsız kılan Brejnev Rusyası'nın yeni bir dünya savaşı başlatmasına imkan verebilecek süreç, işte budur.

Dahası var. 1930'larda Batı demokrasileri, Chamberlain ve Daladier'lerin yatıştırmacılığı yüzünden ve Hitler'in "bu son olacak, vallahi daha fazla *lebensraum* (hayat alanı) istemeyeceğim" şeklindeki yeminlerine kanarak ASLINDA KOŞULLARIN KENDİLERİ İÇİN ELVERİŞLİ OLDUĞU VE ÇOK DAHA KOLAY DİRENEBİLECEKLERİ bir dizi mevzi ve olayda direnme fırsatını kaçırdılar. Örneğin İspanya İç Savaşında "adem-i müdahale" politikası izlediler; oysa Cumhuriyetçileri destekleselerdi, Franko da, Kondor Lejyonu da duman edilirdi. Keza, Çekoslovakya'nın Südet'ler bölgesini Münih'te Hitler'e teslim ettiler; oysa Çekoslovakya ordusu güçlü bir sanayi ülkesiydi ve tahkim edilmiş Südet'ler bölgesi de savunmaya çok elverişliydi; eğer İngiltere ve Fransa da Berlin'e "hodri meydan" diyerek Çekoslovakya'yı destekleyeceklerini bildirselerdi. Nazi'ler kuvvetin üzerine gidemiyeceklerdi; ama bir kere Südet'leri ele geçirdikten sonra, Çekoslovakya'nın kalanını yutmak hiç zor olmadı onlar için. Peki nereye vardı bu? Ne olacak, Batılı ülkeler tayin edici hesaplaşmayı çok geç, düşman iyice semirdikten sonra, direnme koşul ve olanaklarının daha az olduğu bir yerde, Polonya'da kabul etmek zorunda kaldılar.

Şimdi gelelim bugüne. Üçüncü bir dünya savaşı tehlikesine karşı direnmek isteyen herkesin kavraması gereken bir gerçek var: SOVYETLER BİRLİĞİ HENÜZ BÖYLE BİR SAVAŞA HAZIR DEĞİLDİR. Üstelik Rusya'nın askeri gücünün büyük kısmı, ABD ile arasındaki rekabetin stratejik odak noktası olan Avrupa'ya yığılmış, son zamanlarda önemli siyasi yüklenişleri ise Avrupa'nın kanatları, Orta Doğu ve Afrika üzerinde yoğunlaşmıştır ve bu yüzden Asya'da önemli bir çatışmaya giremez. Üstelik güçlü bir sosyalist ülke olarak Çin, çok çetin bir cevizdir ve onunla bu safhada kapışmak, Sovyetler'in esas rakipleri olan ABD'yi yıpratma, ABD ile aralarındaki dengeyi kendi lehlerine bozma amaçlarına hizmet etmez; tam tersine, onları bu amaçtan uzaklaştırır 2. Özetlersek, üçüncü dünya savaşı Güneydoğu Asya'da zor çıkar. Çin'e saldırı biçiminde zor çıkar ve Moskova'ya elverişli koşullarda direnildikçe yaklaşmaz, tersine ertelenir. İşte Çin bunu gördü ve Rusya'nın Batı'ya uygulamakta olduğu şantajı ters yüz ederek Rusya'ya iade etti: Brejnev'i, Vietnam'ın yardımına koştuğu takdirde, kendisi için elverişsiz koşullarda büyük mücadeleyi başlatmak İMKANSIZLIĞIYLA karşı karşıya bırakarak! Hayalci alternatifleri gibi, bu bilimsel taktiğin sonuçları da ortadadır: Sovyet yöneticileri şimdi, "biz dünya barışını çok düşündüğümüz için müdahale etmiyoruz" türünden ağlamaklı demeçler veriyorlar. Kastettikleri şu: "Çin-Japon anlaşmasının ve Çin-ABD ilişkilerinin kurulmasının ardından, biz hem Çin ile, hem de henüz içten yıkamadığımız Batı ile aynı anda baş edemeyiz..." 3. Çin, sadece Rusya'ya karşı direnmek gerektiğini değil, direnmek için fırsatların nasıl kullanılabileceğini de öğretti dünyaya.

Bu harekat yüzünden sosyal-emperyalizm güç mü topladı, zayıfladı mı?

Bülent Tanör'ün, Sovyetler'in ve Vietnam'ın bu savaş yüzünden tecritten sıyrıldıkları ve prestij kazandıkları, vb. şeklindeki endişelerine gelince ... eh, her iyi şeyin de bir maliyeti olacaktır elbet. Çin'in ileri harekatı karşısında revizyonistlerin yaygara koparmaları doğaldır, çünkü bu harekat efendilerinin ayağına bastı ve onun planlarını altüst etti. Şüphesiz bu patırtının bazı iyi niyetli insanları aldatması, görüşlerini bulandırması da mümkündür. Ama kanımca Bülent Tanör bu etkinin boyutlarını çok abartıyor ve özellikle sosyal-emperyalizmi güçlendirdiğini düşünürken önemli bir hata yapıyor.

Bir kere, Güneydoğu Asya'daki yayılmacılığına darbe vurulan ve blöfü görülen Sovyetler Birliği'nin dünya hegemonyasına yönelen "tarihi taarruz'unun yavaşlatılması, sosyal-emperyalizmin güçlenmesini değil, tam tersine zayıflamasını ifade etmektedir.

İkinci olarak, bu tespit önemli ölçüde Rusya'nın güç toplama yöntemleri konusunda gerçekçi bir tahlil yapılmasına bağlıdır. Bu yöntemler içinde, karşısındaki güçlerde teslimiyet yaratmak, birçok ülkeyi korkutarak kuvvetliden, yani kendisinden yana çekmek, büyük bir yer tutmaktadır. Sovyetler Birliği gibi yükselen bir süper devletle mücadele ederken, onun haksız eylemlerinin teşhir edilmesi ile ona zamanında şiddetli darbeler vurulmasını birleştirmek gerekir. Eğer sırf teşhir ile yetinirsek, ikna yoluyla olmasa bile terör yoluyla bir yığın güçü kervanına katmaya, bir dizi mevziyi zaptetmeye devam ettiğini görürüz. Esasen onun esas bel bağladığı yöntem de ikna değil, terördür; bir düşünelim, tabiatı icabı, çeşitli ülkelerin geniş halk kitlelerini kazanması hiç mümkün olabilir mi? İşte bu yüzdendir ki Rusya'nın teşhir ve tecrit olduğu koşullarda boş durmayıp ona haklı bir zeminde darbeler indirmek, onu yenilgilere uğratmak, dizleri çözülmekte olan bazı güçlere ve ülkelere cesaret verir, direnme iradesini pekiştirir, Moskova'ya doğru kayma eğilimlerini frenler ve hatta bu yenilgiler çoğaldıkça Rusya'nın mevcut müttefikleri ile arasındaki bağları dahi zayıflatır. İkinci Dünya Savaşında Almanya'nın müttefikleri ne zaman Hitler'den uzaklaşmaya başladılar.-Nazizm insiyatifi elinde bulundurur ve yenilmezlik izlenimi uyandırırken mi, yoksa Stalingrad'dan sonra mı? 1945-1979 arasında, ABD'nin müttefik ve işbirlikçileri ne zaman ona kafa tutma eğilimleri peydahladılar-Vaşington gücünün doruğundayken mi, yoksa yediği bir dizi darbe sonucu bu doruğu aşıp inişe geçtikten sonra mı? Hanoi yönetimi ile Vietnam halkı arasındaki ilişkinin kaderine de, Moskova yönetimi ile Sovyet halkı arasındaki ilişkilerin kaderine de ışık tutan bu tarihi gelişme yasası, önümüzdeki 10-20 yılın pratiğinde kendini kuvvetle kabul ettirecektir.

Üçüncü olarak, Çin-Vietnam savaşı sanucu Vietnam'ın Kamboçya'da giriştiği işgal örtbas edilmek şöyle dursun, daha da belirgin bir şekilde açığa çıkmıştır. İspatını, Kamboçya'da bulundurdukları ve bu ülkeden çektikleri asker sayısına dair bilgilerin *Cumhuriyet*"te bile manşet olmasında bulabiliriz. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde Rusya'nın bu konuda düştüğü tuzağa ise, dünkü yazımda değinmiştim

Bütün bunlara rağmen şüpnesiz ki şamata devam ediyor ve edecektir. Buna karşı sinirlerimizin sağlam olması gerekir. Şamata, şamatayı çıkartanların sınıf tabiatlarının kaçınılmaz sonucudur. Şamatayla yüzyüze gelmemek, ancak Rusya'ya karşı mücadeleden vazgeçmekle mümkün olabilir.

BİTTİ

(1) Bu konuda ilginç bir örnek, 19 Şubat tarihli sayısında Çin'e söylemediğini bırakmayan Cumhuriyet'in daha sonraki tutumudur. Yeri gelmişken belirtelim ki sözkonusu gazetenin bu artan ihtiyatlılığı, Çin'in harekatının sosyal-emparyalizmi güçlendirmeyip zayıflattığının somut bir yansımasıdır.

(2) "...İkinci Dünya Savaşı, SSCB'ye karşı bir savaş olarak değil, kapitalist ülkeler arasında bir savaş olarak başladı Niçin? Çünkü aslında SSCB'ye, sosyalist ülkelere karşı savaş, kapitalizm için, kapitalist ülkeler arasındaki savaştan daha tehlikelidir...' Stalin, Sosyalist Ekonominin Meseleleri (Sol Yayınları, 1967, s.37.

(3) Japonya ile anti-hegemonyacı bir anlaşma imzalamasının ve ABD tarafından tanınmasının Çin'e ve dünya birleşik cephesine ne kazandırdığını soran herkes, bu adımların atılamaması halinde Güneydoğu Asya'da ve dünyada durumun şimdi nasıl olabileceği üzerinde düşünmelidir.

Soyguna son!

Gariplikler ülkesinde yaşıyoruz.

Sabıt fikirliler gibi şimdi de kafayı 15 milyonluk soyguna takmış, kaptırmış-gidiyoruz.

N'apalım aslını bırakıp, astarıyla uğraşmak huyumuz.

Ya yıllardır halkımızı soyanlar?

Bir telefonla mesela 115 milyon vuranlar?

Türkiye'de kazandıklarını İsviçre bankalarının çelik kasalarında depolayanlar?

Şellefyanlar, Yahyalar!

Onlar arada kaynıyor, yaptıklarıyla kalıyorlar.

Hani "Milli Yiyen Yahya!" nerede?

İsviçre'de mi, Kanada'da mı söyleyin hangi delikte?

Bilen var mı?

Devleti dolandıranlardan hesap soran var mı?

Baksanıza Sabancıların en son numarası Kaya Sabancı'ya!

İnter-Continental'da birkaç milyona patlayan düğünden sonra Fransa'da dikilen smokinini çıkartmış, çıkmış dünya turuna...

Döviz sıkıntısı sanki umurunda?

Ona ve onun sınıfına "kemerler sıktırılmaz" zira.

Kemeri sıktırılacak olan halktır varsa-yoksa...

Oysa halk zaten bir kilo etin peşinde sabahın ayazında kuyruklarda...

Oysa halk bir dilim ekmek için fabrikalarda, tarlalarda alnının terini, al kanını akıtmakta...

Oysa halk hayatı yaratan, çarkları çalıştıran olmasına rağmen yarı-aç, yarı-tok, aç-billaç yaşamakta...

Ne için?

Demirelzade Yahya, Sabancızade Kaya'nın refahı için mi?

Sömürü, soygun düzeninin devamı için mi?

Bildiğimiz halde bunları, tanımadığımız halde halkı soyanları, onları bırakıp; 15 milyonluk soygunu dilimize doluyoruz.

Galiba bu parayla Sabancı familyasının oturduğu katın dahi satın alınamayacağını unutuyorsunuz.

Altı-üstü bir kat parası yani 15 milyon!

. . . .

Yanlış anlaşılmasın sakın.

Tüm bunları bazı soygunları (!) hoş karşıladığımız için anlatmıyoruz.

Tam tersine asıl daha büyük, çok daha büyük soyguncuların (!) yakasına yapışın diyoruz.

Arada Atilla Müezzinoğlu'nu da unutmayın diyoruz!

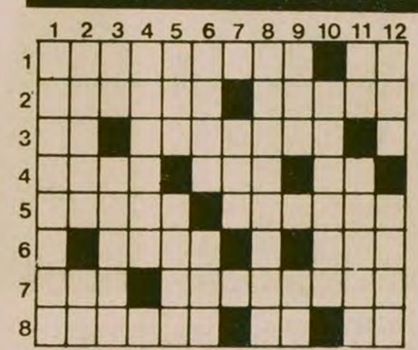
Soygunculuğun kaynağını kurutun diyoruz.

Dediğimiz için de dokuz köyden kovuluyoruz.

Varsın olsun.

Yeter ki bu soygun düzeni son bulsun.

BULMACA

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	B	A	H	A	R	A	T	■	C	L	A	Y
2	U	Z	U	N	A	T	L	A	M	A	■	Y
3	T	A	R	İ	F	E	■	K	■	S	O	■
4	T	■	A	B	■	Ş	A	N	T	İ	Y	E
5	O	■	F	A	S	■	L	E	A	M	■	F
6	■	T	E	R	A	N	E	■	K	■	A	S
7	B	E	■	A	R	A	B	U	L	U	C	U
8	A	R	I	K	İ	L	■	T	A	Y	I	N

SOLDAN SAĞA: 1) Yaşar Kemal'in birçok yabancı dile çevirilen iki ciltlik romanı-Tersi 'dış' karşıtı. 2) Bir çiçek cinsi-Büyük olmayan 3) Kimyada Talyum un simgesi-İyiden iyiye, iyice. 4) Acıklı (eski dil)-Tersi Afrika'da büyük bir ırmak-Gramın kısa yazılışı. 5) Tersi edebiyatta düzyazı-At, eşek gibi hayvanların tırnağı. 6) Tersi arkalıklı ve uzun park iskemlesi-Bir emir. 7) Büyük göçebe çadırı-Haberleşme, ikmal ve sağlık hizmetlerini yürüten askeri bölüm 8) Yayvan ve kenarları geniş büyük sahan-Bir bağlaç-Tersi bir siyasi partinin simgesi.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Türkiye'nin de üyesi olduğu uluslararası polis teşkilatı. 2) Rutubetli-Bir harfin okunuşu. 3) Kimyada Krom'un simgesi-Yurtlandırma, yerleştirme. 4) Hükmünü yürüten, hükümran. 5) Minimunun kıza yazılışı-Tersi şimdiki durumda, henüz (eski dil) 6) Tersi okul hayatında bir kademe-Niğde'nin bir ilçesi 7) İktisadi devlet teşekküllerinin ortak simgesi. 8) Az masraflı, hesaplı. 9) Mecazi olarak 'geçmiş' anlamında kullanılır-Bir nota. 10) Tersi Köy Enstitülerinin kuruluşuna önderlik eden, devrin Milli Eğtim Müdürü (Soyadı). 11) Tersi bir sayı-Herhangi bir mücadelede tarafların birbirine göre durumu, hasım. 12) Yapma, etme (eski dil)-Tespih, sigara ağızlığı gibi şeylerin yapımında kullanılan sert bir ağaç.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

MERSİN

Öğrenciler ve müdür karşı çıkınca

İGD'liler ve Dev-Solcular anma toplantısı yapamadı

Mersin Eğitim Enstitüsü'nde sahte solcular MC döneminde okula giren ve MHP'ye kanmış herkese "faşist" damgasını vurarak onlara saldırıyorlar. Böyle saldırılarla kargaşalık yapmaya çalışıyor, kitleyi tedirgin ediyorlar.

Geçen hafta içerisinde bir sabah bütün kitleyi okulun önünde konuşma yapacağız diyerek topladılar. Ardından Ulaş Bardakçı'yı anma toplantısı yapmak istediklerini açıklayınca kitlede bir tedirginlik başladı. Müdürün de bu foruma karşı çıkmasıyla başarısızlığa uğradılar.

Okul Müdür'ü Mustafa Şahin, demokrat ve öğrencilerin birliğini savunan birisidir.

IGD'liler ve diğer sahte solcular, yurdun koğuşlarında kendi görüşlerinden olmayan herkesi yurttan atmaya çalışıyorlar. Bunun yanısıra yurdun duvarlarına "İGD, DKD, D.Sol" gibi amblemler yazarak öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğini engellemeye çalışıyorlar. Çünkü müdür, "Bu yurdu faşist bir işgalden kurtardık. Onların yaptığı şeyleri siz de yapmayın. Aksi halde yurdu kapatabilirim" diyordu. İşte sahte solcular bunları bildikleri halde, yurdun kapanmasına neden olabilecek eylemlerle öğrenim özgürlüğünü engellemeye çalışıyorlar. Sınıfımızda olan ilginç bir olayı anlatmak istiyorum:

Öğle tatilinde sıramda bulunan AYDINLIK gazetesini yırtarak, sıramın üzerine bırakıp gitmişler.

Sınıfa girdiğimde beni açıkça tehdit ettiler. "Bir daha bu sınıfa AYDINLIK gazetesini getirmeyeceksin. Aksi halde seni yaşatmayız."

Bunun üzerine bu yapılan eylemin yanlış olduğunu ve devrimciliğe yakışmayacağını, başkasının fikrine saygı göstermeyen bir kişinin devrimci olamayacağını, demokratik haklara hiçbir şart altında ambargo konulamayacağını bütün sınıf önünde söyledim.

Tecrit olacaklarını anlayan İGD'liler, sınıfta bir oylama yapılarak, çoğunluk istiyorsa getirirsin" dediler. Fakat bu oylamayı kesinlikle reddettim. Çünkü burası kimsenin tekelinde değildir. İsteyen herkesin gün-lük gazetesini getirebileceğini söyledim.

Bunun üzerine sınıftaki öğrenciler bu olayı nefretle kınadılar. İGD'liler sınıfta tecrit olunca oldukça gerilediler ve kimseye sataşmamaya başladılar.

İki Öğrenci

BİNGÖL

İlçemizde MHP'liler aşiretçiliği körüklüyorlar

İlçemizde varolan birlik ve beraberlik geçmişe dayanmaktadır. Halkımızın bu tutumundan rahatsız olan karanlık güçler, halkımızı bölmek ve isteklerini gerçekleştirmek için, varolan aşiretciliği kışkırtıp, halkın huzurunu bozucu girişimlerde bulunuyorlar.

Şimdi ilçemizde MHP'nin yıllık ilçe kongresi yapılmaktadır. Bu kongrenin yaklaşmasıyla birlikte Bingöl MHP'li Belediye Başkanı Hikmet Tekin, bölücü kışkırtmacı tutumunu kazamız Genç'e kaydırmaktadır.

MHP şimdiye kadar Türkiye genelinde yaptığı mezhep ve milliyet kışkırtmalarının yanısıra, ilçemizde varolan aşiretçiliği de körüklemektedir.

Bu gelişmelerden Genç halkı rahatsız olmaktadır. Gelişmelerin devam ettiği günlerde, güvenlik kuvvetlerinden MHP yanlısı olarak bilinen Ali Pezik adlı polis memuru gazete bayisinden abonman defterini polis karakoluna götürüp ilerici, yurtsever gazeteleri okuyan kişilerin isimlerini incelemiştir. Polis memurunun bu tutumu basın özgürlüğüne indirilmiş bir darbe olarak görülmelidir. Yetkililerden bu konuda gereken yasal işlemin yapılmasını istiyor ve bu tutumu protesto ediyoruz.

Bir Grup Okuyucu

İ L A N

TCDD
ESKİŞEHİR LOKOMOTİF VE MOTOR SANAYİİ MÜESSESESİ

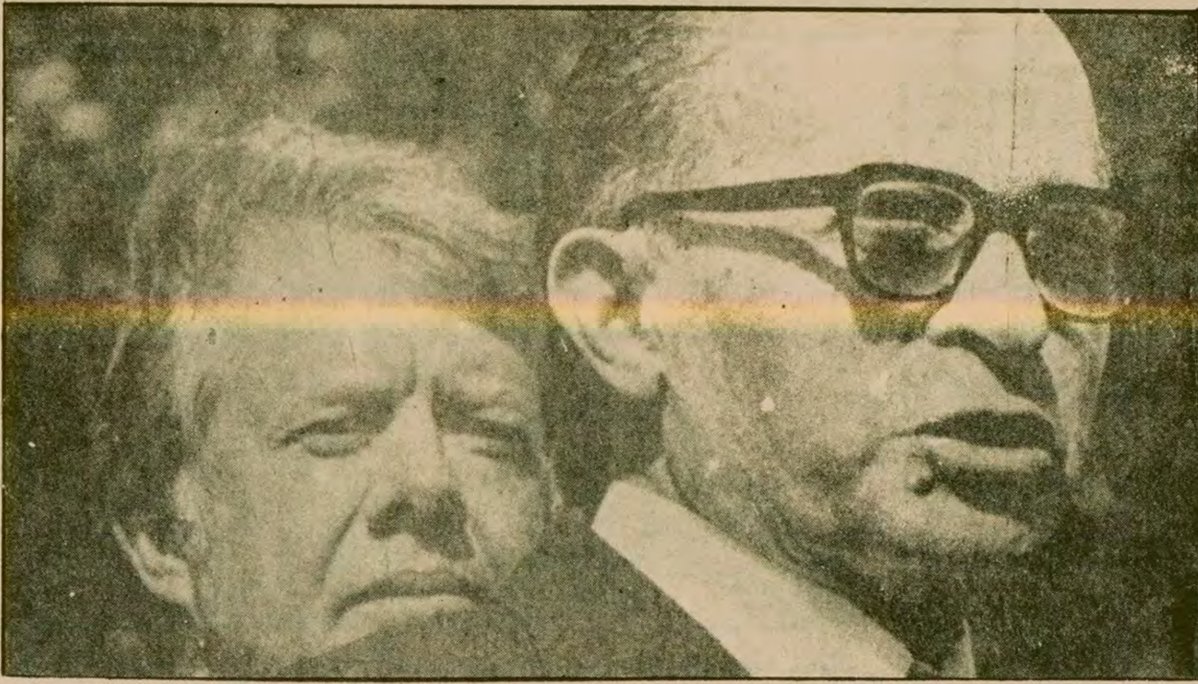
1 Kalem 216 Adet Diesel Motoru Su hareret göstergesi satın alınacaktır.
1- Müessesemiz ihtiyacı olan 1 kalem 216 Adet Diesel Motoru Su Hareret Göstergesi İhtiyaç Listesi, Teknik Şartname, Tip Mukavele ve Eksiltme Şartnamesine göre kapalı zarfla eksiltme suretiyle teklif alınarak satın alınacaktır.
2-Eksiltmesi 29.3.1979 Tarih Perşembe günü saat 14.00 de Müessesemiz Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.
3-Muvakkat teminat teklif tutarının % 2,5 idir.
4-Talipler muvakkat teminatları ile birlikte kapalı teklif mektuplarını eksiltmenin yapılacağı gün ve saate kadar Komisyonumuz adına göndermeleri veya bizzat getirmeleri gerekmektedir.
5-Eksiltme saatine kadar Komisyonumuza teslim edilmeyen veya muvakkat teminatı bulunmayan teklif mektupları geçerli değildir.
6-Bu işle ilgili Şartnameleri bedelsiz olarak Komisyonumuzdan temin edilebileceği gibi isteyenlere posta ile de gönderilecektir.
7-E.L.M.S Eksiltme ve artırma mevzuunu teşkil eden işi ihale edip etmemekte veya kısmen etmekte ve tercih ettiği talibe ihale etmekte tamamen serbesttir.

(Basın: 12003 - 269)

şiirler
AYDINLIK YAYINLARI
çıktı
PARTİ GÜNIŞIĞI NARDALI
20 LİRA
gani bozarslan
Genel Dağıtım: TUR DA Cağaloğlu Hamam sok. No: 4

AYDINLIK YAYINLARI
2. Baskı
DOĞU PERİNÇEK
Doğru Eylem Nedir?
12,5 lira
Genel Dağıtım: TÜR DA Hamam sok. No: 4 Cağaloğlu İSTANBUL

"TÜRKİYE'DE ANARŞİ"
AYDINLIK GAZETESİNİN DÜZENLEDİĞİ AÇIK OTURUM
Cüneyt Arcayürek (Hürriyet gazetesi)
Hüsamettin Çelebi (Günaydın gazetesi)
Örsan Öymen (Milliyet gazetesi)
Doğan Yurdakul (Aydınlık gazetesi)
Genel Dağıtım: TUR-DA. Hamam Sokak No: 4 Cağaloğlu-İstanbul
25 TL.
AYDINLIK YAYINLARI
yeni çıktı

Enver Sedat'la yaptığı görüşmeleri tamamlayan, bu arada Mısır parlamentosunda bir de konuşma yapan ABD Başkanı Carter, Kahire'den ayrılarak İsrail'e gitti. Havaalanında İsrail Başbakanı Begin tarafından karşılanan Carter, "barışın gerçekleşebileceğini ummak için yeterli nedenlerin bulunduğunu" söyledi.

ABD BAŞKANI İSRAİL' DE

FKÖ Carter'ın önerilerini reddetti

● Carter: "Barış konusunda bizi umutlandıracak yeterince neden var"
İngiliz ve Suudi Arabistan basını, Carter'ın girişimlerinin ve Orta Doğu'da bütün tarafları kapsamayan bir barış anlaşmasının sorunlara çözüm getirmeyeceği görüşünde birleşiyor

TELAVİV

Mısır gezisini tamamlayan Carter, önceki gece uçakla İsrail'e gitti. Telaviv Havaalanında Başbakan Begin tarafından karşılanan Carter, verdiği demeçte, "barışın imzalanması konusunda umutlu olabilmek için yeterli nedenlerin bulunduğunu" söyledi.

Gece de İsrail Başbakanının onuruna verdiği yemeğe katılan ABD Başkanı, Mısır'da yaptığı görüşmelerle ilgili bazı açıklamalarda bulundu.

İsrail'deki gözlemciler, İsrail hükümetinin, Mısır'ın ABD önerilerinde yapmayı düşündüğü değişiklikleri kuşku ve hoşnutsuzlukla karşıladığını belirtiyorlar.

İsrail Başbakanının son gelişmelerle ilgili olarak, İsrail Bakanlar Kurulunun yedi üyeli güvenlik Komitesini toplantıya çağırdığı, toplantıya ABD heyetinin de katılacağı belirtiliyor.

FKÖ CARTER'İN ÖNERİLERİNİ REDDETTİ

Filistin Kurtuluş Örgütünün bir sözcüsü, ABD Başkanı Carter'in "Barış görüşmelerine Filistinlilerin de katılması" yolundaki çağrıyı reddetti.

"Her türlü teslimiyetçi çözüme karşı olduklarını açıklayan FKÖ sözcüsü, Carter'ın bu çağrısının samimi olmadığını söyledi.

"Biz zaten Camp David anlaşmasına da kesinlikle karşı çıkmıştık" diyen FKÖ sözcüsü, gündemdeki barış anlaşmasının bölgede ABD İsrail ittifakını güçlendireceğini söyledi.

CARTER'IN GİRİŞİMLERİNİN YANKILARI

Öte yandan gerek Suudi Arabistan ve gerekse İngiliz basınında yer alan yorumlarda, Carter'in Orta Doğu'da bir barış anlaşması imzalanması ile ilgili girişimlerinin başarısız kalacağı ileri sürüldü.

Yorumlarda, bütün tarafları muhatap almayan bir anlaşmanın, Orta Doğu sorununu çözemeyeceği belirtildi.

CARTER–BEGİN GÖRÜŞMESİ

Carter ile Begin dün ilk resmi görüşmelerini yaptılar.

ABD Başkanı Carter, daha önce, İsrail Devlet Başkanı İzak Navon ile görüştü.

KUVEYT'İN TUTUMU

Kuveyt Devlet Başkanı Gassem El Marzuk, dün verdiği bir demeçte, Mısır'ın İsrail ile ayrı bir barış anlaşması imzalaması halinde, Kuveyt'in Bağdat Zirvesinde alınan kararları uygulamaya kararlı olduğunu açıkladı.

Bilindiği gibi, Bağdat Zirvesinde alınan kararlar arasında, Arap Birliği merkezinin Kahire'den başka bir yere taşınması ve Arap ülkelerinin Mısır'la siyasal ve ekonomik ilişkilerini kesmeleri de bulunuyor.

DANİMARKA'DA YAYINLANAN BERLİNGSKE TİDENDE GAZETESİ:

"ÇİN'İN CEZALANDIRMA HAREKATI BATI'NIN GÖZÜNDE HAKLI BİR ZEMİNDEDİR"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Danimarka'nın en çok satan gazetelerinden Berlingske Tidende de yayınlanan bir yorumda, "Çin'in Vietnam'ı cezalandırma harekatının Batı'nın gözünde haklı bir zeminde olduğu" görüşüne yer verildi.

Gazetenin 6 Mart tarihli sayısında yer alan yorum şöyle:

"Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği cezalandırma harekatı Sovyetler Birliği ve Sovyet yanlısı ülkeler hariç, diğer ülkeler tarafından fazla eleştirilmedi. Sovyetler, Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği hareketin, ABD'nin Vietnam'a yaptığı haksız saldırıyla aynı olduğunu iddia ediyorlar. Ama bugünkü Vietnam eski Vietnam değildir. Kendi bağımsızlığı için değil, tam tersine başkalarının içişlerine karışmak için çaba harcıyor ve komşusunu işgal ediyor. Çin kendi topraklarını korumak için Asya'nın Küba'sına karşı savaşmak zorunda kaldı. Onların Vietnam'a karşı giriştikleri cezalandırma harekatı Batı'nın gözünde haklı bir zemindedir. Çin'in Vietnam'daki hedefine ulaştıktan sonra tekrar kendi topraklarına dönmesi dünyada barışa hizmet eder. Aynı şekilde Vietnam'ın da Kamboçya'dan çekilmesi dünya barışı için daha da faydalı bir olay olacaktır."

İtalya'da erken seçim ihtimali kuvvet kazandı

Başbakan adayı Andreotti Berlinguer'e taviz vermiyor

● Hıristiyan Demokrat Partinin yaptığı açıklamada, İtalyan "Komünist" Partisinin koşullarının, ulusal birliği tehlikeye soktuğu belirtildi

ROMA

İtalya'da erken seçim ihtimalinin kuvvet kazandığı bildiriliyor. Geçtiğimiz Çarşamba günü Devlet Başkanı Pertini tarafından yeniden hükümeti kurmakla görevlendirilen Hıristiyan Demokrat Parti Başkanı Andreotti, İtalyan "Komünist" Partisinin yeni bir hükümeti desteklemek için öne sürdüğü koşulları reddetti.

Hıristiyan Demokrat Partinin, "Komünist" Partinin isteklerini görüştüğü dört saatlik toplantıdan sonra yapılan açıklamada, şöyle deniyor: "Komünist Parti tarafından ileri sürülen koşullar, kabul edildiği takdirde ulusal birliğimizi tehlikeye sokar."

İTALYAN "KOMÜNİST" PARTİSİNİN KOŞULLARI VE ANDREOTTİ'NİN İSTEĞİ

İtalya'daki hükümet bunalımı, Andreotti'nin azınlık hükümetinin, "Komünist" Partisinin desteğini çekmesi sonucu düşmesiyle başlamıştı.

"Avrupa komünizmini" savunan İtalyan "Komünist" Partisi, bu kez hükümette doğrudan yer almak istiyordu. Parlamentoda yüzde 40'lık bir ağırlıkla nispi çoğunluğu elinde tutan Hıristiyan Demokrat Partisi ise "Komünist" Partisinin bu isteğini reddetti. Yeni hükümeti kurmakla görevlendirilmiş olan Andreotti, hükümetin yarısının Hıristiyan - Demokratlardan, yarısının ise teknikerlerden oluşmasını savunuyordu.

Bunun üzerine "Komünist" Partisi lideri Berlinguer de Hıristiyan - Demokratlar dışında diğer partilerin oluşturacağı bir koalisyon formülünü öne sürdü.

Hıristiyan Demokrat Parti lideri, bütün çabalarına rağmen başarısız kalınca, görevi Pertini'ye iade etti. Pertini bu sefer de Cumhuriyetçi Parti lideri La Malfa'yı hükümeti kurmakla görevlendirdi. Ancak La Malfa'nın da çabaları bir sonuç vermeyince, geçtiğimiz Çarşamba günü hükümeti kurma görevini tekrar Andreotti üstlendi.

SON ŞANS

İtalyan parti liderleri ve milletvekilleri, Devlet Başkanı Pertini'nin seçimlere gitmeden buhranı çözmek için son şansını kullandığı görüşündeler.

Son günlere kadar hükümete doğrudan katılmak isteyen İtalyan "Komünist" Partisi, yeni bir "uzlaşma" formülü öne sürdü. Bu formüle göre, hükümete "Komünist" Partisi değil ama, "Komünist" Partisi listelerinden seçilen "Bağımsız solcular" katılacaktı. Berlinguer, bu koşulla yeni hükümeti destekleyeceklerini açıkladı. Ancak, "Bağımsız solcuların" gerçekte İtalyan "Komünist" Partisine bağımlı olduklarını belirten Hıristiyan Demokrat Parti, bu koşulu da reddetti.

Mısır Başbakanı Mustafa Halil: "Mısır Orta Doğu'da jandarmalık yapmayacaktır"

KUVEYT (AA)

Mısır Başbakanı Mustafa Halil, Mısır'ın Orta Doğu'da jandarmalık yapmayacağını söyledi.

Kuveyt'te yayınlanan "El Anba" gazetesine bir demeç veren Mustafa Halil, Amerika'nın da kendilerine böyle bir öneride bulunmadığını belirtti.

"Zaten böyle bir öneri gelse, reddederiz" diyen Mustafa Halil, Mısır'ın izlediği siyasetin, her türlü mihverden uzak kalmak ve siyasal ya da askeri hiç bir pakta girmemek esasına dayandığını bildirdi.

IRANLI KADINLAR BAZERGAN'A 8 MADDELİK BİR BİLDİRİ SUNDULAR

İran hükümetinin kararı:

"Çarşafı isteyen giyer isteyen giymez"

● Başbakan yardımcısı Amir İntizam: "Bununla birlikte İranlı kadınların İslami kıyafette olmalarını tercih ederiz" dedi

● Sencabi: "CENTO'dan çıkacağız ama, RCD'de kalacağız"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'da kadınların yaptığı gösteriler üçüncü gününü doldururken Başbakan yardımcısı Abbas Amir İntizam, kadınların artık çarşaf giymeye zorlanmayacağını açıkladı. Amir İntizam, "Bununla beraber Başbakan ve Kabine üyeleri İranlı kadınların İslami kıyafette olmalarını tercih ederler" dedi. Başbakan yardımcısı daha sonra, çarşaf giyme zorunluluğunu, Ayetullah Homeyni'nin çarşafsız kadınlara saldıranların cezalandırılacağı yolundaki sözleri üzerine aldıklarını söyledi.

Bu arada bir açıklama yapan Tahran'ın Ayetullah'ı Talegani de, "Çarşaf giyip giymemek herkesin isteğine bağlıdır" dedi. Talegani, kadınların erkekler gibi, siyasi haklara sahip olmaları gerektiğini belirtti.

Hükümetin çarşaf giyme zorunluluğunu kaldırdığını açıklamasından önce İranlı kadınlar, Başbakan Bazergan'a sekiz maddelik bir bildiri sundular.

Çeşitli İran kadın dernekleri tarafından hazırlanan bildiride, kadınlara da ekonomik, siyasal ve sosyal alanlarda erkeklerle eşit hak tanınması isteniyor. Bildiride, çarşaf giymedikleri için saldırılara hedef olan kadınların korunması da talep ediliyor.

İran'da kadınların mücadelesi, Şah rejiminin yıkılmasında büyük bir rol oynadı. Kadınlar bugün de kara çarşafa karşı mücadelede önemli başarılar kazanıyorlar. (FOTOĞRAF: AYDINLIK)

İRAN VE PAKİSTAN CENTO'NUN GELECEĞİNİ GÖRÜŞÜYOR

İran'ın resmi Pars Ajansı, İran ve Pakistan yöneticilerinin Cento'nun geleceğini görüşmek üzere Cumartesi günü biraraya geldiklerini bildirdi.

Cento'nun geleceği ile ilgili görüşme, Tahran'da Başbakan Bazergan ile Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak'ın Dış İlişkiler Danışmanı Dr. Agha Smahi arasında yapılıyor.

SENCABİ'NİN AÇIKLAMASI

Bu arada bir açıklama yapan İran Dışişleri Bakanı Sencabi, ülkesinin Cento'dan ayrılacağını, ancak RCD içinde de kalacağını bildirdi.

Sencabi ayrıca, Bölgesel Kalkınma ve İşbirliği Örgütü RCD'nin Irak, Afganistan ve Hindistan'ı da içine alacak şekilde genişletileceğini umduğunu söyledi.

Sözkonusu açıklamayı Fransa'da yayınlanan Le Monde gazetesine yapan Sencabi, İran'ın bundan böyle Basra Körfesinde jandarma rolü oynamayacaklarını ve Şah'ın Umman'a gönderdiği askeri birliklerin geri çekileceğini belirtti.

İran'ın dış siyasetinin bağımsızlık ve yansızlık ilkelerine dayanacağını ifade eden Sencabi, Hürmüz boğazının girişinde bulunan ve anlaşmazlık konusu olan üç adadaki İran birliklerinin geri çekilmesinin ise, sözkonusu olmadığını söyledi.

ARAPLAR MERKEZİ HÜKÜMETTE TEMSİL HAKKI İSTİYOR

İran'ın güney petrol bölgesi Kuzistan'da yaşayan Araplar büyük bir gösteri düzenleyerek merkezi yönetimde temsil hakkı istediler.

Basra Körfezi yakınındaki Kuzistan bölgesinde sayıları yarım milyonu geçtiği bildirilen Araplar, gösteriler sırasında şu istekleri öne sürdüler:

— Merkezi hükümette temsil hakkı,

— İran petrollerinin üretim merkezi olan bölgenin kalkınması için harcanmak üzere petrol gelirlerinden belli bir yüzdenin ayrılması,

— Yerel yönetim kadrolarında Araplara öncelik ve üstünlük verilmesi,

— Arapça gazete yayınlama hakkı ve bölge okullarında Arapçanın birinci dil kabul edilmesi.

Arap göstericiler, Kuzistan bölgesindeki kent isimlerinin de değiştirilmesini ve kentlere yeniden eski Arapça isimlerinin verilmesini istediler.

Çin hükümeti Laos'a bir protesto notası verdi: "Laos, Çin ve Laos halklarının dostluğunu baltalamaya çalışıyor"

● "Laos, Sovyetler Birliği ve Vietnam'ı izleyerek Çin aleyhtarı faaliyetlerini yoğunlaştırıyor"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Laos hükümetinin Çin'in Laos'a karşı saldıracağı yolunda suçlamalarda bulunması ve iki ülke arasında düşmanlık körükleyici bir tutum takınması üzerine, Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakan Yardımcısı Han Yendung, Çin'in Laos Büyükelçisi Tavong Skelon'u çağırarak Laos hükümetini şiddetle protesto eden bir nota verdi.

Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı Laos Büyükelçisine şunları söyledi:

"Laos hükümeti, 6 Mart tarihinde, Çin'e azgınca saldıran ve Çin'in Laos sınırına asker yığdığı, Laos'u tehdit ettiği, Laos'ta düzeni ve güvenliği bozmak ve Laos hükümetinin siyasetlerine aykırı propaganda yapmak için gizlice ajanlar gönderdiği, böylece Laos'un içişlerine müdahale ettiği yolunda suçlamalar taşıyan gerçekdışı bir açıklama yayınlamıştır. Bundan önce de, Laos Dışişleri Bakanlığı Çin Büyükelçisi ile görüşerek, Çin'in, Çin-Laos sınırında Laos tarafını top ateşine tuttuğu yolunda asılsız suçlamalarda bulunmuştur. Çin hükümeti, Laos hükümetinin suçlamalarının gerçekle hiç bir ilgisi olmayan inanılmaz uydurmalar olduğunu ciddiyetle belirtir.

LAOS, İKİ ÜLKE ARASINDAKİ ANLAŞMAYI TEK TARAFLI OLARAK YIRTTI

"Laos Hükümeti 7 Martta da, iki ülke arasındaki anlaşmayı tek taraflı olarak yırtmış, Kuzey Laos'taki karayolları inşaatını durdurmayı ve Çin uzmanlarının geri çekilmesini dayatmıştır. Çin hükümeti, Laos tarafının iki ülke arasındaki ilişkileri belirleyen eylemleri karşısında büyük bir infial duymakta ve Laos hükümetini şiddetle protesto etmektedir."

Han Yen-dung, daha sonra şunları belirtti:

"Burada belirtmek gerekir ki, Laos hükümetinin önceden planlanmış eylemleri, Çin ile Laos arasında meseleler yaratmak ve iki ülkenin halkları arasındaki dostluğu baltalamak için atılmış ciddi bir adım niteliğindedir. Laos hükümetinin söz konusu açıklamasından önce de, Sovyet ve Vietnam hükümetleri açıklamalar yaparak, büyük bir gürültü ile, Çin'in Laos'u istila etmeye hazırlandığını iddia etmişlerdir. Buradan da görülmektedir ki, Laos'un Çin aleyhtarı eylemleri, Sovyetler Birliği ve Vietnam tarafından tertiplenmiş ve Sovyetler Birliği, Vietnam ve Laos tarafından sıkı bir eşgüdümle gerçekleştirilmiştir. Laos makamları Sovyetler Birliği ve Vietnam'ı izleyerek, Çin aleyhtarı faaliyetlerini yoğunlaştırmakla ve Çin'le Laos halklarının birliğini baltalamakla, sadece Laos halkının temel çıkarlarını zedelemiş olacaklardır."

ÇİN VE LAOS HALKLARININ DOSTLUĞUNA DEĞER VERİN

Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı sözlerine şöyle devam etti:

"Çin hükümeti ve halkı, iki halk arasındaki dostluğu daima yüksekte tutmuş ve saymışlardır. Çin, Laos'a devrim ve inşa çalışmaları sırasında elinden gelen her türlü yardımı yapmıştır. Laos halkına hiç bir zaman haksızlık yapmadık. Laos hükümeti, şimdi başkalarının baskısı altında, Çin aleyhtarlığı yolunda ciddi adımlar atmış ve Çin-Laos ilişkilerindeki kötüleşmeden dolayı Çin'i suçlamış bulunmaktadır. Bu kaçınılmaz olarak, Çin hükümetini ciddi bir biçimde kaygılandırmaktadır. Laos Hükümetine ciddi olarak şunu tavsiye ediyoruz: Laos hükümeti, Çin ve Laos halklarının temel çıkarlarına ve geleneksel dostluğuna değer vermeli ve bundan böyle halklarımız arasındaki dostluğa zarar verecek davranışlardan kaçınmalıdır."

Neden Yugoslavya ve Romanya?

Reha Akbay

Moskova, Balkan ülkelerine, özellikle de Yugoslavya ve Romanya'ya yönelik kışkırtma faaliyetlerini neden böyle birden bire yoğunlaştırdı? Bulgaristan, "Makedonya Bizimdir" propagandasını neden bugünlerde dallandırıp budaklandırıyor? Jivkov'un, Yugoslavya topraklarında gözü olduğu, Brejnev'in aklına yeni mi geliyor?

Bütün bu soruların cevabını, Rusya'nın üç cephede birden girdiği kuşatmada aramak gerekiyor.

1978 yılının sonlarında artık kendisini iyiden iyiye hissettiren ve Rusya'yı üç bir yandan zorlayan kuşatmanın Güney Doğu Avrupa kanadında, Yugoslavya ve Romanya bulunuyor.

Bu iki Balkan ülkesi, Brejnev'in hegemonyacılığına ve savaş kundakçılığına karşı öteden beri uyanık bir siyaset izliyorlar. Burunlarının dibindeki Sovyet yığınağına ve er veya geç karşı karşıya kalacaklarını bildikleri Rus müdahalesine karşı milli savunmalarını güçlendiriyor, geniş halk yığınlarının uyanıklığını ayakta tutuyorlar. Her iki ülkenin Brejnev'i hiddetlendiren politikaları bununla da sınırlı kalmıyor. Uluslararası planda Moskova'nın savaş politikasına zarar veren hangi gelişme varsa, onlar o gelişmenin yanında yer alıyorlar.

Moskova, son bir yıl öncesine kadar, Bloksuzluk hareketinin başını çeken Yugoslavya ve Varşova Paktı içinde yer almasına rağmen kendisine kafa tutan Romanya ile olan ayrılıklarını örtbas etmek için büyük bir çaba harcıyordu. Bu iki ülke ile olan çatışmasını "ufak-tefek anlaşmazlıklar" olarak göstermeye çalışıyordu.

Ama o böyle davrana dursun, gerek Yugoslavya ve gerekse Romanya Brejnev'in savaş planlarını baltalayan çabalarını geçtiğimiz yıl daha da yoğunlaştırdılar. 1978'in sonuna geldiğimizde, artık "mızrak çuvala sığmaz" olmuştu.

Son bir yılın bilançosuna baktığımızda, bu durum açıkça görülüyor:

Moskova Çin Başbakanı Hua Guo-feng'in Balkan ve Avrupa gezisine ağız dolusu küfürlerle saldırırken, Tito ve Çavuşesku onu sevinçle karşıladılar.

Brejnev, "Çin'in Balkanları barut fıçısına çevirdiğini" iddia ederken, Tito ve Çavuşesku Balkanlardaki esas tehlikenin kuzeyden geldiğine dikkat çekmeye devam ettiler.

Çavuşesku, "belki dize getiririz" umuduyla çağrıldığı Varşova Paktı toplantısında, Brejnev'e açıkça meydan okudu: Varşova Paktı'nın askeri gücünün artırılmasına omuz vermeyecek, ordusunu Brejnev'in kumandasına teslim etmeyecekti.

Bu gelişmeler yetmiyormuş gibi, Yugoslavya, Vietnam'ın Kamboçya'da giriştiği işgali, "Marksizm-Leninizm ve Enternasyonalizm maskeli savaş politikası" olarak niteleyince, Brejnev'in bardağı gerçekten taştı.

Bu kadarı da fazla oluyordu doğrusu. Bu "iki haşarı" "sosyalist sistem"in kendilerine gösterdiği hoşgörüyü istismar ediyor, bir türlü dize gelmiyorlardı. Bu olacak iş miydi?

Ne yapıp yapmalı bu iki dik kafalıyı yola getirmeliydi. İşte, Bulgaristan'ın "Bulgar Makedonya" hülyasını devreye sokan, onu "Balkanların Vietnam"ı olmaya hazırlayan gelişmeler böyle başladı.

Şimdi şu soru sorulabilir: Bulgaristan'ın öteden beri diline pelesenk ettiği "Makedonya bizim olmalıdır" propagandası, acaba, sadece, Yugoslavya ve Romanya'yı "hizaya getirmeyi" amaçlayan bir tehdit politikasıyla sınırlı mıdır?

Hayır. Yugoslavya sınırına yığılan Bulgar ve Sovyet tankları, Rusya'dan getirtilen tümen tümen askerler ve Bulgaristan'ın toprak ilhakı talebini daha sık dile getirir olması, Sovyet planının bu kadar "masum" isteklerle sınırlı olmadığını gösteriyor.

TARAKİ YÖNETİMİNE KARŞI MÜCADELE YAYGINLAŞIYOR

Afganistan'da Moskovacı partinin bir yöneticisi öldürüldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afganistan'da Moskova yanlısı Taraki yönetimine karşı mücadele eden İslam Örgütü savaşçılarının, Herat kentinde, Moskovacı partinin üst düzeydeki bir yöneticisini öldürdükleri açıklandı.

Konuyla ilgili açıklamayı yapan İslam Örgütü sözcüsü, Taraki yönetimine karşı, önceleri birkaç bölge ve kentte yürütülen direnişin, artık bütün ülkeye yayıldığını ve giderek güçlendiğini belirtti.

Taraki'ye bağlı birliklere pek çok bölgede ağır kayıplar verdirdiklerini söyleyen Örgüt sözcüsü, Moskovacı yönetimin hızla halktan tecrit olduğuna da işaret etti.

Bilindiği gibi, İslam Birliği Örgütü, geçtiğimiz yıl kanlı bir darbeyle iktidarı ele geçiren Taraki yönetimine karşı şiddetli bir mücadele yürütüyor.

Halkın önemli bir bölümünün desteğini kazanan ve bu desteği gün geçtikçe güçlendiren İslam Birliği Örgütü, Taraki yönetimini yıkarak bir İslam Cumhuriyeti kurmayı hedefliyor.

Giscard d'Estaing'in Bükreş ziyareti sona erdi

Romanya-Fransa ortak bildirisinde insan hakları savunuluyor

BÜKREŞ

Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing üç gün süren Romanya gezisini tamamlayarak dün Paris'e döndü.

Bükreş'te yapılan Giscard d'Estaing-Nikolai Çavuşesku görüşmelerinden sonra yayınlanan ortak bildiride her iki tarafın da "insan haklarını savunmada gösterdiği titizlik" ibaresi diplomatik çevrelerde ilgiyle karşılandı.

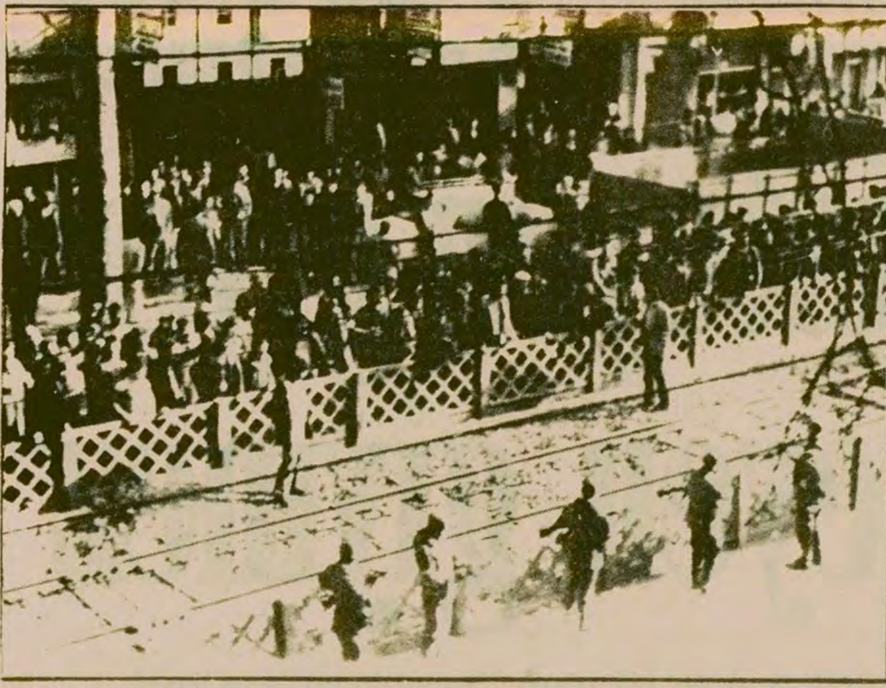
Fransız-Romen ortak bildirisinde iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi talebi yanısıra Avrupa düzeyinde bir silahsızlanma konferansı yapılması da önerildi.

Jandarma Lastik-İş Sendikasında arama yaptı.

10 kişi gözaltına alındı 2 kişi tutuklandı

LASSA'DA DİRENİŞ SONA ERDİ...

- İşveren direniş boyunca işe gelmeyen işçilerin iş aktini feshetme yoluna gidiyor. Kaç işçinin işine son verildiği açıklığa kavuşmadı.
- Direnişe katılma oranı hafta boyunca düştü. İşçiler de "oyuna gelindiği" kanaati kuvvetleniyor
- İGD' lilerin "Köy komiteleri" adı altında "Savaşım Komiteleri" kurdukları işbaşı yapmak isteyen işçileri tehdit ettikleri öğrenildi

Lastik-İş Şubesinin jandarma tarafından aranması sırasında şehirde olağanüstü güvenlik önlemleri alındı. Jandarma birlikleri tren hattının iki yanını tuttu-

Haklarında tutuklama kararı olan bazı İGD'lilerin Lastik-İş Şubesinde bulunması üzerine bu kişiler önce gözaltına alındılar. Daha sonra içlerinden iki kişi tutuklandı. Resim gözaltına alınanlardan birisini götürülürken gösteriyor.
Fotoğraflar (AYDINLIK)

İZMİT (ÖZEL)
İzmit'teki LASSA Fabrikasında İGD'li temsilcilerin geçtiğimiz hafta başında başlattıkları direniş hafta sonunda Lastuk-İş Sendikası İzmit Şubesinin jandarma tarafından aranması ve bazı İGD'lilerin tutuklanmasından sonra sona erdi.

İşverenin üç gün boyunca işe gelmeyen işçilerin işlerine son vermeye başladığı, buna karşılık işçilerin büyük bir çoğunluğunun tek tek fabrikaya dönerek işbaşı yapmak istedikleri öğrenildi.

DİRENİŞ NASIL BAŞLAMIŞTI

LASSA Fabrikasındaki direniş sahte TKP'nin İzmit'teki güç toplama ve "Sıkıyönetime karşı Savaşım" faaliyetlerinin bir parçası olarak başlatılmıştı. İşyerinde temsilci kadrosunun çoğunluğunu ele geçiren İGD'liler, hem Lastik-İş İzmit Şubesi içinde etkinlik sağlamak, hem de genel olarak İzmit çapında TKP'nin propagandasını geliştirmek için uzun süredir LASSA Fabrikasını bir üs haline getirmeyi planlıyorlardı

DİRENİŞE HAZIRLIK

Lastık-İş Genel Merkezinin bu konuda yaptığı yazılı uyarılara rağmen İGD'liler işyerinde sürekli olarak gergin bir hava yaratmaya ve böylece işçileri bir direniş için hazırlamaya çalışıyorlardı. TKP'nin son dönemde izlidiği "Savaşım ve iş Savaş Kışkırtma" stratejisini uygulamak için bu tür direnişler başlatmak ve özellikle işçi kitlelerini kendi siyasetlerinin bir aracı olarak kullanmak istiyorlardı.

SUDAN BİR BAHANE VE DİRENİŞ

Nihayet TKP'nin İzmit'teki yönlendiricileri yeterli hazırlığın yapıldığına kanaat getirmiş olacaklar ki LASSA'da direniş başlatıldı. Direnişe işi 15 dakika erken bırakmak şeklinde sudan bir sebep bulundu. Başlayan bir direnişe katılmamak tabanda genellikle olumsuz karşılandığı için başlangıçta işçilerin büyük bir çoğunluğu bu direnişe katıldı.

İşverinin tepkisi ise sert oldu. Temsilciler ve direnişe önderlik ettiği öne sürülen toplam 19 kişinin işine son verildi.

İGD'liler bunu direnişi üst düzeye sıçratmak için bir fırsat olarak gördüler Lastuk-İş İzmit Şubesini etkileri altına almışlar ve Lastik-İş Merkezini de direnişi desteklemeye zorluyorlardı. İşyerindeki bütün işçileri işyerine gitmemeye ve atılanlar geri alınana kadar direnmeye çağırdılar. İşveren ise bir duyuru yayınlayarak 8 Mart tarihine kadar işbaşı yapmayan işçilerin işine son vereceğini açıkladı.

"KÖY KOMİTELERİ" Mİ? "SAVAŞIM KOMİTELERİ" Mİ?

İGD'liler direniş boyunca aktif bir faaliyet yürüttüler. Bunu TKP'nin örgütlenmesini yaymak için bir fırsat olarak görüyorlardı. Sendika bünyesinde "Köy Komiteleri" perdesi altında TKP'nin talimatına uygun olarak "Savaşım Komiteleri" kurdular. Bu Komiteler bulundukları mahallerde LASSA işçilerinin işe gitmesini önleme görevini yerine getirmek üzere kuruldu. Nitekim bir çok işçi direniş boyunca işverene telefon ederek, kendilerinin çalışmak istediğini, ancak bazı kişiler tarafından kendilerine baskı yapıldığını ve "İşe giderse başlarına çok kötü şeylerin geleceğinin" söylenerek tehdit edildiklerini bildirdiler. Savaşım Komiteleri, görevini bu usullerle yürütüyordu. Şimdi görevden alınan Genel-İş Şube Başkanı Nafiz Bostancı'nın da bu faaliyetlerde rolü olduğu söyleniyordu.

SENDİKA BİNASINDA ARAMA VE TUTUKLAMALAR

İşverinin tanıdığı mühletin sona ermesinden sonra Lastik-İş binası jandarma ve emniyet kuvvetleri tarafından arandı Binada daha önce haklarında tutuklama kararı olan İGD'li temsilcilerin bulunduğuna dair ihbar yapılmıştı.

Olay İzmit'te olağanüstü tedbirler alınması ve şehirde jandarma kordonlarının kurulması ile daha da büyük bir yankı uyandırdı.

Arama sırasında Lastik-İş binasında bulunan 10 kadar İGD'li gözaltına alındı. Daha sonra bunlardan Erdoğan Alçınkaya ve Naci Karaer adlı iki kişi tutuklandı. Diğerleri serbest bırakıldı.

İŞÇİLER İŞBAŞI YAPIYOR

Bu gelişmelerden sonra LASSA işçileri yavaş yavaş yeniden işbaşı yapmaya başladılar. İşveren ise işçilerin çoğunun iş akitlerini feshetmek için başvurmuştu

Halen kaç işçinin iş aktinin feshedildiği, kaç işçinin işbaşı yaptığı tam bir kesinlik kazanmadı. Bugün bu konuda bazı gelişmeler olabilir. İGD'lilerin direnişi sürdürmek istemesine rağmen hafta boyunca direnişe aktif olarak katılan işçilerin sayısı hızla düştü. Başlangıçta 800 işçinin katıldığı toplu hareketlere artık 100-150 kişi ancak geliyordu.

Tabandaki işçiler arasında "Oyuna gelindiğine" dair kuşkuların gittikçe arttığı bildiriliyor.

HAK İŞ KONFEDERASYONU ASGARİ ÜCRET SİSTEMİ YERİNE "EŞEL MOBİL" SİSTEMİNİN GETİRİLMESİNİ İSTEDİ

ANKARA (A.A)
Hak-İş Konferedasyonu İcra Kurulu halen uygulanmakta olan asgari ücret sisteminin kaldırılarak yerine "Eşel Mobil" sisteminin getirilmesini istemiştir.

İcra kurulu adına yazılı bir açıklama yapan Hak-İş Genel Başkanı Mustafa Aşçı "ülkemizde çalışanların büyük çoğunluğunun asgari ücretle çalıştığını oysa dünya ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de fiyatların her geçen gün arttığını" öne sürdü.

Genel Başkan Mustafa Aşçı "Asgari ücret sisteminin çalışanlar arasında sınıfsal ayrım doğurduğunu bu yanlış uygulamanın önlenmesi için "Eşel Mobil" sisteminin uygulanmasını istedi.

Türk-İş 11. Genel Kurulu hazırlık çalışmaları sürüyor

- Türk-İş teşkilat başkanları 27 Mart günü Genel Merkezde toplanacaklar
- İhtisas Komisyonlarının hazırladığı raporlar, Yönetim Kurulunun 26 Martta yapacağı toplantıda son şeklini alacak

ANKARA (AA)
Türk-İş 11. Genel Kurulunun 16 Nisanda Ankara'da DSİ Genel Müdürlüğü konferans Salonunda toplanacağı ve toplantının bir hafta süreceği bildiriliyor. 305 delegenin katılacağı Türk-İş Genel Kurulunda, 10 maddelik gündem gereğince ihtisas komisyonlarının sunacağı raporların ve çalışma raporunun görüşüleceği, sözkonusu raporların yazımının ise devam ettiği belirtiliyor.

Genel Kurula sunulacak olan raporların hazırlığı için Türk-İş Yönetim Kurulunca oluşturulan 5 ayrı ihtisas komisyonu çalışmalarını sürdürüyor. Çalışmaların önümüzdeki hafta tamamlanacağı ve komisyonların hazırladığı raporların 26 Mart Pazartesi günü Yönetim Kurulunun yapacağı son toplantıda kesin şeklini alacağı bildiriliyor. Öte yandan Genel Kurul çalışmalarını gözden geçirmek ve alınacak önlemleri saptamak üzere Türk-İş teşkilat başkanları da 27 Mart Salı günü Konfederasyon Genel merkezinde toplanacaklardır.

Türk-İş Genel Kuruluna İCFTU (Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu), Mesleki Federasyonlar (İTS) ile Türk işçilerinin çalıştıkları yabancı ülkelerin işçi sendikaları konfederasyon yöneticileri ile dünya çapındaki öteki işçi konfederasyonları temsilcilerinin katılacakları belirtiliyor.

Kavel'de toplusözleşme imzalandı

İSTANBUL (AA)
Türkiye Maden-İş Sendikası ile Kavel Fabrikası işvereni arasında 330 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi imzalandı. İşyerinde üç aydır süren grev sona erdi.

Maden-İş Sendikası tarafından yapılan açıklamaya göre, işçilerin saat ücretlerine birinci yıl 16.50 lira ikinci yıl 17.50 lira zam yapıldı.

Göğün yarısını kadınlar omuzlar

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününde

EMEKÇİ KADINLARIMIZ 5

Bürolardaki kadın emekçilerin sorunları

- Kadın emekçilerimisin taleplerini kullanarak Rusya hesabına faaliyet yürüten sözde bir kadın derneği: İKD
- Kadın-erkek ayrımı yüzünden büro işçisi ve devlet memuru kadın emekçilerin yönetici mevkilere yükselmeleri engellenir

Bu sınıflamaya esas olarak öğretmenleri, memureler, sekreterler, büro ve banka işçileri girmektedir. Bu kadın emekçilerimizin sorunları da çok çeşitli olmasına rağmen, kadın işçilerin sorunlarıyla benzerlik göstermektedir. Bunların başında ücret ve kreş sorunu gelir.

BEYAZ YAKALILAR

Bunlardan kadın öğretmenler içinde köy öğretmenlerinin, kırsal bölgelerdeki ebeler ve sağlık ocağı hemşireleriyle birlikte ortak sorunları gerek feodal anlayışlardan kaynaklanan ve gerek de resmi yetkililerden gelen baskılardır. Bu baskılar kimi zaman bu emekçilerin "kadınlığı"nı hedef almakta, kimi zaman görüş ve davranışlarını. Köylerde bayan öğretmenlere yapılan saldırıları ya da resmi yetkililer tarafından fikirlerinden dolayı sürgün cezasına çarptırılan ebe, hemşire ve öğretmenleri bu baskılara örnek olarak belirtebiliriz.

Kentlerdeki memure ve büro işçisi kadın emekçiler ise, kadın-erkek ayrımı yüzünden çeşitli sorunlarla karşılaşırlar. Bunların işlerinde ilerlemeleri, yönetici mevkilere yükselmeleri bu ayrım nedeniyle güçlüklerle doludur. Sıradan büro işlerine mahkum edilmek istenen kadın emekçilerin ücretleri de düşüktür. Bugün sayıları onbinleri bulan banka, büro işçisi ve memure kadınların terfiler yoluyla mesleklerinde yönetici mevkilere ulaşmaları bir çok engelle çevrilmiştir. Nitekim toplumumuzda böyle bir başarıya erişmiş kadınların sayısı parmakla hesaplanabilecek kadar azdır.

Hizmetler sektöründe çaışan kadın emekçilerimizin mesleki eğitim olanakları da geliştirilmemiştir. Son zamanlarda bu tür eğitimlerde başarı gösteren kadınların sorumluluklarının artırılırken, ücretlerinin muhafaza edildiğine ya da çok az yükseltildiğine tanık olunmaktadır. Ayrıca her şeye rağmen yönetici mevkilerde "erkek"lerin tekeline dokunulmamaktadır. Böylece aynı işi yapan erkeklerden daha düşük bir ücretle sorumluluklar alan kadın büro emekçileri, daha fazla sömürülme noktasına itilmektedir.

PATRONLARIN "ÖZEL HİZMET KÖLESİ"

Sekreter kadın emekçilerin büro işçileri içindeki yerine de değinmeliyiz. Bu kadın emekçilerimiz patronlar tarafından her türlü özel işlere koşulabilecek "özel hizmet kölesi" gibi sömürülmektedir. Patronlar, sekreterlerini karılarına çiçek ısmarlamadan ilaçlarıyla ilgilenmeye kadar her türlü özel işlerinde kullanmaya çalışmaktadırlar.

Öte yandan toplumumuzda sekreterlik, patronların yerleştirmeye çalıştıkları bu çarpık zihniyetin de etkisiyle hor görülen bir meslektir. Sekreterlik yapan kadın emekçilerimize çoğu kez patronun "özel metaı" gözüyle bakılır. Küçümsenen ve aşağılanan sekreterlik, sözünü ettiğimiz nedenlerden ötürü büro işleri içinde en yıpratıcı olanlardan birisidir.

BIR PARAVAN ÖRGÜT

Buraya kadar çeşitli kesimlerdeki emekçi kadınlarımızın içinde bulundukları koşulları ve sorunları genel hatlarıyla anlatmaya çalıştık. Bu yazımızda da kadın emekçilerin sorunlarına sahip çıkar görünerek onları karanlık emellerine alet etmeye uğraşan bir örgütten sözedeceğiz.

İlerici Kadınlar Derneği (İKD) adlı bir kuruluş. 1975'lerde ülkemizde hız kazanmaya başlayan Sovyet sosyal-emperyalizminin 5. kol faaliyetleri doğrultusunda kuruldu. Bu kuruluş merkezi Doğu Almanya'da bulunan sahte TKP'nin Türkiye'deki paravan örgütlerinden biridir. —

İKD kurulduğundan tibaren belli başlı üç konuda propaganda faaliyetine girişti. Silahsızlanma, Helsinki kararları yönünde yumuşama ve Sovyetler Birliği ile dostluk propagandası. İKD'nin bütün amacı ülkemizde Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı teslimiyetçi düşüncelerin yayılmasıydı. Bu faaliyet, "Savaşsız somurusüz bir dünya", "Nötron bombasına hayır" gibi sloganlarla yürütülüyordu.

BİR AVUÇ RUS TARAFTARININ FESAT YUVASI

Bunların yanı sıra İKD'nin kullandığı sloganlarda kadın emekçilerin acil taleplerini savunur görünen "Fantom değil, kreş", "Silah değil, süt", "Analar doğurur faşistler öldürür" gibi sözler de yer alıyordu. İKD'liler, böylece kadın emekçiler arasında kendileine bir kitle temeli yaratmaya uğraşıyordu.

Ancak İKD'nin Rusya ve sahte TKP adına yürüttüğü faaliyetler başarılı olamadı. İKD, bırakalım belirli bir kitle temeli kazanmayı, etkili bir kuruluş olmayı da başaramadı. Aydın kadınlar arasında da kendisine itibar sağlayamayan İKD'ye kimse kitle örgütü gözüyle bakmadı. Savunduğu sloganlarla Sovyet sosyal-emperyalizmini şirin gösterme çabaları boşa çıktı. İKD'adlı örgütün Rusya hesabına çalışan bir kuruluş olduğu, kadın emekçilerin sorunlarıyla bu nedenle ilgilendiği pek çabuk anlaşıldı.

Diğer yandan İKD'nin sahte TKP'lilerin yönetimindeki Maden-İş ve Bank-Sen Sendekaların olanaklarıyla ayakta tutulduğu da gözler önündeydi. Bütün maddi imkanları ve harcamaları, yayın organları ve propaganda malzemeleri bu sendikaların kasasındaki işçi aidatlarından karşılanıyordu. İKD örgütü Rus tarftarı bir avuç kadının fesat yuvası olarak kaldı.

Bu sonucun sağlanmasında Türkiyeli kadın emekçilerin derin Milli Kurtuluşçu geleneklerinin ve ışçi sınıfının revizyonizme karşı kararlı bir mücadeleye girişmesinin rolü tayin edici oldu.

(Devam Edecek)

Nafiz bostancı. TKP'nin İzmit bölgesindeki faaliyetlerini yönlendiriyordu. Aynı zamanda Genel-İş Şube Başkanıydı, Genel-İş Merkezi onu görevden aldı ve "kesin ihraç" istemiyle Onur Kuruluna sevketti. Ancak Bostancı görevini terketmedi. Yerine atanan kişi Ankara'ya geri gönderildi. Halen Genel-iş İzmit Şubesi Bostancı ve İGD'lilerin işgali altında.

Genel-İş Merkezi, İzmit Şube Başkanı Nazif Bostancı'yı görevden aldı

- Bostancı "kesin ihraç" istemiyle Merkez Onur Kuruluna sevkedildi
- Bostancı görevden ayrılmayı reddetti. Yerine atanan Rıza Yurdakul İGD'liler tarafından Ankara'ya geri gönderildi. Şube İGD'lilerin işgali altında

İZMİT (ÖZEL)
Genel-İş İzmit Şube Başkanı Nafiz Bostancı Genel-İş Merkez Yürütme Kurulu tarafından görevden alındı. ve kesin ihraç istemiyle Merkez Onur Kuruluna savkedildi.

Ancak Nafiz Bostancı'nın "bu tür oyunlara gelmeyeceğim" diyerek görevden ayrılmayı reddetti ve İzmit Genel-İş Şubesinde fiilen çalışmaya devam ettiği öğrenildi.

Genel-İş Genel Merkezi'nin Nafiz Bostancı'nın yerine atadığı Rıza Yurdakul ise, şubeyi işgal eden İGD'liler tarafından sendika binasına sokulmadı ve yeniden Ankara'ya dönmeye mecbur bırakıldı.

Halen grevde olan İzmit Belediyesinde Nafiz Bostancı ve İGD'liler bir süreden beri Genel-İş'in genel çizgisine ters düşen sahte TKP taraftarı bir politika uygulamaktaydılar.

NAFİZ BOSTANCI KİMDİR?

Nafiz Bostancı bundan önce Genel-İş Marmara Bölge Başkanlığını yapıyordu, ancak bu görev sırasında da Genel-İş içinde sahte TKP'nin siyasetlerini yaymakla dikkati çekmiş ve merkez tarafından bu görevden alınarak İzmit Şube Başkanlığına atanmıştı.

Bostancı'nın aynı siyasetleri İzmit'te de aktif bir şekilde uygulaması üzerine görevden alındığı bildiriliyor. Ayrıca Nafiz Bostancı'nın İzmit ve yöresinde TKP faaliyetlerinin yönlendiricisi olduğu biliniyor ve son LASSA direnişinde de İGD'lilerin kışkırtma çalışmalarını perde arkasından yönettiği söyleniyor.

Genel-İş Merkezinin Nafiz Bostancı'nın görevdan alınmasına karşı sendika binasını kontrol altına alması ve karara uymaması karşısında nasıl bir tutum takınacağı henüz açıklık kazanmadı.

Adana'da 1200 fırın işçisi yarın greve çıkıyor

ADANA (AA)
Türk-İş'e bağlı Tekgıda-İş Sendikası Güney Bölge Temsilciliği yöneticileri, Adana'da 83 fırında çalışan 1200 işçinin yarın greve başlıyacağını açıkladılar.

Tekgıda-İş yöneticileri Fırıncılar Derneğiyle toplusözleşme pazarlığında anlaşamadıklarını, bu nedenle grev kararı aldıklarını ve 13 Mart 1979 Salı günü grev uygulamasına geçeceklerini açıkladılar. Gerekli izni almak için Sıkıyönetim Komutanlığına da başvurduklarını belirten sendika yöneticilerinden Rıfkı Demirci şöyle konuştu:

"Türkiye'de en düşük ücretle çalışan işçi Adana'daki fırın işçileridir. Halka günün 18 saatinde çalışarak hizmet getiren bu işçilerin haklarını istemek, halkın ekmeğiyle oynamak değildir. 1200 işçinin haklarına saygılı olmayanlar, sosyal adaletin savunucuları olamazlar. Halkın ekmeğiyle oynayanlarla mücadele etmekteyiz. Sefil bir hayat içersinde yaşayan fırın işçisinin haklarını alıncaya kadar mücadele edeceğiz."

T. C.
BAYINDIRLIK BAKANLIĞI
LİMANLAR İNŞAATI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1— Limanlar İnşaatı İstanbul Bölge Müdürlüğü hudutları içerisinde Şarköy ve Hoşköy Balıkçı Barınakları ikmal inşaatı işi 527,6237 ve 7305 sayılı Kanunlar gereğince kapalı zarf içinde birim fiyatlar üzerinden eksiltme sureti ile pazarlıkla ihaleye çıkarılmıştır.

2— Söz konusu işin tahmini keşif bedeli 9.599.833.--TL olup, adı geçen işe Bakanlar Kurulunun 23.6.1978 gün ve 7/15765 sayılı kararı uygulanacaktır.

3— İhale 30/3/1979 günü saat 15.00'de Limanlar İnşaatı Genel Müdürlüğü Karayolları Sitesi (B) Blok Yücetepe/ANKARA adresinde toplanacak ihale komisyonunca yapılacaktır.

4— İhale şartnamesi ve diğer evrak limanlar İnşaatı Genel Müdürlüğü Et.Prs Bşk.da görülebilir.

5— İhaleye katılabilmek için isteklilerin:

A— Bayındırlık Bakanlığı adına 301745.--TL geçici teminatlarını,
B— 1979 yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası Belgesini,
C— Müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri (İhale şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan)
C.1— Sermaye ve Kredi imkanlarını bildiren mali durum bildirisi ve bunu belirten banka ve referansını,
C.2— Teknik personel Beyannamesini.
C.3— Söz konusu işte kullanmayı düşündükleri makina ve araç listesini,
C.4— Dilekçenin veriliş tarihinde (iş bitiren belgeleri ile beyan elilen) bitişmiş olduğu işlerle elinde bulunan iş durumlarını açıklayan taahhüt bildirisini,
c.5— Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (C) grubundan en az tahmini keşif bedeli kadar müteahhitlik karnesini, (Aslı veya noterden tasdikli sureti) ibraz etmeleri ve yukarıda C.1- C.5- maddelerinde belirtilen belgelerin tetkiki neticesinde Limanlar İnşaatı Genel Müdürlüğü ihaleye girme belge Komisyonundan alacakları yeterlik belgesini, Aşağıda (8)ci maddede verileceği bildirilen ihale dosyasının her sahifesini imzalayarak, Teklif mektupları ile birlikte kapalı zarfa koymaları lazımdır.

6— Yeterlik belgesi alınması için son müracaat tarihi 19/3/1979 Cuma günü mesai saati sonuna kadardır.

7— Yeterlik belgesi: yaptıkları işler mali imkanları tecrübeleri ve ihale konusu bu işte kullanacaklarını beyan ve taahhüt ettikleri makina ve araçları Bakımından Bakanlıkça yeterli görülecek firmalara verilecektir.

8— İhaleye katılması yeterli görülen firmaların yeterlik belgesi ile bu işe ait ücretsiz verilecek ihale dosyası Limanlar İnşaatı Genel Müdürlüğü Karayolları Sitesi (B) Blok Yücetepe/ANKARA adresinden 22/3/1979 Perşembe günü saat 14.00'den itibaren müracaat üzerine verilecektir.

9— İsteklilerin teklif mektuplarını 30/3/1979 Cuma günü saat 14.00'e kadar makbuz karşılığında ihale Komisyonu Başkanlığına vermeleri gerekmektedir.

10— Telgrafla müracaatlar ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez. Keyfiyet ilân olunur.

(Basın: 12145 - 270)

DGBF Başkanı

Tablacı: "12 Mart'ta İGD'nin tertiplerine karşı uyanık olalım

● İstanbul'da bazı gruplar 12 Mart'ı protesto adı altında bir banka şubesini yaktılar. Göstericiler eylemlerini patlayıcı madde atarak, caddelerde lastik yakarak sürdürdüler

ANKARA (ÖZEL)

DGBF Başkanı Ali Tablacı, 12 Mart gününü bahane ederek İGD ve sahte solcu grupların gençliği, polis ve jandarma ile karşı karşıya getirmeye yönelik kışkırtma ve tertiplerine karşı,gençliği uyanık olmaya çağırdı.

Tablacı, 12 Mart faşistlerinin ipliğinin pazara çıktığını, arta kalan karanlık güçlerin de korkudan titremekte olduklarını belirterek şu görüşlere yer verdi:

"Öte taraftan savaş örgütleri ve eylem birlikleri kurmaya başlayan İGD bugünkü sıkıyönetimi 12 Mart gibi göstermeye çalışarak, gençliği okullarda polis ve jandarma ile karşı karşıya getirecek çeşitli kışkırtma ve tertiplere girişmektedir."

Tablacı, bu grupların yapacağı boykot, yürüyüş ve bu gibi eylemlere katılınmamasını, ÜGD'nin etkisindeki gençlerin faşist denerek dövülmesine karşı çıkılması gerektiğini belirterek, okul idarecilerinin ve öğretim üyelerinin de öğrenimi engellemelere müsaade etmemesini istedi.

İSTANBUL'DAKİ OLAYLAR

İstanbul'da önceki gün bazı gruplar tarafından başlatılan 12 Mart'ı protesto eylemleri dünde sürdü. Eylemciler gösterileri ni lastik yakma, patlayıcı madde atma ve pankart asma şeklinde sürdürdüler. Dünkü gösteriler sırasında bir banka şubesi yakıldı ve 4 kişi gözaltına alındı.

Bahçelievler Akbank Şubesi yanına Devrimci Kurtuluş taraftarları bir pankart astılar. Pankartın asıldığı sırada üç kişide bankayı kurşunladı. Daha sonrada molotof kokteyli atarak bankanın bazı kısımlerini yaktılar. Olaydan sonra kaçan üç kişinin arandığı bildirildi.

Kocamustafapaşa Kuvai Milliye Caddesinde bir grup yola mazotlu talaş dökerek yaktı. Çeşitli sloganlar atan grup daha sonra dağıldı.

Kumkapı semtinde de bir bankanın duvarlarına 12 Martı yeren yazılar yazan Hukuk Fakültesi öğrencisi Doğan Öcal, ile lise öğrencileri Fadıl Özçelik, Faik Özen ve Ahmet Duvarcı yakalandılar. Yakalananlardan Doğan Öcal'ın üzerinde 12-16 Mart günleri arasında kentin çeşitli yerlerinde yapılacak protesto gösterileri ile ilgili bir program ele geçirildi.

Dolapdere semtınde 12 Mart'la ilgili olarak asılan bir pankartta bomba olasılığı nedeniyle ulaşım bir süre durduruldu. İstanbul Emniyet Müdürlüğü bomba imha grubunun çalışması ile yerinden indirilen pankartın ucuna teneke bağlanmış olduğu anlaşıldı.

Sultanhamam'da bir grup gösterici sokaklarda lastik yaktı. Polis ekiplerinin olay yerine gelmesi üzerine kimlikleri saptanamayan kişiler kaçtılar.

Beşiktaş, Taksim ve Unkapanı semtlerinde 20-25 kişilik gruplar "12 Martlar eylem birliğimizi yıkamaz" Dev Sol imzalı pankartlar astılar. Gösterici gruplar pankartların asılması sırasında otomobil lastiği ve gamalı haç şeklindeki tahta maketleri de yaktılar.

Yetkililer, olaylarla ilgili soruşturmaların sürdüğünü ve önceki geceden bu yana çeşitli semtlere asılan pankartların toplatıldığını bildirdiler.

Sezai Dıblan: "Batı nın yardım konusundaki tutumu bizi milli kaynaklarımızı değerlendirmeye yöneltti"

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye Sanayi ve Ticaret Odaları Birliği Başkanı Sezai Dıblan "Batı'nın ve özellikle dost ülkelerin Türkiye'ye acil yardım talebine karşı takındıkları düşündürücü tutum, bizi geç de olsa tümüyle kendi kaynaklarımızdan tam istifadeyle yararlanmaya, bu kaynakları değerlendirmeye yöneltmiştir" dedi.

Haftalık Yankı dergisinin güncel ekonomik sorunlarla ilgili sorularını cevaplandıran Dıblan alınan ekonomik önlemlerin enflasyonu körükleyici, fiyat artışlarını teşvik edici, arz-talep dengesini bozucu ve piyasa ekonomisine ters düşücü olmamasını da önerdi.

Türk-İş Genel Kurulu öncesi üç Rus sendikacı "inceleme" yapmak üzere Ankara'ya geliyor

● Bir Tarım-İş yetkilisi "Eski bir davete şimdi karşılık vermek istediler. Biz de gelmeyin diyemedik"

● Türk-İş'te genel başkanlık için henüz yeni bir aday yok

● AP'li bir sendikacı CHP'li sendikacıları Cevdet Selvi grubuna karşı uyardı

Ali Haydar NERGİS

Türk - İş Genel Kurulu yaklaşırken 16 - 23 Mart tarihleri arasında Türk - İş ile ilgili "incelemeler" yapmak üzere 3 Rus sendikacı Ankara'ya geliyor.

Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü, Çiçekdağ Devlet Üretme Çiftliği, Yalova Devlet Üretme Çiftliği ve Pendik Bakterioloji Enstitüsünde inceleme yapmak adı altında gelecek sendikacıların esas amaçlarının Türk-İş içinde Genel Kurul öncesi gelişmeleri öğrenmek olduğunu bildirdi. 16 Marta gelecek olan Kazakistan Cumhuriyeti Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı Vasili Mazhura, Sovyet Kolhoz Sendikaları Başkanı İvan Evelenko ve Sovyetler Birliği Tarım işçi sendikaları İcra Kurulu üyesi Anatholi Zakharov'dur.

DAVETSİZ MİSAFİRLER

Türk-İş'e bağlı Tarım-İş Sendikasının davetlisi oldukları bildirilen sendikacıların gelmesi ile ilgili olarak Tarım-İş Sendikasından bir yetkili şunları söyledi:

"Bizden önceki yönetim zamanında Tarım-İş'ten Rusya'ya gidenler olmuş. Aradan iki yıl gibi bir zaman geçmesine rağmen Rusya'dan ziyarete karşılık verilmemiş. Genel Kurul'un yaklaştığı bu dönemde Ruslar bize müracaatta bulundular. (Biz şimdi bu davete karşılık vermek istiyoruz. Bizi davet edin) dediler. Biz bu konuksever geleneklerimize göre, "misafir" olarak gelmek istediklerini söyleyen bu sendikacılara gelme diyemedik.

"Sendikacılar daha gelmeden Ankara'daki Rus Elçiliğinden bazı kişiler programı öğrenmek bahanesiyle bazı arkadaşlarımızla görüşmüşler, (DİSK'i nasıl buluyorsunuz, Maden - İş'i nasıl buluyorsunuz? Çin'in Vietnam'a saldırmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?) gibi sorular sormuşlar."

ŞİMDİLİK YENİ BİR ADAY YOK

Türk - İş Genel Kurulu yaklaşırken Genel Başkanlığa adaylık sorunu henüz çözülemedi. Halil Tunç'un yeniden başkanlığa aday olması halinde Türk - İş içindeki çeşitli eğilimlerde bazı sendikaların buna karşı çıkacağı, ancak Tunç'un Başkanlığı oy çokluğu ile kazanacağı bildiriliyor.

CHP'li sendikalar, Tunç'un adaylığına AP'li sendikaların muhalefet edeceğini söylerken, AP'li sendikacılar tam tersine TUNÇ'a muhalefet edecek sendikaların ortak açıklama yapan 19 sendikanın içinden çıkacağını söylüyorlar.

TUNÇ'un adaylığı konusundaki bir soruyu cevaplandıran AP'li bir sendikacı bu konuda şöyle dedi:

"CHP'li sendikacılar TUNÇ'un Genel Başkanlığına bizim karşı çıkacağımızı söylüyorlar. Halbuki, böyle bir eğilim bizde değil, ortak açıklama yapan 19 sendikanın bazılarında mevcut. Bu sendikalar arasında (yenilik, taze kan) adı altında Türk - İş'i bölmeyi kendine amaç edinmiş sendikacılar vardır. Örneğin bir Cevdet Selvi bunlardan biridir. Cevdet Selvi ekibinin Türk-İş'in birliği ve bütünlüğü için çalışacağını kimse iddia edemez. O ve onun gibilerinin amacı (taze kan, yenilik) adı altında Türk-İş'e nifak sokmak ve parçalayarak bir bölümünü DİSK'e katmaktır. Biz böyle oyunları çok gördük, çok yaşadık

Bu sendikacılardan bazılarının, özellikle bazı CHP'li sendikacıların iyi niyetinden kuşkum yoktur. Eğer gerçekten Türk-İş'in daha canlı, daha dinamik bir Konfederasyon haline gelmesini istiyorsak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da el ele vermememiz ve birlikte hareket etmememiz için hiçbir neden yok. Cevdet Selvi gibilerin ardından gitmek, onun ağzından açıklama yaptırmak Türk-İş'in birliğine bütünlüğüne değil, olsa olsa parçalanmasına ve bir bölümünün DİSK'e bağlı Maden - İş'e, Bank-Sen'e hediye edilmesine hizmet eder."

İstanbullular biraz rahatlayacak

Tercihli yol hizmete girdi

● Tercihli yol sayesinde vatandaşın yıllık zaman kazancı 75 milyon, İETT'nin ise 25 milyon lira

İstanbul Belediyesi tarafından gerçekleştirilen Levent — Taksim arasındaki tercihli otobüs yolu dün törenle hizmete girdi.

Törene Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir, Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, İstanbul Valisi İhsan Tekin, Belediye görevlileri, Adapazarı Belediyesi, Ankara Belediyesi, Mersin Belediyesi, Kayseri Belediyesi, Antalya Belediyesi ve İstanbul İlçeleri Belediyeleri de katıldı.

İstanbul Belediyesi Başkanı Aytekin Kotil, konuşmasında yıllardır İstanbul halkının işkence çektiğini, bir belediye başkanı olarak, duraklarda otobüs bekleyenleri gördükçe içinin sızladığını belirterek özetle şunları söyledi:

"Gelmiş geçmiş iktidarlar, sürekli belediyemize sırt çevirmişlerdir, İstanbul halkı ve Belediye kaderiyle başbaşa bırakılmıştır. Ama, artık hiç bir güç bizi yıldırmayacak ve İstanbul halkının tüm sorunlarını ama, özellikle trafik, yol ve su sorunlarını bir bir çözeceğiz."

"Tercihli yol sayesinde, Taksim — Levent arası, 50 dakikadan 20 dakikaya inerken, bu yol sayesinde yıllık benzin tasarrufu da 18 milyon lira civarında olacak.

"Önceki gün, Cumartesi olduğu halde, yapılan ilk denemede günlük hasılatı 5 bin lira olan otobüslerimiz, 10 bin lira üstünde bir hasılat yapmışlardır."

Binlerce İstanbullunun katıldığı törende daha sonra Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir, kürsüye gelerek şunları söyledi: "Biz, bu yıl belediyelerimize 16 milyar lira ayırdık. Bunun üzerine muhalefet, kuyruğuna basılmış kedi gibi, bağırıyor. Efendim, ceremeyi yine fakir-fukara çekecek, olmaz böyle şey. İster Meclise gelmesinler, isterlerse gelsinler. Biz halk için yararlı olan, ülke ekonomisine katkısı olan, her türlü yararlı hizmeti yapmaya kararlıyız."

Bir çok okul ekibinin folklór gösterilerinden sonra, özel yolun kordelasını Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir kesti. Yolun hizmete girmesine sevgi gösterisinde bulunan İstanbul halkı, kortej için hazırlanan otobüslere Harbiye'ye kadar eşlik etti.

Öte yandan bu uygulamayla İETT'nin yıllık kazancının 25 milyon lira, halkın zaman kazancının karşılığının ise 75 milyon lira olacağı açıklandı.

12 Mart 1971 konusunda konuşan

Türkeş: "12 Mart yararlı olmuştur"

● Demirel, 12 Mart konusunda düşüncelerinde bir değişiklik olmadığını söyledi

● Alacakaptan, "12 Mart sıkıyönetimi faşist amaçlara alet edilmek istenmiştir" dedi

ANKARA (THA)

12 Mart 1971 yılında verilen muhtıradan sonra gelen dönem siyasi parti yöneticileri tarafından yeniden değerlendirildi.

12 Mart dönemi ve bugünkü uygulamalar konusunda görüşlerini açıklayan AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, düşüncelerimde bir değişiklik yoktur. Bir fiili durum vardır" derken, MHP Genel Başkanı Türkeş "12 Mart Türkiye'ye yararlı olmuştur" dedi.

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Uğur Alacakaptan ise düşüncelerini açıklarken " 12 Mart Sıkıyönetimi faşist amaçlara alet edilmek istenmiştir" ifadesini kullandı

DEMİREL'İN DEMECİ

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, 12 Mart muhtırasından sonra ilan edilen sıkıyönetim uygulaması ile bugünkü sıkıyönetim uygulaması arasındaki farklar konusunda da, bugünkü sıkıyönetimin hükümet tarafından sulandırıldığı yolundaki iddiasını tekrarladı ve "bugünkü hükümet tarafından sıkıyönetimin caydırıcılığının azaltıldığını" söyledi.

Demirel, 12 Mart 1971'den 8 yıl sonra yeniden sıkıyönetime gidilmesine neden olarak, af kanunuyla suçların cezaevlerinden çıkartılmasını gösterdi. Demirel, "bu sebeple, 1978 yılında 1200'e yakın yurttaşın hayatını kaybettiğini, bugünkü hükümetin iflasla neticelenen iç güvenlik politikası sonunda sıkıyönetime gelip dayandığını" öne sürdü.

Süleyman Demirel, demecinin sonunda, "12 Mart 1971'ın yarar ve zararlarını çok kere değerlendirdim. Düşüncelerimde değişiklik yoktur. Bir 'fiili durum' vardır. Bunu ilerde daha iyi kıymetlendirmek imkanını siyasetçiler ve tarihçiler bulacaktır" dedi.

ALACAKAPTAN'IN DEMECİ

12 Mart 1971 muhtırasıyla ilgili görüşlerini açıklayan CHP Genel Sekreter Yardımcısı Uğur Alacakaptan, demecinde sıkıyönetimin anayasal bir uygulama olduğunu belirtti ve iki dönem arasındaki fark konusunda şunları söyledi:

"12 Mart'ta sıkıyönetim faşist amaçlara alet edilmek istenmiştir. Oysa bugün amaç ve uygulama açısından en belirgin fark şimdiki sıkıyönetimin demokratik uygulanır oluşudur. Bugünkü sıkıyönetim Cumhuriyet düzenini korumak için ilan edilmiştir. 12 Mart'ta ise böyle bir amaç yoktur. Bugün de anti-demokratik güçlerle demokrasiden yana olanların mücadelesi sürmektedir" dedi.

Alacakaptan, 12 Mart'ın başlıca zararları ve yararı konusunda, "12 Mart'ın başlıca zararı mevcut bölünme tohumlarını yeşertmesidir" diyerek bu bölünmenin cephe hükümetleri zamanında da sürdüğünü ve hızlandırıldığını söyledi.

Alacakaptan, 12 Mart'ın yararının ise demokrasiden yana güçlerin demokrasiyi korumanın kolay olmadığını anlamış olması olduğunu belirtti.

TÜRKEŞ'İN DEMECİ

12 Mart 1971 muhtırası konusunda Alpaslan Türkeş de verdiği demeçte 12 Mart'ın Türkiye'ye yararlı olduğunu öne sürdü. Türkeş, 12 Mart döneminde Türkiye'yi ve demokrasiyi tehdit eden büyük tehlikeleri önleme faaliyetine girildiğini, komünist ve bölücülerin yakalanarak adil mahkemeler önünde yargılandıklarını savundu.

Türkeş demecinde Ecevit'in sıkıyönetime karşı olduğunu, silahlı kuvvetlere güvenmediğini ileri sürerek, sıkıyönetim istemleri karşısında Ecevit'in Ankara Savcılığı'na baskı yaparak MHP Genel İdare Kurulu hakkında kovuşturma açtırdığını savundu.

Günaydın Milliyet Politika Hürriyet Son Havadis Tercüman Hergün Cumhuriyet BASINDAN SEÇMELER

Hergün Yazarı Taha Akyol gazetemize ve TİKP'ye hücum ediyor

10 Mart tarihli Hergün gazetesinde Taha Akyol, gazetemizi ve Türkiye İşçi Köylü Partisi'ni hedef alan bir makale yayınladı. "TİKP'nin Hedefi Düşmanı Teker Teker Yok Etmek" başlıklı yazıda şunlar söyleniyor:

Maocu Aydınlık takımı ile tartışmaya her zaman hazır olduk. Onlar tartışmadan korktular. Bir ara HERGÜN'le tartışmayı önemli bir reklâm vasıtası sayan bu hizip , bir süre sonra gördüki HERGÜN'le giriştiği tartışma kendi tabanında tereddütler doğuruyor. Bunun üzerine tartışmaya girmeden ve gerçeklerin ortaya çıkmasına akıllarınca fırsat vermeden "vur kaç" medotlarını denemeye başladılar. Şimdi de "hafiyecilik" ve "nifakçılık" usullerine sarılıyorlar.

Doğu Perinçek, Aydınlık'taki yazılarında taktiklerini açıklıyor: MHP'ye karşı kendi hizbi etrafında bir "birleşik cephe" oluşturmak, faşizm yaygarasıyla kuvvet toplamak. . . Bu taktikde Aydınlık'la İsmail Bilen adlı Rus beslemesi rekabet halindedir! TİİKP adıyla 12 Mart döneminde giriştikleri eylemlerin otokritliğini yapan bu hizip, o zamanki "yalnızlığına" tekrar düşmemek için, CHP ye özel bir itina gösteren ve aynı zamanda akıllarınca AP ve MSP'yi de etkilemeye çalışan yeni bir "geniş cephe" stratejisi hayal ediyorlar!

Amaçları; Türkiye'de hür demokratik rejimi ve bunlara temel olan Anayasa'nın başlangıç ilkelerini, milliyetçiliği savunanları, kendi aralarında vuruşturmak ve "teker teker yok etmek"tir.

TİKP, yarı legal, yarı illegal bir fraksiyondur. Aydınlık gazetesinin yayınları ve parti demeçleri bu fraksiyonun "legal" faaliyetlerini teşkil ediyor. Ama eski TİİKP program ve tüzüğü de bu hizbin hâlâ geçerli olan "illegal" çalışmalarına rehberlik etmektedir. İllegal TİİKP'nin tüzüğü, programı ve eylem talimatları güya "duruşma belgeleri" diye yeniden yayınlanmıştır. Böylece "biz belge yayınlıyoruz" diye hukuki bir kılıf bulmaya çalışmışlardır. Ama militanları için bu "belgeler" hâlâ hücre eğitiminin temel kaynaklarıdır.

Aydınlık şu sorumuza asla cevap veremez: TİİKP program ve tüzüğünü, genelgelerini reddediyor musunuz?

Aydınlık yayınlarında çıkan "Tüzük Program Taslakları ve Parti Kararları" adlı kitaptan bir "genelge" nin bazı maddelerini alıyorum:

"Madde 4). . . İşçi, köylü ve gençlerin en bilinçli, cesur ve fedakâr kesimlerini silahlı müfrezelerde örgütleyin. . .

Madde 5) Askeri eğitimi. . . Özellikle gerilla savaşı konusunda yoğunlaştırmalıyız.

Madde 8) Gizlilik, hele silahlı mücadelede birinci ilkemizdir. . . Düşmanı teker teker yoketmek ilkesini uygulamalıyız. . .

"Esas olarak illegal çalışmayı yürütmekle beraber bütün legal ve yarılegal imkanları, illegal mücadele ile doğru bir şekilde birleştirerek son damlasına kadar kullanmalıyız. . ."

Bu "ilke"lerden anlaşılacağı gibi Aydınlıkçılar Türkiye'de "dümanı teker teker yok etmek" ve böylece adım adım ilerleyerek, geniş cepheler kurarak silahlı iç savaşa ulaşmak istiyorlar.

Aydınlık gazetesinin bazen AP'yi bazen MHP'yi kaynak göstererek yalan yayınlar yapmak suretiyle Türkiye'de milliyetçilerin birliğini bozmaya çalışmasının stratejik temelinde "düşmanı teker teker yok etmek" oyunu vardır. Nitekim bunlar daha önceleri AP'yi "Yurdumuzun kaynaklarının emperyalistler tarafından yağmalanmasına ve yabancı sermaye soygununa daha da hız vermek"le itham ediyorlardı (!) Şimdi bunu unuttular!

Sormak lazım :

1) AP hakkında yanıldığınızı mı anladınız,

2) Yoksa "yurdumuzun kaynaklarının emperyalistler tarafından yağmalanmasına ve yabancı sermaye soygununa" siz mi taraftar hale geldiniz?

Aydınlık gibi demokrasi düşmanı hizbin bu sinsi plânları bile demokrasinin maruz kaldığı tehdidin kurnazlık hesaplarını göstermektedir.

1) TİİKP Davası - Savunma, Aydınlık yayınları, S. 204

277 bankayla borç erteleme görüşmeleri bu hafta başlayacak

ANKARA (THA)

Türkiye'nin 227 bankaya olan 3 milyar 150 milyon dolarlık kısa vadeli borçların ertelenmesine ilişkin görüşmelerin önümüzdeki hafta içinde başlayacağı bildirildi. Borç ertelemesine ilişkin görüşmelere katılmak üzere Merkez Bankası yetkililerinden oluşan bir heyetin önümüzdeki hafta içinde Washigton'a gideceği öğrenildi.

Merkez Bankası yetkilileri, görüşmeler sonucunda Türkiye'nin borçlarının ertelenmesi konusunda kesin karara varılacağını savundular.

Yetkililer, Washigton'daki temaslarda 227 bankanın Türkiye'nin borçlarının ertelenmesi konusunda IMF'nin Türkiye'ye vereceği kredilere ilişkin tavrının belirleyici olmadığını öne sürdüler.

Bilindiği gibi, Türkiye'nin uluslararası 227 bankaya 2,5 milyar dolar kısa vadeli borçlarının ertelenmesine ilişkin görüşmeler geçtiğimiz yıl sonunda başlamış, ancak bir sonuç alınmamıştı. Maliye Bakanı Müezzinoğlu, DÇM ve faizleriyle birlikte 3 milyar 150 milyon dolar tutarındaki borcun ertelenmesi ve 500 milyon dolara kadar "taze para" alınması yolundaki girişimlerin sürdüğünü açıklamıştı.

AET Zirvesinde Türkiye'ye yardım konusu ele alınıyor

ANKARA (ÖZEL)

Paris'te toplanan AET Zirvesinde "Türkiye'ye yardım" konusunun ele alınacağı kesinlik kazandı. Türkiye'ye ekonomik yardım konusu 9'ların ilk gündem maddesi olan "Avrupa'nın Ekonomik Durumu" görüşülürken veya akşam yapılacak "Başbaşa Konuşma" da ele alınacağı öğrenildi.

Türkiye'ye yapılacak ekonomik yardım sorunu yardımın IMF'nin devalüasyonu içeren koşullarının kabul edilmesine bağlanması, ya da Türkiye'nin IMF ile anlaşmasını beklemeden Türkiye'nin hazırladığı istikrar programına dayanılarak ivedi yardım yapılması noktasında düğümlenmiş bulunuyor.

Guadelouppe zirvesine katılan ülkelerden Almanya ve Fransa'nın ikinci alternatifi benimsedikleri, İngiltere'nin ise ABD'nin IMF koşullarının kabulünü zorunlu gören görüşüne yakın olduğu belirtiliyor.

ABD'nin IMF koşullarının kabul edilmesinde israr etmesi ve Türkiye'nin IMF'nin devalüasyon koşulunu kesinlikle reddettiğini bildirmesi üzerine sürüncemeye giren Türkiye'ye ivedi yardım sorununu bu kez Alman Başbakanı Schmidt'in çözmeye çalışacağı ileri sürülüyor. Schmidt'in AET Zirvesinde orta yol niteliğinde bir formül araştıracağı belirtiliyor.

ABD, IMF koşullarının kabulünde israr ettikçe, yapılacak yardımın sadece 200-300 milyon dolar dolayında kalması şeklindeki tutumunu sürdürdükçe ivedi yardımın en büyük payını üslenecek ülkelerin (Almanya, İngiltere, Fransa) fazla bir gelişme sağlamayacağı, bu yüzden AET Zirvesinden herhangi bir sonuç çıkmayacağı bildiriliyor.

ABD Senatosu Demokrat çoğunluk lideri

Byrd "Türkiye'ye yardım meselesi acilen ele alınmalıdır"

WASHİNGTON (AA)

ABD Senatosunda Demokrat çoğunluk lideri Robert Byrd, Türkiye'ye yardım meselesinin acilen ele alınmaşını istedi.

İran'daki üslerin sökülmesi karşısında Türkiye'de dinleme merkezlerinin kurulmasını önereceklerini bildiren Byrd, "Türkiye'nin Batı türü demokrasiyi benimsediğini, ayrıca stratejik konumu bakımından önem taşıdığını ve bütün bu yönleri ile de ABD'den daha çok yardım görmesi gerektiğini" söyledi.

Türkiye'de yeni dinleme merkezlerinin kurulması sorununun SALT 2 anlaşmasının onaylanmasından önce ele alınmasını isteyen Senatör Byrd, Sovyetler Birliği'nin SALT-2 kapsamında yer alan koşullara uyup uymadığının ancak bu yolla kontrol edilebileceğini ifade etti.

İzmir Toplantısından notlar:

AP'de seminerler başladı

● "Kendi iktidarımızda çocuklarımızı Ülkü Ocaklarına kaydettirmek zorunda kaldık"

"AP'deki çatlak tavandadır, çatıyı onarın"

Sanayiciler Ecevit'e ültimatom hazırladı

İZMİR (ÖZEL)

AP'de Genel Kuruldan sonra başlayan "partiyi pekiştirip hükümeti yıpratarak seçime hazırlanma" şeklinde özetlenebilecek kampanya bütün yoğunluğuyla sürerken "partiyi pekiştirmek" için alınan örgütsel tedbirlerden basın, propaganda ve haber alma konusunda yapılacak işler önceki gün İzmir'de yapılan bir toplantıda ele alındı.

İzmir'in çeşitli ilçelerinden AP yöneticilerinin, Belediye Başkanı, Meclis Üyesi ve parti ileri gelenlerinin katıldıkları toplantıda AP Genel Başkan Yardımcısı ve Basın Haber Alma ve Propaganda İşleri Başkanı Barlas Küntay propaganda ve haber alma için alınan örgütsel tedbirleri açıkladı.

Bu konuda oluşturulan 22 kişilik bir Danışma Kurulu önderliğinde 7 merkez kurulunu açıklayan Küntay bu merkezlere bağlı alt örgütlerin en kısa zamanda bütün il ve ilçelerde kurulacağını söyledi.

Yeni kurulan basın değerlendirme, araştırma, eğitim, teşkilatlama ve yayın, kültür ve sanat çevreleriyle ilişkiler, organizasyon ve yurt dışındakilerle ilgilenme merkezlerinin yapacağı çalışmaları açıklayan Küntay daha sonra partililerin bu konudaki sorularını cevapladı.

Barlas Küntay konuşmasını, "Hepinize söylüyorum, bana soyguna katılmış, anarşi çıkarmış, devleti yıkmaya yönelik yasa dışı eyleme katılmış bir tek AP'li gösterin, bulamazsınız" diye bitirdi.

Daha sonra söz alan Kemalpaşalı bir partili ise AP tabanında bir çatlak olmadığını, eğer partide bir akıntı varsa bunun çatıdaki yarıktan olabileceğini savundu.

Torbalı Belediye Meclis Üyesi ve Kadın Kolları İlçe Başkanı Asuman Altınay söz alarak CHP iktidarında milli eğitimin TÖB—DER'in eline verildiğini belirttikten sonra, "Kendi iktidarımız döneminde de çocuklarımızı eğitim enstitüsüne sokabilmek için Ülkü Ocaklarına sokmak zorunda kalıyorduk. Benim iktidarım zamanında benim çocuklarım Ülkü Ocaklarına kaydolarak okula girsin, olmaz böyle şey!" şeklinde konuştu. Alkışlarla karşılanan bu konuşma üzerine Milli Eğitim Komitesinde görevli bir AP'li kalkarak AP iktidara geldiğinde görev alacak 9800 kişilik milli eğitim kadrosunun şimdiden belirlendiğini açıkladı.

Barlas Küntay yöneltilen sorulara karşılık verdiği cevaplarda şunları söyledi:

"Biz memlekette anarşinin durması ve devletin itibarının korunması için örfi idare istedik. Ancak hükümetin eşgüdümlü uydurmacalarıyla devletin değil Halk Partisinin itibarını koruyan bir örfi idare ortaya çıktığı için karşı çıktık..."

"Açık söylüyorum. Türkiye'de artık idam sehpaları kurulmayacaktır. Ama Türkiye'de idam sehpası kurulursa komünistleri asmak için kurulacaktır.

"Biz totaliter sistemlere ve totaliter şemalara karşıyız. Ancak demokratik kurallar içinde aldığımız tedbirleri otoriter bir şekilde uygulamadan yanayız.

"Geliştirdiğimiz yeni sistemle parti içinde disiplin ve bütünlüğü üyeler arasında düşünce ve kavram birliğini sağlamak için yurt çapında eğitim seminerlerini en yaygın şekilde gerçekleştireceğiz. Halk Partisinin yalanlarına anında cevap verecek AP felsefesini her tarafa yayacağız."

Toplantının sonunda söz alan İzmir İl Başkanı Yorgancıoğlu Çeşme seminerinde dile getirilen bilimsel çalışma tarzının partide uygulanmaya başlandığını, önümüzdeki günlerde Genel Merkezde oluşturulan diğer çalışma komitelerinin de aynı şekilde seminerler yaparak kendi alanlarındaki çalışmalar hakkında bilgi vereceklerini belirttikten sonra, Ege'li sanayicilerin bir haftadır Ecevit'i davet ettiklerini, eğer Pazartesi'ye kadar Ecevit gelmezse hazırlanan dört sayfalık ültimatomun Ecevit'e gönderileceğini açıklayarak toplantıyı kapattı.

Çakmaklı ve feodal ahlak anlayışı "BAĞRIYANIK ÖMER VE GÜZEL ZEYNEP"

Nezih Coş

Geçtiğimiz Çarşamba akşamı TV'de Tarık Dursun K'nın, bir kitabına adını veren "Bağrıyanık Ömer ile Güzel Zeynep" adlı öyküsünün sinema uyarlamasını izledik.

Yapıt ilk bakışta TV'de çoğu kez karşımıza çıkan ilkel sinema diline sahip, sıkıcı yapıtlardan kolayca ayrılıveren, iyi yönetilmiş iyi anlatılmış, ustalıklı bir sinema çalışmasıydı. Yeşilçam'ın usta görüntü yönetmeni Çetin Tunca'nın rahat kamerası, Arif Erkin'in filmin duygulu, hüzünlü öyküsüne uygun ve milli renkler taşıyan güzel fon müziği, yönetmen Yücel Çakmaklı'nın anlatımına güç katan öğelerdi. Ahmet Mekin, rahat, ölçülü bir oyun veriyor, Neslihan Danışman ve Cemal Gencer de üstlerine düşeni yerine getiriyorlardı. Kısaca senaryoyu da kendisi hazırlayan öykücü ve eski sinema yönetmeni Tarık Dursun'un "Bağrıyanık Ömer" öyküsü, Çakmaklı'nın çalışmasıyla oldukça başarılı bir sinema uyarlaması olarak karşımıza çıktı.

Ama gerek Tarık Dursun K, gerekse de Yücel Çakmaklı, kitabı 1972'de çıkan "Bağrıyanık Ömer ile Güzel Zeynep" öyküsünü sinemalaştırarak, 1979 Türkiyesinde seyirciye ne veriyorlar? Onu hangi duygular içine sokmayı amaçlıyorlar?

Bilindiği gibi Yücel Çakmaklı, Yeşilçam'da yıllardır "milli" bir sinema anlayışı savunduğunu ileri süren, filmlerinde kendi deyişiyle "Türk insanını tarihsel ve toplumsal şartlar içinde kendi kılan özellikleri tesbite" ve "Türk Batı diyalektiğini" işlemeye çalışan, Türkiye toplumunu geçirdiği tarihsel evrim bakımından sınıf farklılaşmaları olmayan bir toplum olarak niteleyen bir sinemacı. Toplumların maddi hayatını, inanç, ahlak gibi manevi değerlerin belirlediğine inanan, idealist dünya görüşünde bir kişi. Bu nedenle de filmlerinde, gerek kendi toplumumuzdaki insan ilişkilerini ele alırken, gerekse Türkiye ve Batı toplumları arasındaki farklılıklardan söz ederken, bakış perspektifi dini, ahlaki inançlar, görenek ve gelenekler düzeyinden öteye geçemiyor. Bir süre Batı'da kalıp kendi toplumuna yabancılaşan bazı kahramanları, bu filmlerin sonunda kendi dinsel değerlerinin farkına varıp bilinçleniyorlar (!) Çakmaklı, Türkiye toplumunda sınıf sömürüsü göremediği gibi, Batı'nın Türkiye'yi ekonomik-politik anlamda yarı-sömürgesi haline getirdiğini de kavramıyor. Bu tutumu, Çakmaklı'yı Türkiye'de hakim sınıfların halk için uygun buldukları sahte "milliyetçilik" anlayışına sürüklüyor.

Çakmaklı'nın kahramanları, toplu halde

Tarık Dursun K.'nın "Bağrıyanık Ömer ile Güzel Zeynep" adlı öyküsü ise yer aldığı kitabın diğer öyküleriyle birlikte bir anlam taşıyor aslında. Tarık Dursun, bu kitabında halk öyküleri mirasından yararlanmış, bu öykülerdeki kahramanları günümüze uyarlamaya çalışmış. Tümünde de buruk duygularla, trajik olayların yer aldığı bu öyküler, toplumumuzun yoksul kesimlerinden çeşitli insanların duygularını, tutkularını ve çaresizlik içinde yöneldikleri davranış biçimlerini sergiliyor. "Bağrıyanık Ömer" öyküsü de, Almanya'da 5 yıl kalmış bir işçi gencin mutsuzluğunu dile getiriyor. Dönüşünde karısını başka bir erkekle yakalayan Ömer, duygulu bir dille Almanya'daki yaşamını ve yalnızlığını onlara anlattıktan sonra, ikisini de teker teker vuruyor ve öykü sona eriyor.

Tarık Dursun'un kitabının bütünü içinde bu öyküdeki ayrıntılar üzerinde durmamak mümkün. Ama öyküyü tek bir yapıt olarak ele aldığımızda anlatılanların, bugünkü yurt dışında çalışan işçi gerçeğini hiç de denli tipik bir biçimde yansıttığı hayli su götürür. Örneğin 5 yıl boyunca ayda bir Pazar günü izin yaparak çalışmaya dayanacak işçi var mıdır? Bir işçi 5 yıl hiç yıllık izin alıp ülkesine dönmez mi? Almanya'da hiç Türk arkadaşı yok mudur? Kahvelere gitmez, oyun oynamaz mı? 5 yıl boyunca kadın ihtiyacı duymadan çalışan işçi hiç görülmüş müdür? Karısını da yanına, Almanya'ya neden aldırmamıştır? Bu ve buna benzer sorular kuşkusuz çoğaltılabilir. Bunun ortaya çıkaracağı sonuç ise Çakmaklı'nın iyi anlatılmış filminin öyküsünün önce inandırıcı olmadığıdır.

Öykü, kendi iç kuruluşu içinde kabul edildiğinde ise seyirci önce "iyi kahraman" Ömer'le özdeşleşmekte, onun duygularını paylaşmakta, sonunda da karısıyla onun aşığını öldürüşünü haklı bulmaktadır. Filmin ortalama seyirci üzerindeki etkisi aşağı yukarı budur. Bu ise feodal ahlak anlayışının seyirciye kabul ettirilmesinden başka bir şey değildir. Gerçekten de yönetmen Çakmaklı filmini, yaşamın bir gerçekliğini sergilemekten çok, hayali bir öykü içinde seyirciyi yan tutacak şekilde etkilemek amacıyla çekmişe benziyor. Yani feodal ahlak anlayışını savunur görünüyor.

Çakmaklı, filmine öyküde bulunmayan dinsel öğeler de katmış. Ömer'in Almanya'da, ayda bir günlük izin gezintileri sırasında duyulan kilise müziği, çan sesleri, dinsel heykeller, tasvirler, vb.. Ve Çakmaklı, yine Batı'ya uyamama, orada yabancı kalma temasını işlemeye çalışıyor. Ömer, öyküdeki ayağından ipe bağlanmış ve ötmeyen minik kuşa benzetiliyor.

Çakmaklı bu çok kaba Türk-Batı ikileminden feodal değerleri savunmanın ötesinde bir sonuca ulaşmıyor aslında. Ömer'in karısı Zeynep haksız, Ömer ise haklı gösteriliyor. Oysa bizce haksız olan, suçlu olan Zeynep de değil. Zeynep'le Ömer'i birbirinden ayrılmak zorunda bırakan toplumsal yapımız. Çakmaklı, emperyalizme bağımlı bu bozuk toplumsal yapıyı biraz görebilse, o vakit belki getireceği çözümler de değişecek. Ancak bunun için önce olayları belirleyen şeyleri insanların ahlakı ve iradesi dışında ve toplumun ekonomik yapısında aramak, yani dünyaya materyalist bir gözle bakmak gerekli.

RADYODAN SEÇMELER

"Bir Sanatçının Günlüğü"

YAPIMCI GÜNEŞ BUHARALI

Yayın Günü: Pazartesi 21.00, TRT—II, haftalık.

Süresi: 30 dakika.

Yapımcısı: Güneş Buharalı

1978 yılı başından bu yana yayınlanan ilginç programlardan biri "Bir Sanatçının Günlüğü". Yayınını 1979 yılı sonuna dek de sürdürecek. Sanat çevrelerince tanınan, kabul edilen sanatçıları konu olarak alıyor. Ozanından heykeltraşına, tiyatro sanatçısından bestecisine, fotoğraf sanatçısından sinemacısına kadar tüm sanat dallarının adamları her hafta bu programda konuk oluyor.

Yapımcı Güneş Buharalı, programı yapmaktaki amacını bize şöyle özetledi:

"Programı düşünürken belli başlı şu noktalara dikkat çekmeyi amaçladım. Bir sanatçı kendisine nasıl bakıyor, kendisini nasıl değerlendiriyor. Taa çocukluğuna iniyorum. Bugünkü ilgilerinin ve tutkularının geçmişteki kaynakları neler? Bunları onların kendi dilinden, kendi gözlemlerinden, kendi anlatımlarından alıyorum. Sonra, sanatçı ayrıntıları gören bunları bütüne bağlayabilen bir kişi. Onun yaşamında ve gözlemlerinde ülke insanının yaşamı ve duyarlığı gizli. Bunu da bu yolla ortaya çıkarmayı düşündüm.

Ayrıca programımın bir başka amacı da şu; edebiyat tarihçilerine kaynak olabilecek bilgiler doğrudan sanatçının ağzından belgeleniyor. Bir arşiv değeri olabilecek nitelikte bilgiler bunlar. Geleceğe bir şey bırakmak işte."

YAPIMCI: İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitiren Güneş Buharalı, 1965 yılından bu yana TRT'de program yapımcısı olarak çalışıyor. Bugüne dek yaptığı programların bazıları şunlar: "Sanatçı Gözüyle Kentler," "Yaşanan Tarih", "İş Dünyası", "Cumartesi Sabahı", "Dergiler ve Görüşler"...

"Rosenbergler" adlı dizi ilgiyle izleniyor

TV'de iki haftadır yayınlanmakta olan "Rosenbergler" adlı dizi, 1950'lerde tüm dünyayı etkileyen Amerikalı karı-koca Rosenberg'lerin komünist diye suçlanarak yargılanmaları olayını ekrana getirmesiyle büyük ilgi topluyor.

Rosenbergler olayı, o dönemde Türkiyeli aydınları da etkilemiş ve Melih Cevdet Anday "Anı" adlı şiirini Rosenberglere seslenerek yazmıştı. 1950 yılında Julius ve Ethel Rosenberg, atom bombasının yapımına ilişkin sırları Sovyetler Birliği'ne satmakla suçlanmışlar, FBI, Rosenberglerin bu bilgileri Ethel'in nükleer araştırma merkezinde çalışan erkek kardeşi aracılığıyla elde ettiklerini ileri sürmüştü.

Amerikan hükümetinin komünistlere gözdağı verme siyasetinin kurbanlarından olan karı-koca Rosenberg için, o yıllarda Avrupa'daki aydın çevrelerde bir kampanya da başlatılmış ve Rosenberglerin serbest bırakılmaları istenmişti.

Rosenbergler 1953 Haziranında elektrikli sandalyede idam edildikten sonra, aleyhlerinde ifade verilen kişiler için ya hiç soruşturma açılmamış, ya da hafif cezalar verilip bu cezalar sonradan tecil edilmişti.

TV'de bu hafta

13 MART SALI

19.00 MİNİK DÜNYA. 19.30– KÖY KAHVESİ: Tarım Kredi Kooperatiflerinin durumu tartışılacak. 21.15– BEŞ DAKİKA. 21.45 - TV'DE TÜRK SİNEMASI (Satın Alınan Koca): D. Sağıroğlu'nun yönetip C. Arkın ve F. Girik'in oynadıkları bir aşk filmi.

14 MART ÇARŞAMBA

19.00 - ÇOCUKLARLA BAŞBAŞA. 19.25 - TÜRK HALK MÜZİĞİ (Can Etili). 19.45 - BİR KONU, BİR KONUK: Dr. Erdal Atabek'le bir söyleşi. 21.20 - HEKİMLER VE BESTELER: Doktor bestecilerin yapıtlarından örnekler sunulacak. 21.50 - DÜNYA ARTİSTİK PATİNAJ ŞAMPİYONASI.

15 MART PERŞEMBE

19.00 - FLÜT ÖĞRENİYORUM, 19.50- SÖYLEŞİ: M. Soysal ve T. Çavdar kalkınma sorunlarını tartışacaklar. 21.15 - BEŞ DAKİKA. 21.20 - ASPEN (6. ve son bölüm). 22.10 - HABER PROGRAM.

16 MART CUMA

18.35 - MARCO (26.bölüm). 19.00 - DOĞA BELGESELİ (Yavruların Bakımı). 19.30 - ÖDÜL KAZANANLAR: Bugünkü bölümde İngiliz ozanı Rudyard Kipling tanıtılacak. 21.25 - DÜNYA ARTİSTİK PATİNAJ ŞAMPİYONASI.

17 MART CUMARTESİ

17.30 - FLİPPER (Küçük Kaptan). 18.00 - NAKLEN YAYIN: Nottingham Forrest - Southampton İngiliz Kupası Maçı. 19.45 - Geçen yıl ölen ozan Ceyhun Atuf Kansu için hazırlanan bir anma programı. 21.15 - BEŞ DAKİKA. 21.20 ZEYTİNLER ALTINDA: Dizinin 6. bölümü. 22.00 YURDUN SESİ. 23.00 - BİR GAZETECİNİN SERÜVENLERİ'

1. ölüm yıldönümünde anılacak olan Ozan Ceyhun A. Kansu.

18 MART PAZAR

11.00 - TATİL SİNEMASI (Geç Gelen Adam): James Cagney'in başrolünde oynadığı 1943 yapımı bir ABD filmi. Bir gazeteci kadının yoksul halk için verdiği mücadele anlatılıyor. 15.30 - TÜRKİYE-MALTA futbol maçı. 21.15 - BEŞ DAKİKA. 21.20 - ROSENBERGLER (3. bölüm) 22.10 - SANAT DÜNYASI.

TV yapımlarında görev alanlara ödenecek ücretler yeniden belirlendi

TRT, programlarda görev alacak kişilere ödeyeceği ücretleri yeniden belirledi.

Buna göre, haber spikerleri yayın başına 1000 lira alacaklar, uzun bir tiyatro oyununun başrolü için 60.000 lira, yardımcı roller için 30.000 lira ödenecek. Başrol oyuncusunun berberine de 3500 lira verilecek.

Bağımsız program yapan Türk halk ve sanat müziği solistleri için 1600 lira, koroda görev alan ses sanatçılarıyla soliste eşlik eden saz sanatçılarına 800 lira, hafif müzik ve dans toplulukları için de, yönetenlere 1000, öteki sanatçılara 600 lira, topluluk eşliğinde program yapan solistlere de 1200 lira ödeneceği açıklandı.

Sunucular için eğlence programlarında 2000, yarışma, eğitici, kültürel, aktüalite ve spor programlarında da 1400 lira verileceği belirtiliyor.

Açık oturum, yuvarlak masa ve benzeri programlar için yönetenlere 1500, katılanlara 1000, kendisiyle resmi görevi dışında söyleşi yapılan kişilere de 500 lira ödeneceği açıklandı.

Dram türündeki TV yapımlarında ödenecek telif ücretleri de şöyle saptandı: Bir eserden yararlanarak yazılan senaryolara 40.000, özgün senaryolara 60.000 lira.

7'den 70'e spor... 7'den 70'e spor...

Moskova yanlısı TKP, Çakmur'un 19 Mayıs için Bulgar uzman getirmesini övdü

ANKARA (ÖZEL)

Sahte TKP Çakmur'un 19 Mayıs törenlerini Bulgarlara teslim etmesini överken, buna karşı çıkanları da Anti-Komünistlikle suçladı.

Doğu Berlin'den yayın yapan Moskova yanlısı TKP'nin Bizim Radyosu 10 Mart 1979 günü saat 8.00'de yaptığı yayında Çakmur'un 19 Mayıs törenleri için Bulgar uzman getirmesini överken şöyle dedi: "Çakmur'un 19 Mayıs törenleri daha örgütlü ve parlak geçmesi isteği ile Bulgaristan'dan teknik eleman uzman getirilmesi gibi normal bir öneride bulunması ülkemizdeki ırkçı şoven çevrelerin, Amerikan mandacılığını savunanların, Anti-Komünist ihtilal kampanyalarını yoğunlaştırmalarına yeni bir vesile oldu."

19 Mayıs törenlerinin Bulgarlara yaptırılmasına karşı çıkan gazeteleri ve özellikle Hürriyeti de suçlayan Bizim Radyo, şöyle dedi: "Emperyalist Batı Alman Sipringer basın tekelinin ortağı Hürriyet gazetesinin 2 Mart günlü sayısında iç sayfada Türkiye ile komşumuz "sosyalist" Bulgaristan arasındaki iyi komşuluk ilişkilerine gölge düşürmek için, Anti-Komünizmin eskimiş silahı kullanılıyor. Aynı tekelci basın organı yüzbinlerce çocuğumuzun Batı Almanya tekelci sermayasi ve hükümetlerinin sömürü ve çıkarcı eğitim politikası yüzünden içine düştüğü feci durum karşısında sadece sureti haktan görünerek sahte gözyaşı dökmekle yetiniyor.

Taze para, kredi için tekellere avuç açmayı milyarlık borçların ertelenmesi için el etek öpmeyi onur kırıcı saymıyor. Amerikan istihbarat organı CIA'nın, NATO'nun ülkenin her yerine girmesini gözlerden gizliyor. Gerici beslemelerin halkın alınterini yerli ve yabancı tekellere peşkeş çekmesinden bir tek söz etmiyor. Emperyalist burjuvazi kültürünü yaymak için sokağa dökülen milyonlarca liradan sözetmiyor. Hatta bunlara alkış tutuyor. Sporun Türkiye'de çöküşünün nedenleri üzerine tek bir söz söylemiyor. Ama sosyalist Bulgaristan'dan spor uzmanı getirilecek diye ırkçı şoven propagandayı Anti-Komünist isteriyi ayyuka çıkarıyor. Bu bir rastlantı değildir. Gericilik onun güdümündeki basın, "sosyalist ülkelerle" ilişkilerimizin gelişip güçlendiği her dönemde böylesi barış ve iyi komşuluk düşmanlığı kampanyasına hız verecek."

2. İzmir Halk koşusuna 1800 kişi katıldı

İZMİR (THA)

İzmir Tabib Odası ile Amatör Sporcular Derneği İzmir Şubesinin düzenledikleri 2. Halk koşusu İzmir Fuarı-Kültürpark parkurunda koşuldu.

1800 kişinin katıldığı koşudan önce folklor gösterileri ve açılış konuşması yapıldı. Koşuya bir çok ünlü atletin yanısıra profesörler de katıldı.

Karşıyaka Voleybol takımı ancak 3. olabildi.

Türkiye Genç Kızlar Voleybol Şampiyonasında Eczacıbaşı birinci oldu

BURSA (AYKUT TANKUTER)

Bursa'da yapılmakta olan Genç Kızlar Türkiye Voleybol Şampiyonası Eczacıbaşı takımının birinciliğiyle sona erdi.

Eczacıbaşı, final maçında İstanbul Şampiyonluğunu kazanan Galatasaray takımıyla karşı karşıya geldi. Ve maçı 3 - 0 kazandı.

Şampiyonada ikinciliği Altınyurt, üçüncülüğü Kolej dördüncülüğü ise Galatasaray takımı kazandı.

Ispartaspor ve Aydın Sökespor şampiyonanın en zayıf ekipleri olurlarken, Ankara takımları oyun açısından orta sıralarda yer aldılar. Yalnız Kolejliler takımı İstanbul ekiplerini bir hayli zorlayan maçlar çıkardı. İstanbul şampiyonu Galatasaray, Kolejliler takımıyla ikinci gün yaptığı karşılaşmayı güçlükle kazandı. Bu karşılaşma 3 saat sürerken şampiyonanın en çekişmeli ve zevkli maçı olarak izlendi.

İzmir Bayındır Belediyesi güreş şampiyonası düzenledi

İZMİR (ÖZEL)

Bayındır Belediyesi başkanlığınca "Belediye Başkanlığı Kupası" adıyla yıldız gençler katagorisinde Serbest Güreş Şampiyonası düzenlenmişti. Yirmiye yakın okul ve kulübe mensup 150'ye yakın güreşçinin mücadele edeceği şampiyona 14.3.1979 Çarşamba günü Bayındır Belediyesi Düğün Salonunda saat 16'.00'da başlayacak. Finaller gece saat 20.00'de yapılacak ve derece alanlara ödülleri Belediye Başkanı tarafından verilecek. Yarışmaya Yıldız Gençlerde Türkiye birinciliği almış güreşçilerle, okullar arası güreş şampiyonasında birincilik elde etmiş güreşçiler katılacak mücadele serbest sikletlerde yapılacaktır.

Fenerbahçe - Beşiktaş maçında Arda'nın bir mücadelesi.

Her iki takım da vasat oynadı
FENERBAHÇE 1 BEŞİKTAŞ 1

Boluspor	1	Galatasaray	0
Bursaspor	0	Trabzonspor	0
Zonguldakspor	1	Altay	0

HAKEMLER: Erdoğan Albay, Necati Tektimur, Mehmet Gökmen.

FENERBAHÇE: İvançeviç, Onur, Cem, Erol (Coşkun), Yenal, Tuna, Önder, Engin, Ali Kemal, Raşit, Şevki.

BEŞİKTAŞ: Rasim, Kemal Batmaz, Yaşar, Nezihi, Süleyman, Arda, Samet, Ziya, Kemal Kılıç, Paunoviç, Şaban.

GOLLER: 25. dakikada Ali Kemal, 78. dakika Ziya.

Her iki takım da oyuna vasat bir şekilde başladı. Beşiktaş'ın defansı ve hücum adamları hem birbirinden kopuk, hem de ne yaptığını bilmez halde sahada koşturup durdular. Fenerbahçe'nin defansı nispeten daha derli toplu idi. Ancak kalite yönünden her iki takım da kötü bir oyun sergilediler.

İlk devrede Beşiktaş, Fenerbahçe kalesine hücumlar geliştirmeye çalıştı, ancak bunda pek başarılı olamadı. 25. dakikada Ali Kemal'in ayağından ilk golü yedikleri zaman hücumları gözle görülür bir şekilde azaldı.

2. yarıya Beşiktaş hızlı başladı. Top iki takımın arasında genellikle orta sahada dolaştı. 78. dakikada Ziya aşırtma bir vuruşla takımına beraberliği getiren golü attı. Bu dakikadan sonra oyunda önemli bir gelişme olmadı. Maç 1-1 berabere sonuçlandı.

DİĞER MAÇLARDA ELDE EDİLEN SONUÇLAR

Adana D.Spor-Göztepe: 0-0, Zonguldakspor-Altay: 1-0, Bursaspor-Trabzonspor: 0-0, Boluspor-Galatasaray: 1-1, Kırıkkalespor - Adanaspor: 2-2, Samsun - Eskişehirspor: 1-0, Ordu - Diyarbakırspor: 3-0.

Taner Açıkada sırıkla atlamada salon Türkiye rekorunu kırdı

ANKARA (THA)

Ankara Atletizm Ajanlığı tarafından düzenlenen Salon Atletizm Birinciliğinde Mersin Özgürspor'dan Taner Açıkada Sırıkla Yüksek Atlamada 4.55'lik bir derece yaparak Türkiye Salon Rekorunu kırdı.

Eski rekor 4.50'lik derece ile Tayfun Akgün'e aitti.

VOLEYBOL

Galatasaray'ı yenen Altınyurt düşme hattından kurtuldu

ALTINYURT: 3
GALATASARAY: 2

ALTINYURT: Eşref, Mahmut, Cem, İhsan, Kenan, Saygın, Korhan, Mithat, Ünsal, Ertan, M.Ali.

GALATASARAY: Korkut, Ahmet, Erdan, Bozkurt, Alaattin, Recep, Tarık.

SETLER: 11/15, 10/15, 15/11, 16/14, 17/15.

B. BORONKAY: 3
MALTEPE: 1

B.BORONKAY: Serap, Ahmet, Murat, Sedat, Sami, Brunko, Fikret, Hüseyin.

MALTEPE: Melih, Semih, Alp, Yalçın, Mustafa, Ahmet, Levent, Recep, Alaattin, Tarık.

SETLER: 15/5, 10/15, 15/0, 15/13.

DENİZGÜCÜ: 0
ECZACIBAŞI: 3

İKİNCİ AMATÖR FUTBOL LİGİ

Hürriyet futbol takımı.

TUZLA: 2
TAKSİM: 0

TUZLA: Necip, Enver, Naci, Burhan, Tuncay, Zekai, Kadir, Adnan, Ferruh, Osman, Mehmet.

TAKSİM: Antronik, İsmail, Fehmi, Haca, Mehmet, Hasan, Polas, Erdoğan, Şükrü, Mehmet, Jirayir

ANADOLU: 0
HÜRRİYET: 0

ANADOLU: Aziz, Mehmet, Salih, Haluk, Enver, Recep, Zeki, Kadir, Nedim, Selami, Mustafa.

HÜRRİYET: Dursun, Dilaver, Enver, Ertuğrul, Vahit, Bekir, Kadir, B. Enver, Binali, Burhan, Faruk.

HAYDAR: 1
YEŞİLDİREK: 0

HAYDAR: Cevat, Ercan, Yaşar, İlhan, Recep, Oğuz, Engin, Zeki, Serhat, Erdem, Tuncay (Fatih).

YEŞİLDİREK: Erol, Nizam, Mustafa, Suat, Seyfi, Hüseyin, Varol, Ahmet, Yaşar, Adnan, Turan.

KURUÇEŞME: 3
DEFTERDAR: 1

KURUÇEŞME: Şükrü, Recep, Mustafa, Abdullah, Özcan, Garbil, Orhan, Nuri, Aziz, Özkan, Fuat.

DEFTERDAR: Hüseyin, Semih, Ali, Yusuf, Nezih, Avni, Hüseyin, Tayfun, Bülent, Mehmet, Niyazi.

ÇAMLICA: 2
ÖZFATİH: 1

ÇAMLICA: Recep, İsmail, Mustafa, Hakkı, Özkan, Süleyman, Kenan, Faruk, Nizam, Zihni, Ahmet.

CERRAHPAŞA: Necmi, Kenan, Karbiz, Yusuf, Rıdvan, Mesut, Şemsettin, Fethi, Yavuz, Mustafa, Dergün.

KARAGÜMRÜK: 0
GALATA: 0

KARAGÜMRÜK: Cumhur, Şahin, Nihat, Vahit, Burhan, Hikmet (Kaya), Orhan, Kamuran, Tezcan, Hayati, Hasan.

GALATA: Erdoğan, Ferit, Ahmet, Turgay, Hasan, Ali, Yavuz, Adnan, Mustafa, Mehmet, Vedat (Kamil).

CERRAHPAŞA: 3
ŞEHREMİNİ: 0

CERRAHPAŞA: Ali, Hikmet, Özkan, Ayhan, Altan, Rauf, İsmail, Ahmet, Mehmet, Ferruh, Coşkun, Erhan.

ŞEHREMİNİ: Erdal, Salih, Faruk, Levent, Şevket, Erhan, Şaban, Okan, Aydın, Taylan, Kenan.

Adıyaman'da sokağa çıkma yasağı ilan edildi

(Baştarafı 1. sayfada)

önlemleri geniş ölçüde artırıldı.

Yetkililer, çevre illerden gelen takviye güvenlik kuvvetlerinin kritik noktalarda göreve başladıklarını, bu arada sokağa çıkma yasağı nedeniyle halkın gereksinmelerinin de kamu görevlilerince sağlandığını belirttiler.

Adıyaman Valiliği, önceki gece öldürülen Nakipoğlu'nun cenazesinin törensiz kaldırılacağını ve sokağa çıkma yasağının uygulamasına da yeni gelişmeler gözönüne alınarak son verilebileceğini açıkladı.

Adıyaman MHP Merkez İlçe Başkanı Sami Nakipoğlu, önceki gece saat 20.30 sıralarında evine giderken, Eskisaray mahallesinde kimliği bilinmeyen kişilerce açılan ateş sonucu öldürülmüştü.

Öte yandan dün bazı kuruluşlar tarafından düzenlenecek olan mitinge izin verilmediği öğrenildi. Mitinge izin verilmemesinin nedeni olarakta, çıkması muhtemel olayları önlemek olduğu bildirildi.

ANKARA'DA

Köstence-Topkaya seferini yapan banliyö treninde ağır yaralı olarak bulunan genç kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak öldü.

Ankara Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, ölen Ramazan Kurt adındaki gencin, Ankara Belediyesi EGO Genel Müdürlüğünde memur olarak çalıştığının saptandığını, aynı zamanda AİTİA öğrencisi olduğunun anlaşıldığını belirttiler. Yetkililer, ölen Ramazan Kurt'un vücudunun çeşitli yerlerinden kesici aletlerle yara olduğını söylediler.

Kızılay Necatibey Caddesinde önceki gece bir inzibat karakolu yakınındaki duvarlara afiş asan 4 kişiden Bülent Akgüney polis tarafından yakalandı. Bülent Akgüney'in evinde yapılan aramada 1150 adet çeşitli çapta tabanca mermisi bulundu. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdüğünü ve diğer sanıkların yakalanmasına çalışıldığını söylediler.

Öte yandan önceki gece yapılan aramalar sırasında iki tabanca bulundu. Olayla ilgili olarak üç kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

İSTANBUL'DA

Bakırköy'de grev yapan Dökmak Fabrikasının duvarına orak çekiçli pankart asan üç kişi gözaltına alındı.

Alınan bilgilere göre, halen grev uygulanan Dökmak Fabrikasına gelen ve başka bir fabrikada çalıştıklarını söyleyen bir grup, üzerinde "Dökmak grevini destekliyoruz" yazıları ve orak çekiç resmi bulunan bir pankartı grev yerine astılar. Bir sürede slogan atarak gösteriler yapan grup, olay yerine gelen polisler tarafından dağıtıldılar. Bu arada, Nuri Ali Kartal, Şefik Boz ve Muammer Kılıçaslan adındaki işçiler gözaltına alındılar.

● Dün saat 19.45'de Kumkapı'daki Ferah erkek hamamına gelen iki polis ile hamam sahibi ve oğlu arasında tartışma çıktı. Nedeni anlaşılamayan tartışma sonucu çıkan kavgada, polislerden biri öldü, diğeri de yaralandı.

İZMİR'DE

Hatay semtinde önceki gece bir polis kulübesine atılan patlayıcı madde, çevrede korku yarattı.

Nokta durağındaki polis kulübesine atılan patlayıcı maddenin çevredeki konutların camlarının kırılmasına da yol açtığı bildirildi. Patlama sırasında kulübede görevli bulunmaması nedeniyle can kaybı olmadığı belirtildi.

GİRESUN'DA

Dev-Genç tarafından Giresun'da düzenlenen "Demokratik haklarımızı koruyalım" mitingi olaysız geçti. Mitingte konuşmacılar, CHP hükümetine çatarak sıkıyönetimin derhal kaldırılmasını, MHP ve UGD'nin kapatılmasını istediler.

Cumartesi günü saat 13.30'da başlayan miting'te yürüyüşün başladığı anda, 19 Eylül spor salonunun arkasından 4 kişi tarafından korteje ateş açıldı. Ateş nedeniyle ortalık bir anda karıştı, ancak alınan güvenlik önlemleri ile hiç bir olay meydana gelmedi. Miting ve yürüyüşte, "Türkeş Tutuklanmalı, Katliamların Hesabı Sorulmalı" "Sıkıyönetim Kaldırılmalı" ve "Türkeş'i bacağından asacağız" gibi döviz ve sloganlar göze çarptı.

IZMİT'TE

İzmit Cezaevinde önceki gün yapılan aramada 1 tabanca 6 mermi ve 6 şiş ele geçirildi.

Alınan bilgilere göre, cezaevinin tutuklu ve mahkum koğuşlarında güvenlik kuvvetleri tarafından arama yapıldı. Arama sırasında ele geçirilen tabanca ve şişlerin kimlere ait olduğunun belirlenemediği ve soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Öte yandan İzmit ve çevresine jandarma birliklerinin son bir hafta içinde yaptığı aramalarda 5 tabanca ile 71 mermi ele geçirildi. Ele geçirilen tabanca ve mermilerle ilgili olarak üç kişi gözaltına alındı.

MALATYA'DA

Malatya'da 6 Mart günü Gazi Lisesinde Halkın Kurtuluşu, Halkın Yolu, Halkın Birliği ve Kava gruplarından oldukları bildirilen sahte solcular, "Bilinmeyen Sol" adlı diziden dolayı öğrencileri tehdit ederek saldırdılar. Saldırı sonucu bir öğrenci muhtelif yerlerinden yaralandı. Öğrenciler bu saldırıyı nefretle karşıladılar.

NİĞDE'DE

Niğde Eğitim Enstitüsüne tasdikname almak için giden Fazlı Can ile Babası Ahmet Can yolda aynı okul öğrencilerinden bir grubun saldırısına uğrayarak dövüldüler. Şikayet üzerine Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden Vedat Bayram, Mehmet Sosyetik, Yaşar Sakarya, Seyhan Uslu ve Kemal Kılıç yakalandılar. Saldırıyı yapan 5 öğrencinin tutuksuz yargılanacakları bildirildi.

Korutürk...

(Baştarafı 1. sayfada)

görüşülmesi konusunda, tam bir yurtseverlik ve görev şuuru içinde hareket edeceğine inandığını belirtti.

Cumhurbaşkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği'nden bildirdiğine göre, Korutürk mektubunda, Belediye Gelirleri Yasasının günümüz ihtiyaçlarına cevap vermediğinin parlamentoda grubu ve üyeleri bulunan bütün siyasi partiler tarafından kabul edildiğini kaydetti. Korutürk, "bu düşüncenin kamuoyunda da tamamen paylaşıldığını" bildirdi.

Korutürk, "ülkemizdeki süratli kentleşme karşısında, beldeler halkı sayısının gittikçe artması ve bunun sonucu olarak hızla çoğalan ihtiyaçlar karşısında, belediyelerimizin bugün yürürlükte bulunan yasalar ve bu yasaların tanıdığı imkanlar ile yurttaşlarımıza layık oldukları hizmetleri götüremediklerinin bir gerçek olduğunu" belirtti.

Korutürk mektubunda Belediye Gelirleri Kanununda gerekli değişikliklerin yapılması, belediyelerin halka hizmet götürme imkanına kavuşturacağını ifade etti. Bunun, yasa dolayısıyla kamuoyunda doğan endişeleri gidereceğine değinen Korutürk, değişikliğin yapılmasının kaçınılmaz bir görev olduğu düşüncesinde olduğunu belirtti.

Mektupta ayrıca parlamentonun tüm üyelerinin "her türlü siyasi düşünceleri bir kenara bırakarak, hükümetin bundan sonraki girişimlerine yardımcı bir biçimde soruna çözüm aramalarını ve bulmalarını yurttaşların sabırsızlıkla bekledikleri" hatırlatılıyor.

Cumhurbaşkanı Korutürk mektubunun son bölümünde şöyle dedi:

"Özellikle Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu'nda en çok üye sayısına sahip iki büyük partiden biri olan ve ana muhalefet partisi durumunda bulunan AP'nin bu hususta tam bir yurtseverlik ve görev şuuru içinde hareket edeceğine inanmaktayım. Aksi takdirde belediyelerimiz vatandaşlara hizmet götüremez bir duruma düşmekten kurtulamayacaklardır

CHP'nin Ankara İlçe delege seçimleri olaylı geçti

ANKARA (ÖZEL)

CHP'nin Ankara İline bağlı mahalle ve köylerde dün yapılan ilçe delege seçimleri yer yer olaylı geçti.

Çeşitli mahalle ve köylerde İl Başkanı Ümit Gürtuna grubu ile Ankara Milletvekili Semih Eryıldız grubu mücadele ettiler. Önder Sav grubu ise bazı yerlerde Genel Merkezcilerle, bazı yerlerde de Semih Eryıldız grubu ile koalisyon yaptı.

Seçimler sırasında bazı oy kullanma yerleri dışardan saldırıya uğradı. Kavaklıdere Mahallesi delege seçimlerinin yapıldığı Çankaya İlçe Merkezinde oy kullanmaya giden üyeler dışardan gelen bir grubun taş ve sopalı saldırısına uğradılar. Akdere ve Tınaztepe mahallesindeki seçim yerleri de saldırıya uğradı. Saldıranların İGD li oldukları öne sürüldü.

Diğer delege seçimi yapılan yerlerden Balgat ve Ertuğrul Gazi Mahallesinde yapılan saldırıların ise Dev-Genç tarafından yapıldığı iddia edildi.

Saldırılarla ilgili olarak iki grup da birbirlerini suçladı. Çankaya ilçe merkezindeki saldırı için Genel Merkezciler Ankara Belediyesine ait arabaların kullanıldığını öne sürdüler. Belediyeciler adı verilen Semih Eryıldız grubu ise çeşitli yerlerdeki saldırıların Genel Merkez tarafından desteklenen İGD'liler ve Dev-Genç'liler tarafından yapıldığını, Akdere'deki saldırıyı yapanların Ticaret Bakanlığı'na ait arabalarla geldiklerini, bu arabaların plakalarının tespit edilerek genel merkeze şikayette bulunulduğunu belirttiler.

Öte yandan 40 kadar mahallede seçimlerin "masa başı", veya "Hokus-Pokus" tabir edilen şekilde oylamaya yapılmaksızın sonuçlandırıldığı bu seçimlerin geçersiz sayılması için muhalif gruplar tarafından itiraz edileceği öğrenildi.

Ankara İlçe delege seçimlerinin kesin sonuçlarının belirlenmesinin daha birkaç gün alacağı belirtildi.

Dev-Solcuların saldırısına uğrayan üç kız öğrenci gece yurttan atıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

Vezneciler Site Kız Öğrenci Yurdunda, gazetemizde yayınlanan "Bilinmeyen Sol" dizisinde bir süre önce öldürülen Turgut İbçioğlu'nun katilinin açıklanması üzerine Devrimci Sol grubunun saldırısına uğrayan 3 öğrenci önceki gece saat 21.30'da yurt idaresince, yurttan süresiz olarak uzaklaştırıldılar.

Yurttan çıkarılan kız öğrenciler, saldırıya uğrayanların kendileri olduğu halde yurttan atılmalarını anlayamadıklarını belirttiler.

Yurttan atılan öğrencilerden Rana Özçınar, idarenin gerekçe olarak kendilerini kavga eden taraftan biri olarak gösterdiğini belirtti. Bu gerekçenin hiç bir anlama gelmediğini açıklayan öğrenci saldırıya uğradıkları halde yurttan atıldıklarını belirterek, "Yurt idaresinin sahte solcu saldırganlara karşı koyamadığı ve bizlerin can güvenliğini sağlayamayacaklarını söylemeleridir" dedi.

Öğrenciler yurttan çıkarılma kararının kanunsuz olduğunu ve kendi savunmalarının alınmadığını da bildirdiler.

TELEVİZYON

18.30 HABERLER
18.35 GÖKKUŞAĞI

Programın bugün yayınlanacak 5. bölümünün "bir katibimiz var" bölümünde, Adnan Özyalçıner'in "Garip Nasıl Okuyacak" adlı kitabından seçilen bir bölüm, "Spor" bölümünde cimnastik hareketlerinden "Kipe" hareketi tanıtılıyor. 'Tartışma' bölümünde Hacettepe Üniversitesi öğretim üyelerinden Ferhunde Öktem, 7 yaş grubu çocuklarla "savurganlık" konusunu tartışıyor. "Köyde-Kentte Çocuk" bölümünde ise bir tek konuya yer veriliyor: Islahevindeki çocuklar. Bu bölümde Ankara Keçiören Çocuk Islahevindeki çocukların günlük yaşantıları, eğitimleri, çalışmaları ve sorunları yansıtılıyor. Ümit Denizer'in sunduğu program Zekeriya Kabadayı ve Mustafa Akbay tarafından hazırlanmış.

19.30 SPOR
20.30 HABERLER
21.15 MİNİK KONSER

Kreisler'in "Aşk Sevinci" adlı yapıtını Saim Akçıl (keman) ve Vedat Kosal (piyano) seslendiriyorlar.

21.20 ÇALAR SAAT

Atilla İlhan'ın sunduğu ve şiirlerinden örnekler sergilediği bu ayki söyleşi programına karikatürist Ali Ulvi, yazar Firuzan ve sinema oyuncusu Hale Soygazi katılıyorlar. Karikatür konusundaki düşüncelerini açıklayan Ali Ulvi, karikatürün bürokrat aydından halka inmesi olayına, kendine özgü ulusal niteliklerine ve çizgi olarak hüsn-ü hat ve minyatürün geleneksel özelliklerinden yararlanma konularına değiniyor. Firuzan'la yapılan söyleşi, Firuzan'ın Alman izlenimlerini, Türk ve Alman işçilerinin karşılaştırılmasını, Türk kadınının çağdaşlaşma sorununu konu ediniyor. Hale Soygazi de ünlü bir kadın yıldız olmanın taşıdığı anlam, rol ve konu seçimi, sinemadaki ve günlük yaşamdaki aşk arasındaki benzerlik ve ayrılıklar ve sinema-televizyon ilişkisi gibi konularda görüşlerini açıklıyor. Programı hazırlayanlar: Oğuz Gündoğdu-Metin Devrim.

22.00 TÜRK HAFİF MÜZİĞİ (Ersen)
22.30 VAKIF (4.bölüm)
23.20 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program	18.00 Kısa Haberler
07.30 HABERLER	19.00 HABERLER
11.05 Okul Radyosu	20.12 Hafif Müzik
13.00 HABERLER	23.00 HABERLER
17.00 Kısa Haberler	01.00 Program ve Kapanış

TRT 2

	17.00 Türk Yorumcuları
	19.00 HABERLER
12.20 Şarkılar	22.00 Türküler Geçidi
13.00 HABERLER	23.30 HABERLER
16.40 Türküler	23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program	19.00 Akşam Konseri
09.00 Barok Müzik	22.00 Gecenin Getirdikleri
11.00 Öğleye Doğru	23.00 Pazartesi Konseri
15.00 Günün Konseri	01.00 Program ve kapanış

MHP'nin haritası Türkiye'yi milliyet ve...

(Baştarafı 1. sayfada)

doktriner Türk milliyetçiliği propagandasına ağırlık verecek. Mezhep ayrılıklarının olduğu yerlerde ise, Türk İslam sentezine ve İslamcılığa önem verilmesi başarılı sonuç verecek taktik olarak değerlendiriliyor.

MHP'nin Kürtlerin ve Alevilerin çoğunlukta olduğu yerleri kazanılması zor bölgeler olarak'ni telediği ve hakimiyet kuracağı Türk - Sünni ve Göçmen kitleleriyle, Türk ve Alevi bölgelerini kıskaç içine almayı planladığı ifade ediliyor.

ORTA DOĞU VE "TURAN" HARİTALARI

Tarihçi ve harita uzmanı olarak tanınan Tahsin Ünal'a bağlı MHP araştırma bürosunun hazırladığı öbür iki haritada ise Orta Doğu'da ve dünyada mevcut Türk bölgeleri gösteriliyor. Orta Doğu'da Türklerin daha ziyade İran ve Irak'taki petrol bölgelerinde yoğun bir kısmında sahip olduğu noktasından hareketle ikinci aşamada bu bölgelerin hakimiyet altına alınması stratejik hedef olarak belirlenmiş bulunuyor.

MHP'nin uzun vadede hakim olacağı bölgeler olarak da Asya, Afrika ve Avrupa toplumuna Türk topluluklarının yerleşim alanları belirtiliyor. "Turan" denilen dünya haritasında Finlandiya'ya bile yer verilmesi, MHP'nin yoğun ya da dağınık Türklerin bulunduğu her yeri hakimiyeti altına alma planlarının yattığının bir kanıtı olarak ortaya çıkıyor.

HARİTALARIN ÜNLÜ RAPORLA BAĞLANTISI

Hatırlanacağı üzere AP hükümetinin 1970 yılında hazırlattığı "MHP Raporun da da, bu partinin Turancılık ilkeleri konusunda bilgiler verilmekte ve Türkeş'in "Dünyanın hangi köşesinde olursa olsun Türk olan benim insanımdır" dediği rapor edilmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Önemli İşler Dairesi tarafından hazırlanarak AP hükümetine sunulan rapor şöyle sona ermekteydi:

"Yurdumuzda Turancılık ülküsünü benimseyen şahıslar iktidara gelip arzularına göre tek partili Nasyonal Sosyalist bir devlet kurduktan sonra Turan devleti hudutları içindeki Türk ırkından olmayan azınlıkları da temizlemeyi planlamaktadırlar."

"...Öteden beri milli hudutlar içinde yaşayan Türk tabiyetindeki ekalliyetleri sınır dışı etmeyi ve başka devletlerin siyasi hudutları içinde yaşamakta olan Türkleri yine başka devletlerin topraklarını içine alan (Turan) ismi verilen çok geniş bir toprak parçası üzerinde birleştirmeyi öngören emperyalist ve saldırgan bir cereyandır."

"İzmir İktisat Haftası"nın ikinci gününde Etkin bir toprak reformu yapılması istendi

İzmir'de yapılan "İzmir İktisat Haftası"nın ikinci gününde Türk tarımında düzen bozukluğuna son verilmesi için etkin bir toprak reformuna gidilmesinin zorunlu olduğu belirtildi.

Ege Üniversitesi İktisat Fakültesi ile İzmir İktisat ve Ticaretliler Derneği'nce ortaklaşa düzenlenen toplantının dünkü bölümünde ekonomik ve toplumsal gelişmede tarımsal kooperatifleşmenin önemi üzerinde duruldu.

Toplantıda bir bildiri sunan DPT uzmanlarından Dr. Ziya Özel, Türk tarımında ekonomik, toplumsal üretim ilişkileri, üretim araçlarının dağılımı, üretim bölüşümü, gelirin dağılımı, üretim aracı olan toprağın adaletsiz dağılımı, ipotek altına alınmış insan emeği, çağdışı mülkiyet yapısı, emeksiz kazanç sistemleri gibi oluşumların yoğunlaştırdığı bir bozukluğun kök saldığını söyledi.

Ziya Örnek, tarımdaki bu yapısal bozukluğa bir son vermek için tarımda düzen değişikliğine yönelik bir kooperatifçilik reformu yapılmasını ve derhal etkili bir toprak reformuna gidilmesini istedi.

Öte yandan, Ege Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Erol Akı, Türkiye'deki toplusözleşme düzenine ilişkin sunduğu bildirisinde yargıtayın iş yerlerinde sendikalı işçilerin sendikanın izni alınmaksızın toplusözleşmeden yararlandırılmaması yolunda aldığı karara karşı çıktı.

Daha sonra, Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürü Baş Yardımcısı Talat Saral, toplantıda yaptığı konuşmada petrol ithalatından büyük ölçüde vergi alınmasını istedi.

Talat Saral, Türkiye'nin en çok dövizi ham petrol alımında harcadığı halde buna ödediği verginin çok küçük miktarda olduğunu belirtti.

1978 yılında Türkiye'de 72 milyar liralık petrol tüketildiğine değinen Saral, bundan sadece yüzde 10 oranında bütçe geliri sağlandığını savundu. Saral, ayrıca bedelsiz ithalatın zorunlu durumlar dışında tamamen kaldırılması gerektiğini vurguladı.

Öte yandan Maliye Bakanlığı Gelirler Kontrolörü Haldun Akyay da Türkiye'de vergilendirilmeyen birçok kaynak bulunduğunu belirtti. Akyay bu kaynakların vergilendirilmesi halinde Türkiye'nin önemli bir gelire kavuşacağını savundu.

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Romanya Başbakan Yardımcısı Burtica ile Yeşilköy Havaalanında.

Romanya Başbakan Yardımcısı ile görüşen

Köprülüler: Dışa bağımlı ve tüketimi kamçılayıcı politika Türkiye'yi darboğaza sürükledi

İSTANBUL (THA)

Ticaret Bakanı Köprülüler, Türkiye üzerinden Irak-a giden Romanya Başbakan Yardımcısı ve Ticaret Bakanı Kornel Burtica ile Yeşilköy Hava-limanı şeref salonunda, Romanya-Türkiye ilişkilerinin geliştirilmesi konusunda bir görüşme yaptı. Köprülüler, burada yaptığı konuşmada, bir ülkenin bağımsızlığının, ancak ekonomik bağımsızlık ile gerçekleşebileceğini belirtti.

Köprülüler, konuşmasında kendi doğal kaynaklarına dayalı santraller yerine, fuel-oile dayalı santrallar kurmasının, ayrıca dışa bağımlı ve tüketimi kamçılayıcı sanayi politikasının, Türkiye'yi darboğaza sürüklediğini söyledi.

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, görüşmede, Romanya ile ticari ilişkilerin çok iyi bir şekilde ilerlediğini belirterek, ayrıca, Türkiye'nin gazete kağıdı gereksinimi Romanya'dan sağlanması için de girişimde bulunacaklarını açıkladı.

Romaya Başbakan Yardımcısı ve Ticaret Bakanı Burtica, daha sonra İstanbul'dan uçakla Irak'a hareket etti.

Butto'nun idamını onaylayan yargıçlardan birinin görüşünü değiştirdiği bildiriliyor

● Avukatların isteği üzerine duruşma 17 Marta ertelendi

RAVALPİNDİ (AJANSLAR)

Pakistan Yüksek Mahkemesi, eski Başbakan Zülfikar Ali Butto'nun avukatlarının isteği üzerine, bugün yapılması gereken duruşmayı 17 Mart tarihine erteledi.

Butto'nun savunma avukatları, Yüksek Mahkemeye yaptıkları başvuruda, avukatlardan Gulam Ali Nemo'nun aniden öldüğünü belirterek yeterli savunma hazırlıklarının yapılabilmesi için duruşmanın en az iki hafta ertelenmesini istemişlerdi.

Demirel...

(Baştarafı 1. sayfada)

mayacağını" söyledi.

Demirel, konuşmalarında, meydana gelen anarşik olaylar konusunda da, hükümetin iş başına geldiği 14 ay boyunca 6595 olay meydana geldiğini, soygun olaylarında 150 milyon liranın gaspedildiğini söyledi. Sıkıyönetimin ilanından sonra İstanbul'da Cumhuriyet tarihinin en büyük soygun olayının meydana geldiğini söyleyen Demirel, 100 senede ikinci defa bir gazetecinin kurşunlanarak öldürüldüğünü belirtti. Demirel her iki olayın da faillerinin hâla bulunmadığını sözlerine ekledi.

Süleyman Demirel, konuşmasında ülkenin fukaralaştığını savunarak, 1978 yılında kalkınma hızının sıfır olduğunu öne sürdü. "Tütün memleketin de sigara yok. Mazot yok, benzin yok, gaz yağı yok, ilaç yok" diyen Demirel bu durumun CHP'ye uygun bir durum olduğunu söyledi.

Hükümetin tüm üreticiyi soyduğunu öne süren Demirel, hükümetin sadece buğday üreticisinin cebinden 10 milyar lira aldığını savundu.

ÖNLEMLER PAKETİ

Hükümetin hazırladığı önlemler paketi ile hiç bir sorunun çözümlenemeyeceğini ileri süren Demirel, "bu önlemler paketi zamdan başka bir şey getirmeyecektir" dedi.

Demirel, dün sabah başladığı "seçime hazırlık gezisi"nde parti otobüsünde gazetecilerle yaptığı sohbette, çeşitli soruları cevapladı.

Yabancı gazetecilerin son günlerde Türkiye'ye sık sık gelmesine değinen Demirel, bunun "İran'daki olaylardan sonra Türkiye'ye gösterilen alakanın işareti olduğunu" söyledi. Demirel, "Türkiye kendini hasta ilan etti ya, daha doğrusu bu hükümet hasta ilan etti ya... Hasta ziyaretine geliyorlar" dedi.

Demirel, gezinin bir "erken seçim mi, yoksa nabız yoklaması gezisi mi olduğu" yolundaki bir soru üzerine de "Ankara'dan çıkalım bir hava alalım, vatandaşı bir görelim. Bakalım sonu ne gösterir" dedi.

"Bundan sonraki parti çalışmaları" konusundaki bir başka soruyu cevaplayan Demirel, "meselelerin karşısında seyirci olmadıklarını", "bir strateji ve plan izlediklerini" söyledi.

DEMİREL'E TRT'DE CEVAP HAKKI TANIDI

Öte yandan Ankara İkinci Sulh Ceza Mahkemesi Hakimliği, AP Genel Başkanı Demirel'e televizyonda yayınlanan "KİT"ler programı konusunda cevap hakkı tanıdı.

TRT Genel Müdürlüğü Demirel'in 28 Şubat 1979'da televizyonda yayınlanan program için cevap hakkı isteminde bulunması üzerine, İkinci Sulh Ceza Hakimliğine başvurarak, "Demirel'in cevap metninin yayınlanmamasına karar verilmesini istemişti.

TİKP Bakırköy İlçe Başkanı Daşar Karadağ: Milli bağımsızlığı korumak için Rusya'ya karşı olan bütün güçleri birliğe çağırıyoruz

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Bakırköy İlçesi dün "Dünyada Son Siyasal Gelişmeler" konulu bir konferans düzenledi. Konferansa MSP Bakırköy İlçe Yöneticisi, Teksif Sendikası Bakırköy Şube Başkanı, Güngören Belediyesinden yetkililer ve 100'ü aşkın izleyici topluluğu katıldı.

Konferansta bir konuşma yapan TİKP Bakırköy İlçe Başkanı Karadağ, bugün dünyada anarşinin, kargaşalığın ve savaşın kaynağının iki süper devlet, özellikle Sovyetler Birliği olduğunu vurguladı. Sovyetler Birliği'nin dünya çapında da giriştiği saldırıların ve darbelerini örneklerle anlattı. Karadağ, Moskova Radyosunun Türkiye, İran ve Pakistan'ı zayıf halka olarak seçtiğine dikkati çekerek, Rusya'ya karşı olan tüm güçleri milli bağımsızlığı korumak için birliğe çağırdı.

Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatının Sovyet yayılmacılığına karşı ağır bir darbe vurduğunu belirten Daşar Karadağ, saldırgan emperyalist Rusya'ya karşı uzlaşma yolunun değil, mücadele yolunun seçilmesi gerektiğini belirtti.

Orhan Eyüboğlu: "Kağıt sıkıntısı devam edecek"

ANKARA (ÖZEL)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu mevcut kağıt sıkıntısının bir süre daha devam edeceğini söyledi. Eyüboğlu haftalık Yankı dergisinin kağıt darlığıyla ilgili sorularını cevaplarken "Kağıt artık demiryolu ile nakledilecek. İzmit'te bir sorun yok. Zaten fabrikadan tren hattına bağlantı var" dedi.

Çocuklar...

(Baştarafı 1. sayfada)

Fakat adı "Çocuk dostları" olan bu grubun düzenlediği gecenin en ilginç olayı herhalde, sembolik de olsa bir tek çocuğun bulunmamasıydı.

Kendileri adına eğlenilen, adlarına geceler düzenlenen çocuklar nerelerdeydi dersiniz?

Ball: "ABD...

(Baştarafı 1. sayfada)

tikanın çok "yumuşak" olduğunu ifade etti. İngiliz BBC televizyonuna bir demeç veren Ball, Batı için can alıcı bir önem taşıyan Orta Doğu petrolünün sürekliliği açısından Batı ülkelerinin çok daha etkili bir politika izlemeleri gerektiğini belirtti. "Bunun için Orta Doğu'daki varlığımızı güçlendirmeli ve herşeyi yapabileceğimizi göstermeliyiz" diyen Ball, şöyle konuştu: "Suudi Arabistan'da da İran olaylarına benzer gelişmelerin olmaması için, bazı önlemler alınması konusunda Suudi Arabistan yönetimini ikna etmeliyiz.

Üzüm üreticilerinin isteği

(Baştarafı 1. Sayfada.)

tescil edilen fiyatlardan haberi olmayan üreticinin elindeki ürünün ucuz fiyata kapatılması mümkün olmaktadır.

Aracı kârlarının büyümesine ve üzüm üreticisinin zararına yol açan bu durumu değiştirmek pek ala mümkündür. Devletin elinde radyosu vardır. CHP, üreticilerin hakkını koruyacağını söyleyerek iktidar koltuğuna oturmuştur. Radyo, öğlen haberlerinde tescil edilen fiyatları iki cümle ile ilan edebilir. O zaman yüzbinlerce köylünün bilgisizlik yüzünden aldanması önlenmiş olacaktır.

TRT'ye sızmış olan bir-iki Rusya yanlısı, Moskova'nın yalan makinesinde imal edilmiş olan yalanları, haber bültenlerine sokabilmektedirler. Yüzbinlerce köylünün menfaati, TRT'de Sovyetler Birliği'nin emperyalist çıkarları kadar etkili olamaz mı? Bu sorunun cevabını zamanla öğreneceğiz.

Köylünün isteğini TRT'ye duyuruyoruz: Borsalarda tescil edilen çeşitli tarım ürünlerinin fiyatları haber bültenlerinin sonunda yer almalıdır.

Jandarma eri Yusuf Bulut Yüzbaşının baskısı sonucu cinayeti kabul ettiğini açıkladı

HABER MERKEZİ

Türkiye İşçi Köylü Partisi kurucularından ve Parti Meclisi üyesi Mehmet Çetin'in katili olduğu öne sürülen jandarma eri Yusuf Bulut, Kahramanmaraş Ağır Ceza Mahkemesine verdiği dilekçede suçu Yüzbaşı İbrahim Günseren'in baskısı sonucu kabul ettiğini açıkladı.

Yusuf Bulut, mahkemeye verdiği dilekçede, Mehmet Çetin'i kendisinin öldürmediğini, Yüzbaşı İbrahim Günseren'in hazırladığı dilekçeyi baskıyla kendisine verdirttiğini belirtti. Bulut, olay günü Demirciler köyünde yakalanan bir kaçağın yüzbaşı tarafından jandarmanın elinden alındığını, ancak kelepçenin esrarengiz bir şekilde açılması sonucu sanığın kaçtığını, olaydan birkaç gün önce Yüzbaşı İbrahim Günseren'in olayda kullanılan kelepçeyi eğe ile keserken gördüğünü açıkladı.

Bilindiği gibi Mehmet Çetin 25 Mayıs 1978 günü Kahramanmaraş'ın Pazarcık İlçesine bağlı Demirciler köyünde, jandarma tarafından öldürülmüştü. Olaydan sonra TİKP yaptığı açıklamada Çetin'in Jandarma Başçavuşu Hüseyin Tosun tarafından kasten ve kafasına üç kurşun sıkılarak öldürüldüğünü açıklamıştı. Ancak daha sonra Yüzbaşı İbrahim Günseren, katil Tosun'u korumak amacıyla cinayeti örtbas etmeye çalışmış ve olay günü köyde yakaladıkları bir kaçağın köylüler tarafından ellerinden alınması üzerine çıkan çatışma sırasında Mehmet Çetin'in vurulduğunu iddia etmişti. Günseren önce çıkan kargaşalık sırasında Çetin'in köylüler tarafından vurulduğunu iddia etti ve katil Hüseyin Tosun'un ihbarı üzerine 11 köylü tutuklandı. Daha sonra köylülerin olay sırasında silah kullanmadığının ortaya çıkması üzerine, bu sefer Yüzbaşı İbrahim Günseren, Çetin'in kimin tarafından vurulduğunun belirlenemediğini ileri sürdü. Köylülerin ifadesi üzerine katilin Başçavuş Hüseyin Tosun olduğu ortaya çıkınca bu sefer Yüzbaşı, er Yusuf Bulut adına hazırlattığı dilekçeyi baskı altında imzalatarak mahkemeye verdi. Bu dilekçede Bulut, kargaşalık sırasında Mehmet Çetin'i vurduğunu söylüyordu.

Yusuf Bulut, duruşmadan önce mahkemeye verdiği savunmasında dilekçeyi yüzbaşının baskısı üzerine verdiğini, Mehmet Çetin'i kendisinin öldürmediğini açıkladı. Ayrıca Yusuf Bulut savunmasında olaylara köyde kargaşalık çıkmasına neden olan yakalanan sanığın, kaçışı hakkında da şunları belirtti. "Sanık, yüzbaşının elinden kaçmıştır. Nasıl kaçtığını, kelepçeyi kimin çözdüğünü bilmiyorum. Ancak bu sanığa takılan kelepçeyi Yüzbaşı İbrahim Günseren'in olaydan birkaç gün sonra kelepçeyi eğe ile kesilmiş olarak getirdiğini biliyorum."

Olayla ilgili olarak TİKP Genel Merkezi yaptığı açıklamada Yusuf Bulut'un açıklamalarının tertibi aydınlattığı belirtilerek şunlar söyleniyor:

"Olayın soruşturulmasında Pazarcık Savcısı Ramazan Dokumacı da yüzbaşı ile birlikte hareket etmiş ve cinayeti örtbas etmeye çalışmıştır. Savcı Partimiz avukatlarının Yüzbaşı Günseren hakkında verdikleri dilekçeyi işleme koymamış ve dilekçeyi Kahramanmaraş Savcılığına intikal ettirmemiş, delilleri zamanında toplamamış, köylülerin tutuklanmasını sağlamıştır. Savcı Dokumacı, Sorgu Hakimliğinde dava açılmış olmasına rağmen, yüzbaşının hazırladığı ve zorla verdirdiği Yusuf Bulut'un dilekçesini alarak yasalara aykırı davranmıştır.

"Yusuf Bulut'un savunması, Yüzbaşı İbrahim Günseren'in ve Savcı Ramazan Dokumacı'nın tertiplerini açığa çıkarmaktadır.

"Türkiye İşçi Köylü Partisi olarak, katil MHP'li assubay çavuş, Hüseyin Tosun'un ve tertipçi Yüzbaşı İbrahim Günseren'in tutuklanmasını ve şimdi Akşehir 6. Savcısı olan Savcı Ramazan Dokumacı hakkında soruşturma açılmasını istiyoruz."

İstanbul sıkıyönetim komutanı...

(Baştarafı 1. sayfada)

gazetelerin sahip ve sorumlu müdürleri ile ajansların müdürleri katıldı. Orgeneral Üruğ, toplantıda, sıkıyönetim döneminde nelerin yapıldığını, hangi konularda, ne oranda başarıya ulaşıldığını anlattı.

Üruğ, düzenlediği sohbet toplantısında, yasalara saygılı davranılacağını vurgulayarak, "Bu bizim görev ve şeref anlayışımızdır" şeklinde konuştu.

Üruğ konuşmasında, işkence yapıldığı konusundaki iddiaları da yalanladı.

SON BİR HAFTA İÇİNDE 168 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Öte yandan, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, son bir hafta içinde 39 soruşturma evrakı ile 168 kişinin Askeri Savcılığa sevkedildiğini açıkladı.

Sıkıyönetim Komutanlığının açıklamasında, sıkıyönetim yasaklarına aykırı hareketten 110 kişi, adam öldürmekten 17 kişi, silahlı çete oluşturmaktan 30 kişi, tehditten 6 kişi, devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerini tahkir ve tezyiften 3 kişi ve hükümetin manevi şahsiyetine hakaretten 2 kişi olmak üzere, toplam 168 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Aydınlık
BAYAŞ
Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İSTANBUL
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90, 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Seter İş Hanı, Kat: 3 No: 16, Tel: 17 493,

YURT DIŞI BÜROLARI:

ALMANYA	FRANSA	BELÇİKA	İSVEÇ	HOLLANDA	İSVİÇRE
Hohenstaufen Str. 4 5 Frankfurt M/1 Tel: 0611/74 70 38	11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602	188, rue Josaphat 1030 Bruxelles Tel: 00 322 215 40 60	Luntmakargatan 58 11 358 Stockholm Tel: 30 56 39	Bildstr 53 Utrecht Tel: 31 47 61	Ch. des Cotes 1 1020 Renens (V.D.) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ

Yurt içi	Yurt Dışı
108 TL (1 Aylık)	30 DM (1 Aylık)
320 TL (3 Aylık)	90 DM (3 Aylık)
645 TL (6 Aylık)	160 DM (6 Aylık)
1290 TL (1 Yıllık)	310 DM (1 Yıllık)

İLAN TARİFESİ

2.4.6. sayfalar	(Santimi) 250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi) 300 lira
Yayın ilanı	(Santimi) 100 lira
" " (Yayın Sayfasında)	30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 Sat.)	350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi) 5 lira

22340 — 351

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ADI: TÜRKİYE HALK KURTULUŞ PARTİSİ-CEPHESİ
KURULUŞU: 1970'in son aylarında, Mahir Çayan ve arkadaşları tarafından kuruldu. 12 Mart yargılamaları sırasında dağıldı
SLOGANI: KURTULUŞA KADAR SAVAŞ

1970 sonlarında kurulan THKP-C hızla "şehir gerillası"na başladı

Kızıldere olayından sonra THKP-C dağıldı M. Çayan'ın görüşlerinin eleştirilmesi ve farklı yorumlanması yüzünden THKP-C kökenli gruplar sürekli bölünüyor

Mahir Çayan'ın THKP-C'si dağılınca on "oligarşici" grup ortaya çıktı

Oligarşicilerin başucu kitabı

"KESİNTİSİZLER" NASIL YAZILDI, NEYİ SAVUNUYOR?

Mahir Çayan tarafından THKP-C'nin ideolojik ve siyasi çizgisini ortaya koymak için yazılan iki ayrı broşüre, bugün THKP-C kökenli grupların taraftarları kısaca "Kesintisizler" diyor. Bu iki broşür 1973'den sonra, önce teksir halinde daha sonra da "Kesintisiz Devrim I - II" adıyla kitap olarak yayınlandı ve Mahir Çayan'ın görüşlerini savundukларını söyleyen grupların "başucu kitabı" durumunda.

Nasıl yazıldı?

Mahir Çayan broşürün ilk bölümünü 1971 başlarında yazdı. Broşüre matbaada el konulunca dağılımı yapılamadı.

1971 sonlarında M. Çayan, Maltepe Askeri Tutukevinden kaçtıktan sonra, THKP-C içinde meydana gelen bölünme üzerine, broşürün "Kesintisiz Devrim II - III" olarak adlandırılan öteki bölümlerini kaleme aldı.

M. Çayan, "Kesintisizler"i yazarken, Debray'ın, Guevara'nın Kastro'nun ve Marighuella'nın "Gerillacılık" üzerine kitaplarıyla, Varga Arzumanyan gibi Kruşçev'in dünya tahlillerini savunan yazarların kitaplarından yararlandı.

Ne savunuyor?

Kesintisizler'in birinci bölümü uzun bir teorik giriştir. M. Çayan burada, emperyalizmi üç bunalım dönemini ayırmakta, bugün Üçüncü bunalım döneminde olduğumuzu söylemektedir.

Broşürün öteki bölümlerinde M. Çayan'ın "Devrim stratejisi" konusunda görüşleri yeralmaktadır.

Mahir Çayan'ın 3. Bunalım dönemi tahlilleri "Dev Sosyalist Blokun varlığı" ve Nükleer Silahların belirleyici tezleri üzerinde yükselmektedir. Broşürlerde çizilen "Devrim Stratejisi" özetle şöyledir:

Dünya sosyalist blokunun dev gelişmesi ve nükleer silahların eriştiği düzey dolayısıyla artık emperyalistler arası paylaşım savaşları çıkamaz. Pazar sorununu savaş yoluyla çözemeyen emperyalistler büyük bir bunalım içine yuvarlanmışlardır. Bu krizi tasfiye etmek için, emperyalizm yarı-sömürge ülkelerde feodalizmi tasfiye etmeye yönelmiş, orta ve hafif sanayiyi geliştirmiş, kendine bağlı bir tekelci burjuvazi yaratmıştır. Böylece bir "iç olgu" haline gelen emperyalizm, belli ölçülerde toplumsal üretimi ve refahı artırmıştır.

Bunun sonucu olarak, halk kitlelerinin düzene karşı tepkisi ile, emperyalizmle tekelci burjuvazinin bütünleşmiş ifadesi olan oligarşi arasında, bir "Suni denge" oluşmuştur.

Uyuşturulmuş ve pasifize edilmiş halk kitlelerini harekete geçirebilmek için tek yol vardır; silahlı propaganda... "Suni denge" silahlı propaganda ile bozulacak, halk kitleleri giderek örgüte güvenecek ve sonunda örgütü destekleyecektir. Buna "Politikleşmiş askeri savaş stratejisi" demektedir Çayan.

Mahir Çayan bu stratejiyi de dört aşamaya ayırmaktadır: 1. Aşama: Şehir gerillasını yaratma. 2. Aşama: Şehir gerillasını geliştirme ve kır gerillasını yaratma. 3. Aşama: Şehir gerillasını yaygınlaştırma, kır gerillasını geliştirme. 4. Aşama: Kır gerillasını yaygınlaştırma.

Mahir Çayan'ın bu görüşleri, 1974 sonrasında THKP-C taraftarları arasında geniş tartışmalara yolaçtı. Bu görüşleri eleştiren yeni gruplar doğarken, yine bu görüşlerin Farklı yorumlanması temelinde ayrı ayrı gruplar ortaya çıktı.

THKP-C: Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi. Adından en çok sözedilen ve bugün "sol" kesimde bulunan on kadar gruba kaynaklık etmiş olan örgüt. 71'den sonra THKP-C adının yanına bir iki harf eklenmiş yeni gruplar ortaya çıktı. THKP-C'nin görüşlerini savunduklarını ileri süren gruplar için, THKP-C'nin lideri Mahir Çayan'dan dolayı "Çayancılar", M. Çayan'ın "oligarşi tezi"nden dolayı da "Oligarşiciler" isimleri kullanılıyor.

Nasıl kuruldu? Kimler kurdu?

Mihri Belli ile birlikte İlkesiz Birlik Cephesi içinde yer alan Mahir Çayan ve arkadaşları, 1970 Kasım'ı başında "ASD'ye Açık Mektup" adlı bir yazı yazarak Mihri Belli'den ayrıldılar. Bu yazıda Kastrocu-Guaveracı "gerillacılık" tezleri savunuluyor, Mihri Belli "darbecilikle" eleştiriliyordu.

M. Çayan ekibi 1970 Kurultayı'nda seçilen DEV-GENÇ Merkez Yürütme Kurulu'na hakimdi. Kısa bir süre sonra yapılan İstanbul Dev-Genç Kongresi'nde M. Belli taraftarlarının devrilmesi üzerine, buraya da hakim oldu. Çayanların etkisi gençlik içinde epeyce genişti.

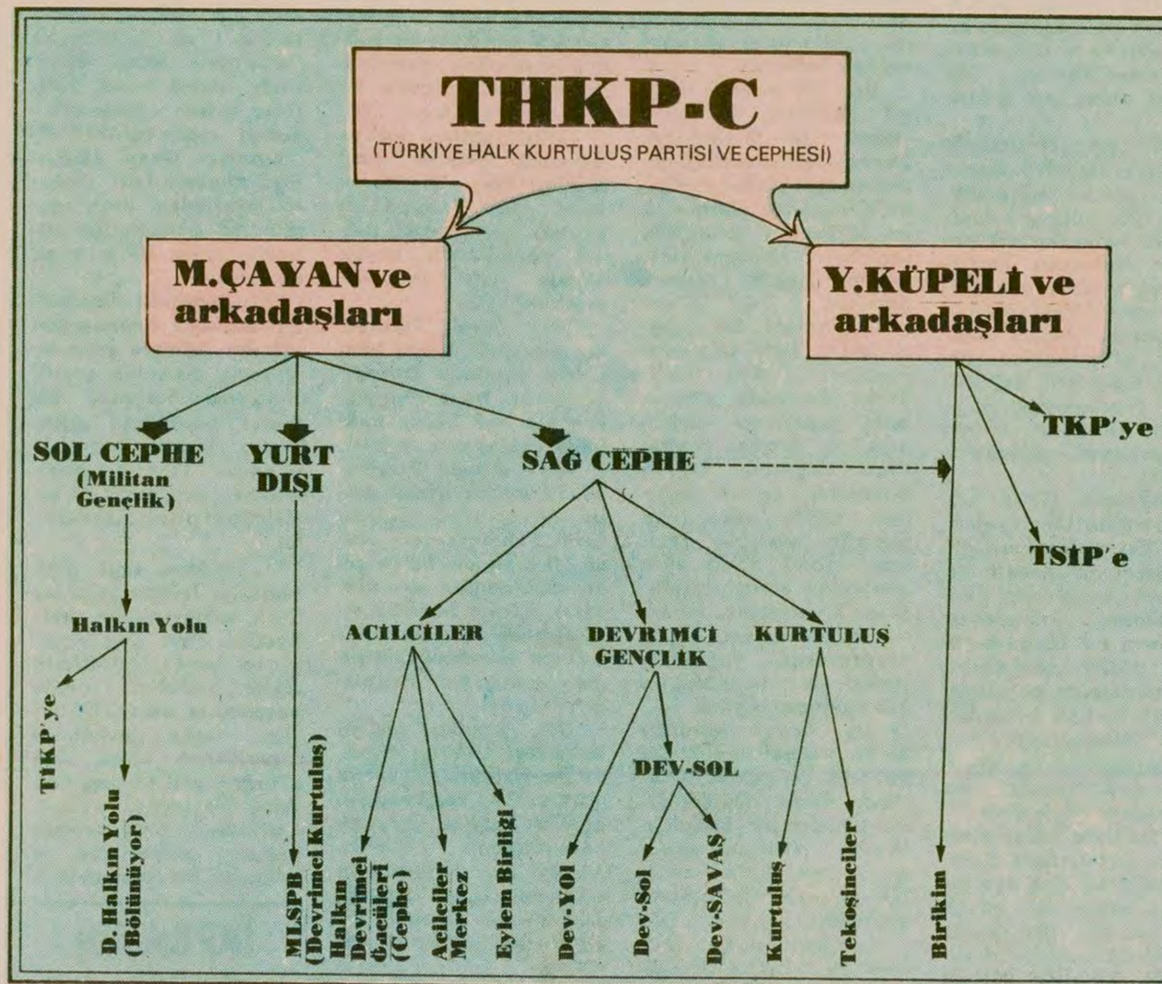
THKP-C, 1970'in Kasım ayı sonlarında Mahir Çayan ve arkadaşları tarafından Ankara'da kuruldu. Önceleri daha sıkı bir parti örgütü ve bunun çevresinde daha gevşek olarak bulunan bir cephe örgütü oluşturulması tasarlanmıştı. Ancak bu tasarı hiç bir zaman gerçekleşmedi. Türkiye Halk Kurtuluş Partisi ile Cephesi aynı örgüt olarak kaldı.

Örgütlenmesi

THKP-C, ilk kurulduğu sırada, önemli kararların alındığı 10 kişilik bir Genel Komite'ye, ve bu kararların yürütüldüğü 3 kişilik bir Merkez Komitesine sahipti. "Gerillacılık" tezlerini savunan THKP-C, kuruluşuyla birlikte "şehir gerillası" hazırlıklarına başlamış, bunun için de bir Vurucu Güç Komitesi oluşturulmuştu. Bu organlar dışında THKP-C, bölgeler ve kesimlere göre örgütlenmişti. Başlıca kesimler gençlik ve işçi kesimleri, başlıca bölgeler ise İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Karadeniz'di. Ancak yukarıdaki üç Komite dışında THKP-C'nin hiç bir zaman düzenli bir örgütlenmesi olmadı.

Silahlı propaganda

THKP-C'nin görüşleri ve siyasetleri esas olarak M. Çayan'ın "Kesintisiz Devrim" diye bilinen broşüründe yer almaktadır.

1. THKP-C Davası sanıkları duruşmada: Ön sırada, sağdan sola; Mahir Çayan, Ulaş Bardakçı, Kamil Dede, Necmi Demir, İlkay Demir ve Ziya Yılmaz...

M. Çayan, Guavera ve Castro'nun "gerillacılık" tezlerinden ve Kruşçevci yazarların tahlillerinden yararlanarak oluşturduğu tezlerinde sosyalist blokun ve nükleer silahların gücü yüzünden emperyalistler arasında savaş çıkamayacağını, bu yüzden sömürülerini artırabilmek için emperyalistlerin bağımlı ülkelerde iç pazarı geliştirdikleri, gelişmeyi ve refahı yükselttiklerini savunuyordu. Artan refah yüzünden halkın düzene karşı harekete geçmediğini, halkı harekete geçirmek için silahlı eylem yapılması ve önce şehir gerillacılığından başlanması gerektiğini öne sürüyordu.

THKP-C'nin sloganı ise Küba devriminden esinlenerek oluşturulan "Kurtuluşa Kadar Savaş" sloganıydı.

İlk banka soygunu

Şehir gerillası eylemlerini sırasıyla İstanbul, İzmir ve Ankara'da başlatma kararı almalarına rağmen Çayanlar ilk eylemlerini Ankara'da yaparak bir bankayı soydular.

Bu arada 12 Mart Muhtırası verildi. THKP-C, "muhtıranın maskesini düşürmek" amacıyla şehir gerillası eylemlerini hızlandırdı. Bu gelişmeye yol açan başka bir neden de, o sırada THKO'luların Amerikalı subayları kaçırdıktan sonra salıvermeleriydi. Kaçırılanların salıverilmelerini, "şehir gerillasının prestijini düşürmek" olarak değerlendiren THKP-C, prestijin ancak gerçek "şehir gerillası eylemleri" yapılarak korunabileceğini düşünüyordu.

12 Marttan sonra THKP-C'liler, birkaç yeri bombaladılar. İki banka soydular. Öteki eylemleri işadamı Mete Has'ın kaçırılmasıydı.

THKP-C'nin ismi hâlâ açıklanmamıştı. M. Çayan ve arkadaşları, örgütlerinin ismini açıklamak için büyük bir eylem planladılar.

Elrom kaçırılıyor

Bu büyük eylem, Israil Başkonsolosu Efraim Elrom'un kaçırılmasıydı. Bilindiği gibi, Elrom kaçırıldı ve öldürüldü. Bundan sonra M. Çayan ve THKP-C üyelerinden bazıları kısa aralarla yakalandı. Hüseyin Cevahir ise Maltepe'deki çatışmada öldürüldü. Yine de THKP-C'nin ileri gelenlerinden Yusuf Küpeli ve örgütün önemli bir kısmı dışarıda kalmıştı.

Maltepe'den kaçış

M. Çayan içeride kaldığı sürece, "Kesintisizler" denilen broşür üzerinde çalıştı. Bu arada içeriye, Yusuf Küpelilerin artık THKP-C'nin eylemlerini onaylamadıkları haberleri geliyordu.

1971 sonlarında Mahir Çayan, Ulaş Bardakçı, Ziya Yılmaz'la THKO'dan Cihan Alptekin ve Ömer Ayna tünel kazarak Maltepe Tutuk evinden kaçtılar.

İlk bölünme ve Kızıldere

Kaçtıktan sonra Yusuf Küpelilerle iki toplantı yapıldı. Bu toplantılarda Yusuf Küpeli ve arkadaşları M. Çayan'ın görüşlerini kabul etmediklerini söylediler ve THKP-C içinde ilk bölünme böylece meydana geldi.

M. Çayan ve arkadaşları bundan sonra Ankara'ya geçtiler. O sırada idam edilecek olan Deniz Gezmiş ve arkadaşlarını kurtarmak için THKO ile ortak eylem planladılar ve bir bakanı kaçırmayı düşündüler. Ancak Ankara'da denetimin çok sıkı olmasından ve örgüt büyük ölçüde dağılmış bulunduğundan Ordu'ya geçtiler. Sonra bilindiği gibi, Ünye'de iki İngiliz teknisyenini kaçırdılar, Niksar'ın Kızıldere köyünde etrafları sarıldı. Mahir Çayan ve 9 arkadaşı burada öldürüldü, Ertuğrul Kürkçü ise sağ olarak yakalandı.

Dağılma ve iki tutum

Kızıldere olayından sonra THKP-C'nin örgütsel yapısı tamamen dağıldı. 12 Mart yargılamaları sırasında M. Çayan taraftarları ile Y. Küpeli taraftarları arasındaki bağ tamamen koptu. M. Çayan taraftarları, mahkemelerde ve hapisanede yapılan baskılara direnme tutumu izlerken, Y. Küpeli taraftarları, ötekileri "gösterişçilikle" suçlayarak, mahkemelerde "akıllı, uslu" davranmayı savundu. Bu grup içinde yeralanların çoğu mahkemelerde pişmanlık belirttiler.

M. Çayan'ın fikirlerini hatalı gören Ziya Yılmaz ise ortada bir tutum alarak direnenleri yatıştırmaya çalıştı.

Gruplar doğuyor

Afla birlikte THKP-C sanıklarının büyük çoğunluğu dışarı çıktı.

Yusuf Küpeli taraftarlarının bir kısmı TKP görüşlerini savunmaya başladı. Öteki kısmı ise TSİP'in kuruluşuna katıldı. Bu unsurlar daha sonra TSİP'ten ayrılarak TKP görüşlerini savunmaya başladılar.

Bu arada 12 Mart'tan önce yurtdışına çıkmış olan Mahir Çayan'ın karısı Gülten Çayan ise, "THKP-C'nin örgütsel olarak dağılmadığını, THKP-C'yi kendilerinin temsil ettiğini" savunarak kendi çevresinde bir örgütlenmeye gitti. Bu grup daha sonra THKP-C Marksist-Leninist Silahlı Propaganda Birliği (THKP-C MLSPB) adıyla ortaya çıkacaktı.

12 Mart döneminde bir baskında öldürülen Koray Doğan'ın çevresinde bulunan bir grup ise, 1975'de "Türkiye Devriminin Acil Sorunları" adlı bir broşür çıkararak, "THKP-C'yi kendilerinin temsil ettiğini" öne sürdü. Broşürlerinden dolayı bu grubun adı "Acilciler" olarak kaldı. Son bir yıl içinde Acilciler birkaç parçaya bölündü.

Öte yandan 12 Mart yargılamaları sırasında bir ikisi Çayan taraftarlarının yanında, bir ikisi de Küpeli'nin yanında tavır almış birkaç unsur biraraya geldi. Bunlar daha sonra "Birikim" dergisini çıkarmaya başladılar.

Cephecilerin sağı - solu

Afla dışarı çıkan M. Çayan taraftarları ve 12 Mart sırasında dışarıda oluşmuş, THKP-C'ye sempati duyan birbirinden kopuk küçük gruplar, İstanbul'da İstanbul Yüksek Öğrenim Kültür Derneği (İYÖKD), Ankara'da da Ankara Yüksek Öğrenim Derneği (AYÖD) çevresinde toplandılar.

Bu arada içeriden çıkan Çayan taraftarlarının önde gelenleri arasında bir dizi birleşme ve örgütlenme toplantısı yapıldıysa da bunlardan bir sonuç çıkmadı. Fikir ayrılıkları filizlenmeye başlamıştı ve THKP-C'nin fikirleri ve geçmişi farklı farklı değerlendiriliyordu.

Bu kesimde ilk büyük bölünme Militan Gençlik (Sol Cephe) ve Devrimci Gençlik (Sağ Cephe) grupları arasında oldu. Mahkemelerde ve hapishanelerde direnen THKP-C sanıklarının büyük çoğunluğunun yeraldığı "Militan Gençlik Grubu", Mahir Çayan'ın tezlerinin Kruşçev'in tezlerini temel aldığını ve bireysel terörizmi savunduğunu belirterek eleştiriyor, Sovyetler Birliği'nin sosyal-emperyalist bir ülke haline geldiğini ve ABD'yle birlikte Türkiye'nin baş düşmanlarından biri olduğunu söylüyordu. "Devrimci Gençlik" kesimi ise Mahir Çayan'ın tezlerinin doğru olduğunu, Sovyetler Birliği'nde yönetimin revizyonist ama ülkenin sosyalist olduğunu savunuyordu. 1976 ortalarında bu iki grup birbirinden tümüyle koptu.

"Devrimci Gençlik"teki bölünmeler

Bu arada Devrimci Gençlik kesimi içinde de ayrılıklar gelişmişti. "Kurtuluş" dergisini çıkaran ve Çayan'ın bazı tezlerini eleştiren "Kurtuluşçular" ayrıldı. Kısa bir süre önce doğu bölgelerindeki Kurtuluşçular ayrılarak "Tekoşin" grubunu oluşturdular.

1976 ortalarında Militan Gençlik'le tüm bağları koparan Devrimci Gençlik daha sonra DEV-GENÇ içinde örgütlendi. Dev-Genç geçen yıl, Dev-Yol ve Dev-Sol olarak ikiye bölündü. Dev-Sol ise şimdi birkaç bağımsız grupçuğa bölünmüş durumda. Bu grupçuklardan birinin adı da Devrimci Savaşçılar...

"Militan Gençlik"in gelişimi

Militan Gençlik grubu ise daha sonra "Halkın Yolu" adını aldı. Bu grubun yöneticileri 1978 1 Mayıs'ında, gruplarını feshederek Türkiye İşçi Köylü Partisi'ne katıldılar. Karara katılmayan küçük bir grup ise "Devrimci Halkın Yolu"nu oluşturdu. Bu grup ise şu sıralarda birkaç parçaya bölünmüş durumda.

Bölünmelerin nedeni

THKP-C'den bu kadar çok grubun çıkmasının nedeni neydi?

Mahir Çayan'ın tezleri esas olarak Kruşçev'in tezlerine dayanıyorsa da Marksizm - Leninizmden de etkilenmişti. Sovyetlere karşı tutumu ise orta-yol tutumuydu; Sovyetlere hem revizyonist, hem de sosyalist diyordu. Öte yandan 1971 tecrübeleri, Çayan'ın tezlerinin ve silahlı propaganda stratejisinin gerçeklere uymadığını göstermişti.

Bunlardan dolayı THKP-C kökenli unsurlar arasında Sovyetler Birliği'ne karşı tutum ve silahlı propaganda konusunda farklı fikirler ortaya çıkıyor, M. Çayan'ın görüşlerinin eleştirilmesi ve farklı yorumlarla savunulması temelinde ayrı ayrı gruplar doğuyordu. M. Çayan'ın görüşlerini savunanlar orta yolda yürümeye devam ettikçe de yine bölünüyorlardı.

* * *

Yarın THKP-C kökenli gruplar içinde halen en büyük grup olan Devrimci-Yol'un görüşleri, faaliyetleri ve eylemlerine değineceğiz.

THKP-C'nin kurucusu Mahir Çayan, "Kesintisizler" diye bilinen broşürleri yazarken Guevara'nın ve Castro'nun "Gerillacılık" tezleriyle, Kruşçevci yazarların kitaplarından yararlandı.

THKP-C kurucularından Yusuf Kupeli: Mahkemelerde pişmanlık belirterek uzlaşıcı bir tutum aldı. Sonra TKP görüşlerini savunmaya başladı...

Kızıldere'de M. Çayan ve arkadaşlarının öldürüldükleri köy evi: Kızıldere olayından sonra THKP-C dağıldı...

yarın
DEVRİMCİ YOL: Görüşleri, eylemleri, faaliyetleri

AÇIKLAMALAR... ELEŞTİRİLER... TEPKİLER

TKP'nin tepkisi

"Bilinmeyen Sol" dizisine başladığımızdan iki gün sonra TKP, yayınımız hakkında görüşlerini açıkladı. Bizim Radyo'nun 7 Mart'ta yayınladığı "Demokrasi Düşmanları" başlıklı yorumda kaydedebildiğimiz kadarıyla şöyle deniliyor.

"141 ve 142 gibi faşist maddelerin ilerici yurtsever güçlere karşı daha yoğun bir biçimde ortaya sürülmesi ile birlikte, Pekin'in ülkemizdeki beşinci kolu da genel olarak sola, özel olarak TKP'ye karşı yeni karalama kampanyalarına girişiyor. Açıktır ki, işbirlikçi tekelci sermaye, güdümünde olan gerici politik güçleri işçi sınıfının öncü kolu TKP'nin üzerine sürerek, TKP düşmanlığı yaratmaya çalışarak, halkımızın... (kaydedilemedi) ..Pekin'in beşinci kolunun yayın organı Aydınlık'ın kanlı, en kiralık kalemlerinin 12 Mart muhbirlikleri birbiri ile sıkı sıkıya bağlıdır. Pekin'in beşinci kolunun reklamları televizyonda yapılıyor. Uluslararası planda emperyalizm Pekinli Maocuları kanlı bir maşa olarak öne sürüyor. Pekin'in beşinci kolu ile işbirlikçi sermaye.. İlerici yurtsever güçlerin... yayın organlarında solun örgütlenmesi üzerine şemalar çıkaran... kanlı Pekin'in uşakları şimdi aynı anti-komünist kampanyayı üstlenmiş durumdadır. Faşistlere, kendileri de içinde olmak üzere emperyalizmin ve tekelci sermayenin vurucu güçlerine hedef gösteriyor. Demokrasi düşmanlarının faşist terör ile azılı anti-sovyetizm ve anti-komünizm kampanyaları ile demokrasi güçlerini durduramayacakları bir gerçektir.

Demokratik sol gençler adına gönderilen mektup

Adana'dan Adil Toros, Demokratik Sol gençler adına gönderdiği mektubunda şunları yazıyor:

"Bilinmeyen Sol" başlıklı dizinizde, yalnızca gürültücü ve tabansız kimi sol grupların değil BARIŞÇI-DEMOKRATİK SOL eğilimlerinde tanıtılması yararlı olur.

Böylece tüm gençlik gruplarını goşistlikle suçlama yanlışına düşülmez.

Size sunduğumuz ekli yazılar Demokratik SOL gençlik eylemi konusunda yeterli bilgileri içeriyor. Özenle incelenirse sanırız, yazı dizinize olumlu bir katkı getirecektir."

Başarı dilekleri ve saygılar
Adana'lı demokratik sol gençler adına Adil Toros

Adil Toros'un önerisine katılıyoruz. Dizimizin sonlarına doğru demokratik sol görüşü savunan grup ve örgütleri tanıtmaya çalışacağız. Bu görüşü savunan grup ve örgütlerin faaliyetleri hakkında bilgi ve yayınlarını bize göndermelerini diliyoruz.

Açıklamalar Eleştiriler Tepkiler

Bugünden itibaren bu sayfada, "Açıklamalar-eleştiriler-Tepkiler" başlığıyla bir köşe açıyoruz. Bu köşede "Bilinmeyen Sol" dizisi hakkında bize gönderilen eleştirilere, açıklamalara ve öteki grupların görüşlerine yer vereceğiz.